

POMOC TECHNICZNA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Jasielska Strefa Usług Publicznych

Zintegrowana Strategia Świadczenia Usług Publicznych dla jasielskiego obszaru funkcjonalnego na lata 2014-2020

Jasło, Kraków 2014

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej
z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i budżetu państwa w ramach
Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013

SPIS TREŚCI

1.	Wprowadzenie.....	4
1.1.	Przesłanki podjęcia prac nad Strategią.....	4
1.2.	Uczestnicy prac nad Strategią	6
1.3.	Metodyka i etapy prac nad Strategią	6
2.	Synteza diagnozy strategicznej.....	8
3.	Analiza strategiczna	17
4.	Wyzwania dla realizacji usług	25
5.	Wizja 2020	27
6.	Cel strategiczny i cele operacyjne.....	27
7.	Plan operacyjny	31
7.1.	Przedsięwzięcia strategiczne w ramach celu operacyjnego A. Poprawa jakości i dostępności usług technicznych.....	31
A.1.	Przygotowanie i realizacja programu gospodarki wodno-ściekowej [Projekt kluczowy]	31
A.2.	Rozwój energetyki opartej na odnawialnych źródłach energii	36
A.3.	Poprawa dostępności komunikacji zbiorowej [Projekt kluczowy]	37
A.4.	Poprawa jakości dróg [Projekt kluczowy]	40
A.5.	Konsolidacja usług komunalnych	42
7.2.	Przedsięwzięcia strategiczne w ramach celu operacyjnego B. Rozwój usług edukacyjnych dla wszystkich grup wiekowych.....	44
B.1.	Reforma organizacji i zarządzania szkołami	44
B.2.	Rozwój usług edukacyjnych dla najmłodszych.....	45
B.3.	Wdrożenie systemu pracy z uczniem zdolnym [Projekt kluczowy]	47
B.4.	Rozwój pozalekcyjnych form edukacyjnych wraz z integracją edukacji z kulturą i pomocą społeczną .	54
B.5.	Rozwój szkolnictwa zawodowego	55
B.6.	Program doskonalenia zawodowego nauczycieli.....	58
B.7.	Kształcenie ustawiczne dorosłych i seniorów [Projekt kluczowy]	59
7.3.	Przedsięwzięcia strategiczne w ramach celu operacyjnego C. Wykorzystanie usług kulturalnych dla rozwoju społeczno-gospodarczego	65
C.1.	Rozwój współpracy między JST i instytucjami w realizacji i promocji zadań z zakresu kultury [Projekt kluczowy]	65
C.2.	Wzmocnienie współpracy z organizacjami pozarządowymi w realizacji zadań z zakresu kultury	72
C.3.	Kreowanie lokalnych przemysłów kultury	73
C.4.	Przygotowanie i wdrożenie planu modernizacji i doposażenia obiektów kulturalnych [Projekt kluczowy]	75
C.5.	Program rozwoju kompetencji pracowników kultury	81
7.4.	Przedsięwzięcia strategiczne w ramach celu operacyjnego D. Poprawa dostępności usług zdrowotnych	83

D.1. Wdrożenie kompleksowego systemu powiatowej informacji medycznej [Projekt kluczowy]	83
D.2. Poprawa koordynacji realizacji zadań zdrowotnych	88
D.3. Działania na rzecz skrócenia czasu oczekiwania na udzielenie specjalistycznych świadczeń zdrowotnych	90
D.4. Program ochrony zdrowotnej osób z grup zagrożonych	91
D.5. Wsparcie świadczenia usług zdrowotnych dla osób starszych	92
D.6. Promocja zdrowego trybu życia	93
7.5. Przedsięwzięcia strategiczne w ramach celu operacyjnego E. Rozwój instytucji społeczeństwa obywatelskiego oraz infrastruktury otoczenia biznesu wspierających modernizację świadczenia usług publicznych	94
E.1. Aktywizacja społeczna mieszkańców powiatu	94
E.2. Aktywizacja zawodowa mieszkańców powiatu	96
E.3. Profesjonalizacja organizacji pozarządowych [Projekt kluczowy]	98
E.4. Budowa powiatowego systemu wsparcia przedsiębiorczości [Projekt kluczowy]	105
E.5. Promocja gospodarcza powiatu jasielskiego	112
8. Zarządzanie Strategią i monitorowanie jej wdrażania	113
9. Zasady ewaluacji i aktualizacji Strategii	116
10. Załączniki	118
Załącznik 1. Członkowie społecznego forum Jasielska Agora	118
Załącznik 2. Zakres rzeczowy projektu przygotowanie i realizacja programu gospodarki wodno-ściekowej (A.1) w podziale na podmioty uczestniczące	121
Załącznik 3. Zakres rzeczowy projektu poprawa dostępności komunikacji zbiorowej (A.3) w podziale na podmioty uczestniczące	125
Załącznik 4. Zakres rzeczowy projektu poprawa jakości dróg (A.4) w podziale na podmioty uczestniczące	126

1. Wprowadzenie

1.1. Przesłanki podjęcia prac nad Strategią

Zintegrowana Strategia Świadczenia Usług Publicznych dla jasielskiego obszaru funkcjonalnego na lata 2014-2020 została przygotowana w projekcie „Jasielska Strefa Usług Publicznych”. Projekt ten jest wdrażany w ramach konkursu na projekty jednostek samorządu terytorialnego oraz ich zrzeszeń, dotyczące działań wspierających podnoszenie dostępności, jakości i efektywności usług publicznych, realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007-2013. Celem głównym projektu „Jasielska Strefa Usług Publicznych” jest przygotowanie systemowego i zintegrowanego podejścia do świadczenia usług publicznych na terenie jasielskiego obszaru funkcjonalnego (teren powiatu jasielskiego), który tworzą następujące jednostki samorządu terytorialnego – partnerzy projektu:

- Miasto Jasło;
- Brzyska;
- Dębowiec;
- Gmina Jasło;
- Kołaczyce;
- Krempna;
- Nowy Żmigród;
- Osiek Jasielski;
- Skołyszyn;
- Tarnowiec;
- Powiat Jasielski.

Na zakres merytoryczny *Strategii* składają się niewrażliwe dla jasielskiego obszaru funkcjonalnego przedsięwzięcia służące rozwojowi usług publicznych objętych badaniami przeprowadzonymi w projekcie „Jasielska Strefa Usług Publicznych” w 2013 r. Do usług tych zaliczają się:

- usługi komunalne i zaopatrzenie w energię;
- komunikacja i transport publiczny;
- edukacja;
- kultura;
- opieka zdrowotna.

Strategia uwzględnia także przedsięwzięcia służące rozwojowi kapitału ludzkiego, społecznego, strukturalnego i relacyjnego, wynikające z przeprowadzonych również w 2013 r. badań kapitału intelektualnego.

Projekt „Jasielska Strefa Usług Publicznych” jest unikatowym w skali Polski przedsięwzięciem, w którym z inicjatywy samorządów lokalnych podjęto próbę wypracowania i wdrożenia usystematyzowanego, zintegrowanego i partycypacyjnego podejścia do doskonalenia świadczenia usług publicznych. Niniejsza *Zintegrowana Strategia Świadczenia Usług Publicznych na lata 2014-2020 dla jasielskiego obszaru funkcjonalnego* jest narzędziem spajającym ogół działań realizowanych w projekcie „Jasielska Strefa Usług Publicznych”. Jej realizacja ma się przyczynić do zniwelowania dysproporcji w poziomie świadczenia usług publicznych dzielących powiat jasielski od powiatów, w których usługi publiczne są dostarczane na co najmniej przeciętnym poziomie w kraju. Perspektywicznym zamierzeniem tej *Strategii* jest również znaczący wzrost uczestnictwa mieszkańców gmin powiatu jasielskiego w decydowaniu o kierunkach jego rozwoju oraz ożywienie i rozprzestrzenianie procesów rozwojowych w powiecie.

Strategia koncentruje się na działaniach, których zasięg wykracza poza granice pojedynczych gmin, co odpowiada nowoczesnemu podejściu do zarządzania lokalnymi usługami publicznymi. Problemy niskiej dostępności, jakości i efektywności lokalnych usług publicznych świadczonych na obszarze powiatu jasielskiego będą eliminowane poprzez poprawę kooperacji oraz wzajemnej koordynacji działań podejmowanych przez naturalnych partnerów, jakimi w tym przypadku są jednostki samorządu terytorialnego. Współpraca tych jednostek w toku realizacji przedsięwzięć strategicznych zawartych w tej *Strategii* przyczyni się do wypracowania synergicznych, a dzięki temu efektywniejszych mechanizmów dostarczania usług, niż ma to miejsce w przypadku ich świadczenia w granicach podziału administracyjnego.

Wdrażanie *Strategii* będzie również sprzyjać konsolidacji lokalnych środowisk samorządowych, społecznych i gospodarczych wokół wspólnych dla powiatu problemów. realizacja *Strategii* ma również przyczynić się do oszczędności środków wydatkowanych na świadczenie usług, ich lepszego terytorialnego rozmieszczenia, a także uruchomienia mechanizmów partycypacji obywatelskiej w zakresie planowania i zarządzania usługami publicznymi.

Istotną przesłanką dla przygotowania tej *Strategii* jest również zwiększenie zdolności przyciągania do powiatu jasielskiego środków finansowych na realizację przedsięwzięć rozwojowych. Ma to szczególne znaczenie w obliczu niekorzystnego usytuowania powiatu jasielskiego w polityce rozwoju województwa podkarpackiego na lata 2014-2020. Środowiska samorządowe liczą, że niniejsza *Strategia*, która została opracowana we współpracy wszystkich jasielskich samorządów, w sposób zasadniczy wpłynie na poprawę sytuacji powiatu w procesie ubiegania się o środki finansowe służące rozwiązywaniu podstawowych problemów rozwojowych wspólnoty jasielskiej.

1.2. Uczestnicy prac nad Strategią

Zgodnie z przyjętą metodą, fundamentem działań doskonalących świadczenie lokalnych usług publicznych jest ich oparcie na ścisłych mechanizmach kooperacji między jednostkami samorządu terytorialnego, mieszkańcami, organizacjami społecznymi i środowiskiem gospodarczym. Założenia te uwzględnia *Zintegrowana Strategia Świadczenia Usług Publicznych dla jasielskiego obszaru funkcjonalnego na lata 2014-2020*, która powstała przy udziale:

- Forum Jasielskiej Agory, tworzonego przez członków Zespołów Gminnych Jasielskiej Agory, funkcjonującego pod przewodnictwem Anny Bialik – w zakresie definiowania przedsięwzięć strategicznych oraz konsultowania treści *Strategii*; wykaz członków społecznego Forum Jasielskiej Agory zawiera załącznik 1 do *Strategii*;
- wójtów, burmistrzów i starosty powiatu – w zakresie definiowania przedsięwzięć strategicznych oraz konsultowania treści *Strategii*;
- koordynatorów gminnych i koordynatora powiatowego – w zakresie definiowania przedsięwzięć strategicznych oraz ich opiniowania;
- uczestników warsztatów strategicznych – przedstawiciele administracji samorządowej, jednostek świadczących usługi publiczne, organizacji społecznych i gospodarczych – w zakresie definiowania przedsięwzięć strategicznych oraz ich opiniowania;
- mieszkańców powiatu jasielskiego – w zakresie konsultowania treści *Strategii*;
- pracowników Urzędu Miasta Jasło, w tym Małgorzaty Adamskiej-Chmiel oraz Moniki Kiczury-Wójcik – w zakresie organizacji prac nad *Strategią*;
- eksperta merytorycznego projektu, dra Krzysztofa Głuca – w zakresie metodologii prac nad *Strategią*;
- zespołu ekspertów HMR Doradztwo Strategiczne s.c.: Jana Berezy (usługi kulturalne), dr Magdaleny Jelonek (kapitał intelektualny), dra Seweryna Krupnika (usługi komunalne), Tomasza Kucharskiego (usługi zdrowotne), prof. UEK dra hab. Stanisława Mazura (kierownik projektu), Dariusza Szklarczyka (usługi edukacyjne), dra inż. Wiesława Wańkowicza (usługi komunalne, komunikacja i transport), Bohdana Turowskiego (przedsiębiorczość); dra Marcina Zawickiego (koordynacja prac zespołu ekspertów, redakcja *Strategii*).

1.3. Metodyka i etapy prac nad Strategią

Zintegrowana Strategia Świadczenia Usług Publicznych dla jasielskiego obszaru funkcjonalnego na lata 2014-2020 została opracowana w wieloetapowym procesie uwzględniającym:

- wyniki badań diagnostycznych przeprowadzonych na obszarze powiatu jasielskiego w 2013 i 2014 r.;

- proponowane zadania wykonawcze wnioskowane przez samorządy z obszaru powiatu jasielskiego;
- wyniki konsultacji z Forum Jasielskiej Agory i samorządami z obszaru powiatu jasielskiego;
- wyniki otwartych konsultacji społecznych.

W pracach nad *Strategią* wykorzystano ustalenia diagnostyczne i koncepcyjne, przedstawione w następujących opracowaniach eksperckich:

- *Diagnoza stanu oraz społecznego zapotrzebowania na usługi publiczne w gminach powiatu jasielskiego, HMR Doradztwo Strategiczne s.c., Jasło, Kraków 2013;*
- *Diagnoza sposobów zwiększenia koordynacji działań w zakresie usług publicznych pomiędzy JST na terenie powiatu jasielskiego, HMR Doradztwo Strategiczne s.c., Jasło, Kraków 2013;*
- *Diagnoza kapitału intelektualnego gmin powiatu jasielskiego, HMR Doradztwo Strategiczne s.c., Jasło, Kraków 2013;*
- *Ekspertyza w zakresie możliwości zwiększenia roli podmiotów zewnętrznych oraz wdrożenia partnerstwa publiczno-prywatnego w realizację usług publicznych, Instytut Partnerstwa Publiczno-Prywatnego, Jasło, Warszawa 2014;*
- *Ekspertyza w zakresie optymalizacji zabezpieczenia energetycznego gmin powiatu jasielskiego.*

Zintegrowana Strategia Świadczenia Usług Publicznych dla jasielskiego obszaru funkcjonalnego na lata 2014-2020 została przygotowana w okresie grudzień 2013 – czerwiec 2014 r. Prace nad *Strategią* przebiegały w następujących etapach:

- styczeń – luty 2014 r. – przygotowanie założeń do *Strategii*;
- 17 marca 2014 r. – rozpoczęcie prac nad *Strategią* na Forum Jasielskiej Agory;
- 27 marca 2014 r. – przeprowadzenie dwóch warsztatów strategicznych dotyczących projektów kluczowych z zakresu edukacji oraz przedsiębiorczości;
- 8 kwietnia 2014 r. – przeprowadzenie dwóch warsztatów strategicznych dotyczących projektów kluczowych z zakresu usług komunalnych oraz komunikacji i transportu;
- 29 kwietnia 2014 r. – przeprowadzenie dwóch warsztatów strategicznych dotyczących projektów kluczowych z zakresu kultury oraz rozwoju społecznego;
- 15 kwietnia 2014 r. – przeprowadzenie dwóch warsztatów strategicznych dotyczących projektów kluczowych z zakresu ochrony zdrowia oraz transportu;
- 20 maja 2014 r. – konsultacje zasad zarządzania i monitorowania wdrażania *Strategii* na Forum Jasielskiej Agory;
- 26 maja – 5 czerwca 2014 r. – konsultacje projektu *Strategii* z samorządami, uczestnikami prac nad *Strategią*, mieszkańcami oraz środowiskami społecznymi i gospodarczymi jasielskiego obszaru funkcjonalnego;
- 6 czerwca 2014 r. – przyjęcie *Strategii* na Forum Jasielskiej Agory.

2. Synteza diagnozy strategicznej

1. Synteza diagnoza strategicznej została opracowana na podstawie wyników badań przeprowadzonych w projekcie „Jasielska Strefa Usług Publicznych” w okresie sierpień-grudzień 2013 r. Najważniejsze ustalenia diagnostyczne zostały przedstawione w układzie: (1) usługi komunalne i zaopatrzenie w energię; (2) komunikacja i transport publiczny; (3) edukacja; (4) kultura; (5) opieka zdrowotna; (6) poziom usług w powiecie jasielskim na tle kraju, województwa i powiatów sąsiednich; (7) wyniki badań społecznego zapotrzebowania na usługi publiczne; (8) mechanizmy koordynacji działań instytucji samorządowych i włączenia partnerów zewnętrznych do świadczenia usług publicznych oraz (9) kapitał intelektualny i jej składowe.
2. **Usługi komunalne i zaopatrzenie w energię.** Poważnym problemem gmin tworzących jasielski obszar funkcjonalny są okresowe braki wody w źródłach (studniach, odwiertach, rzekach). Rozwiązanie tego problemu winno być poprzedzone trafnym zidentyfikowaniem przyczyn braku wody oraz wymaga współdziałania samorządów jasielskich z administracją odpowiedzialną za gospodarkę wodną.
3. Wyzwaniem dla energetyki jest kontynuacja już rozpoczętego programu małej energetyki – realizacji instalacji solarnych i fotowoltaicznych. Oprócz uzyskania źródeł energii wpłynie to także na poprawę warunków środowiska (jakości powietrza) w okresie grzewczym.
4. **Komunikacja i transport publiczny.** Sytuacja w zakresie komunikacji nie jest dobra i także źle oceniają ją mieszkańcy. Podstawowe problemy są związane z odcięciem obszarów peryferyjnych w skali całego powiatu od transportu zbiorowego (np. gmina Krempna), szczególnie całkowity brak kursów komunikacji zbiorowej w dni wolne od pracy. Drugi problem związany jest z brakiem sprawnych i szybkich połączeń drogowych i kolejowych z Rzeszowem i Krakowem.
5. Wyzwaniem jest opracowanie *Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego* obejmującego także transport kolejowy. Następnie należy podejmować małe kroki w zakresie infrastruktury drogowej – udrożnienie i zwiększenie prędkości podróży na drogach krajowych, obwodnice Jasła i Kołaczyc, a kolejnym – dostosowanie cyklu przebudów i remontów dróg lokalnych do potrzeb związanych z nośnością i oczekiwaniami mieszkańców, w nawiązaniu do *Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego*.
6. **Edukacja.** Ogólna ocena usług edukacyjnych w powiecie jasielskim jest pozytywna, zarówno w świetle wskaźników i danych standardowo wykorzystywanych do oceny stanu edukacji (np. wyniki nauczania), jak i w opinii badanych mieszkańców powiatu jasielskiego. Pod względem osiąganych wyników nauczania szkoły prowadzone przez gminy i powiat osiągają, w zdecydowanej większości, wyniki wyższe od przeciętnych dla województwa podkarpackiego i Polski ogółem. Pozytywnie oceniane są też warunki

techniczne placówek oświatowych na terenie powiatu. Oczywiście w ocenie usług edukacyjnych istnieje zróżnicowanie pomiędzy poszczególnymi gminami. Każda z jednostek samorządu terytorialnego ma też swoje specyficzne trudności, problemy i wyzwania.

7. Do najczęściej wymienianych problemów w dziedzinie usług edukacyjnych należą: słaba dostępność do opieki nad dziećmi w wieku 0-3 lat oraz opieki przedszkolnej, szkół artystycznych, placówek oświatowo-wychowawczych, instytucji oferujących różne formy edukacji pozaszkolnej, w tym szkół języków obcych; wysoka cena usług związanych z opieką nad dziećmi w wieku 0-6 lat oraz nauką języków obcych; niewielkie możliwości dokształcania się i zdobywania kwalifikacji zawodowych, słabo zauważalna działalność organizacji pozarządowych w sektorze edukacji, brak współpracy szkół ponadgimnazjalnych ze szkołami wyższymi, niewystarczająca oferta zajęć pozadydaktycznych w szkołach publicznych.
8. Najważniejszymi wyzwaniami dla systemu edukacji w gminach i powiecie jasielskim są: (1) zapobieganie niekorzystnemu oddziaływaniu na edukację dzieci i młodzieży zjawisk takich, jak: polaryzacja społeczeństwa, pogorszenie jakości życia związane z niekorzystną sytuacją na rynku pracy, wycofanie osób doświadczających bezrobocia i ubóstwa z życia społecznego, występowanie patologii (alkoholizm), rozłuka rodzin związana z emigracją zarobkową; (2) upowszechnienie opieki przedszkolnej (dzieci w wieku 3-6 lat) i nad najmłodszymi dziećmi (0-3 lat) poza miastem Jasłem; oraz (3) poprawa jakości i efektów kształcenia oraz rozwój szkolnictwa zawodowego.
9. **Kultura.** Rolę usługodawców ponadgminnych pełnią właściwie tylko instytucje kultury zlokalizowane na terenie miasta Jasła (Jasielski Dom Kultury, Miejska Biblioteka Publiczna, realizująca także zadania biblioteki powiatowej, Młodzieżowy Dom Kultury – placówka edukacyjna ukierunkowana na zajęcia kulturalne).
10. Na zróżnicowaną dostępność terytorialną do usług kulturalnych rzutuje sieć osadnicza powiatu jasielskiego. Brak dostępności wskazywany przez badanych mieszkańców powiatu jasielskiego dotyczył najczęściej tych placówek, do których dojazd wymaga pokonania większych odległości, gdyż nie ma ich w mieście powiatowym (lub są tylko gościnnie – np. w Jasielskim Domu Kultury). Według częstości wskazania respondenci wymieniali najczęściej niepełną dostępność do usług takich jak: teatry (73,3 proc.); opery i operetki (65,9 proc.); filharmonie i orkiestry (66,2 proc.); galerie sztuki (58,5 proc.); usługi związane z kulturą i rozrywką (56,1 proc.); kina (48,4 proc.) i galerie sztuki ludowej (48,4 proc.).
11. Usługi prowadzone przez gminne instytucje kultury są dostępne bezpłatnie lub za niewielką odpłatnością, która ma bardziej charakter dyscyplinujący do regularnego uczestnictwa w zajęciach. W niektórych usługach (np. warsztaty muzyczne) cena usługi kalkulowana jest poniżej cen komercyjnych podobnych zajęć na rynku lokalnym. Podobnie kalkulowana jest cena biletowanych przedstawień (np. w JDK), na poziomie

konkurencyjnym w porównaniu do cen biletów w dużych ośrodkach miejskich. Ze względu na poziom zamożności społeczeństwa jest to działanie zapobiegające wykluczaniu dużej części mieszkańców z korzystania z usług kulturalnych.

12. Obawy przed wprowadzaniem odpłatności za usługi kulturalne potwierdzają wyniki badań mieszkańców, według których poza usługami bezpłatnie świadczonymi przez gminne instytucje kultury, korzystanie z innych form usług kulturalnych jest już problemem. Bariera finansowa jest zatem jedną z ważniejszych przyczyn ograniczonego korzystania z usług kulturalnych świadczonych odpłatnie lub częściowo odpłatnie.
13. Wobec barier finansowych istotne jest, aby realizowane zadania z zakresu kultury były świadczone na jak najlepszym poziomie. Niezależnie od przyjętych form organizacyjnych dla instytucji kultury prowadzonych przez gminy (oddzielne lub połączone instytucje kultury o profilu kultury, sztuki oraz działalności bibliotecznej), ich oferta jest podobna dla większości gmin. Dominuje podejście „historyczne”, bez ofensywnej promocji innych form usług kulturalnych niż świadczone przez własne instytucje i na własnym terenie (wyjątek stanowią instytucje kultury w mieście Jasło).
14. Jakość usług kulturalnych jest oceniana przez mieszkańców powiatu jasielskiego relatywnie słabo, a najlepszą ocenę mają usługi świadczone przez biblioteki, dzięki jakości ich księgozbioru. Mankamentem dostrzeganym w całym powiecie jest brak rozeznania w oczekiwaniach mieszkańców gmin powiatu jasielskiego wobec usług kulturalnych.
15. **Opieka zdrowotna.** Organizacja i jakość usług zdrowotnych świadczonych w powiecie jasielskim jest silnie determinowana ogólnokrajowym ładem prawnym. Polska posiada silnie regulowany publiczny system opieki zdrowotnej o ostrym ograniczeniu budżetowym. Obowiązujący system opieki cechuje stosunkowo duża liczba świadczeniodawców, ograniczona autonomia samorządów terytorialnych oraz słabo rozwinięty rynek ubezpieczeń prywatnych.
16. Narodowy Fundusz Zdrowia, finansowany ze składek na ubezpieczenie społeczne, jest głównym źródłem finansowania publicznego i pokrywa zdecydowaną większość wydatków publicznych na świadczenia zdrowotne. Finansowanie usług ochrony zdrowia ze środków prywatnych obejmuje w szczególności wydatki na zakup produktów farmaceutycznych oraz specjalistycznych usług medycznych. Rola finansowania usług medycznych z ubezpieczeń prywatnych jest znikoma.
17. W obecnym systemie opieki zdrowotnej samorządy terytorialne są odpowiedzialne w szczególności za częściowe finansowanie niektórych publicznych programów zdrowotnych, świadczeń ratowniczych i wysokospecjalistycznych świadczeń medycznych, a także pokrywanie kosztów funkcjonowania obiektów szpitalnych, konserwacji budynków i zakupów sprzętu medycznego.
18. Liczba przedstawicieli poszczególnych zawodów medycznych w powiecie jasielskim na koniec 2011 r. wynosiła: lekarzy 326 (odpowiednio 171 w roku 2000 i 179 w roku 2005), lekarzy dentyistów 52 (odpowiednio 38 w roku 2000 i 32 w roku 2005), pielęgniarek 554

(odpowiednio 516 w roku 2005), położnych 66 (odpowiednio 57 w roku 2005). Na poziomie powiatu obserwujemy zatem systematyczny wzrost liczby personelu medycznego w każdej z wyróżnionych kategorii.

19. Analiza stopnia zabezpieczenia kadry medycznej definiowanej poprzez liczbę lekarzy na 10 tys. ludności, z wynikiem 15,5 stawia powiat jasielski poniżej przeciętnej dla województwa podkarpackiego, dla której średnia wynosi 19,2. Znaczące są dysproporcje pomiędzy poszczególnymi powiatami województwa podkarpackiego gdyż najwyższy wskaźnik stopnia zabezpieczenia kadry medycznej osiąga powiat rzeszowski 32,7; podczas gdy wartość tego wskaźnika dla powiatu ropczycko-sędziszowskiego wynosi 9,4.
20. **Poziom usług w powiecie jasielskim na tle kraju, województwa i powiatów sąsiednich.**
Ważnych wniosków dostarcza analiza porównawcza, przeprowadzona w oparciu o dane z systemu statystyki publicznej, które stanowią podstawę dla kształtowania polityk publicznych wobec obszarów o ograniczonym dostępie do usług publicznych (Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego, Strategia Rozwoju Województwa Podkarpackiego).
21. Jeżeli chodzi o korzystanie z sieci wodociągowej jak i kanalizacji, powiat jasielski lokuje się poniżej średniej dla województwa jak i dla całego kraju. Natomiast odsetek osób korzystających z tych usług jest porównywalny do okolicznych powiatów. Z kolei w przypadku udziału odpadów poddanych odzyskowi w ilości odpadów wytworzonych w ciągu roku, powiat jasielski odnotowuje wyniki znacznie lepsze od przeciętnej krajowej, ale są one niższe zarówno od wartości dla powiatów sąsiednich oraz od średniej w województwie.
22. Dostępność komunikacyjna powiatu, wyrażana czasem dojazdu z miasta powiatowego do stolicy województwa, jest w powiecie jasielskim słabsza w porównaniu do większości powiatów z nim sąsiadujących (za wyjątkiem powiatu gorlickiego). Planowane w krótkim i średnim horyzoncie czasowym inwestycje drogowe nie wpłyną na poprawę dostępności komunikacyjnej powiatu jasielskiego, ale będą miały taki wpływ dla niektórych powiatów sąsiednich. A zatem, bez podjęcia zasadniczych działań, relatywna dostępność komunikacyjna powiatu jasielskiego pogorszy się.
23. W porównaniu do przeciętnych wyników dla kraju i województwa w powiecie jasielskim istnieje stosunkowo dużo dróg gminnych i powiatowych o twardej nawierzchni (dane w odniesieniu do liczby ludności i powierzchni). Jednocześnie analogiczne wartości dla powiatu są niższe niż dla większości okolicznych powiatów.
24. Obraz stanu edukacji w powiecie jasielskim jest pozytywny w aspekcie porównawczym. Idzie tu przede wszystkim o odsetek dzieci w wieku lat 3-5 objętych wychowaniem przedszkolnym na terenach miejskich, średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego w części humanistycznej – historia i wiedza o społeczeństwie oraz w części matematyczno/przyrodniczej – matematyka oraz liczbę uczniów szkół podstawowych i gimnazjów przypadającą na 1 komputer z szerokopasmowym dostępem do internetu. Powiat jasielski odnotowuje słabsze wyniki pod względem zdawalności matur w technikach oraz

odsetka dzieci w wieku lat 3-5 objętych wychowaniem przedszkolnym na terenach wiejskich.

25. Stan usług kulturalnych w powiecie jasielskim kształtuje się na poziomie porównywalnym do powiatów sąsiadujących. Jednocześnie, w przypadku wydatków jednostek samorządu terytorialnego na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego oraz poziom czytelnictwa, mamy do czynienia z wartościami niższymi od wartości przeciętnych dla kraju i województwa.
26. Stan opieki zdrowotnej w powiecie jasielskim jest niejednoznaczny. W powiecie jasielskim mamy do czynienia z bardzo wysokim odsetkiem zgonów spowodowanych chorobami układu krążenia. Jest on wyższy zarówno od przeciętnych wartości dla kraju i województwa, jak i od powiatów sąsiednich. Korzystne są natomiast wartości takich wskaźników, jak zgony niemowląt na 1 000 urodzeń żywych oraz odsetek zgonów spowodowanych nowotworami złośliwymi. W obydwu przypadkach są one niższe zarówno od wartości średnich dla kraju i województwa, jak również od powiatów sąsiednich.
27. **W badaniach społecznego zapotrzebowania na usługi publiczne** uzyskano opinie na temat stanu usług od 2 001 mieszkańców powiatu jasielskiego. Najpierw, za pomocą ankiety audytoryjnej, przebadano członków Jasielskiej Agory (70 osób). W dalszej kolejności, opinie mieszkańców badano za pomocą zamieszczonej w internecie ankiety (odpowiedzi udzieliło 309 osób), ankiet papierowych (286 osób) oraz badania telefonicznego (1 291 osób). Ponadto, równoległe do badań ilościowych, przeprowadzono 45 wywiadów pogłębionych (IDI).
28. Na podstawie wyników badania zidentyfikowano usługi, które zdaniem badanych są najsłabiej dostępne. Są to: sieć wodociągowa i kanalizacja, infrastruktura drogowa, transport zbiorowy samochodowy i kolejowy, specjalistyczna opieka zdrowotna, opieka nad dziećmi w wieku 0-6 lat oraz usługi związane z kulturą wyższą (np. teatr).
29. Ogólna ocena usług jest umiarkowanie pozytywna. Najwięcej krytycznych opinii mieszkańcy mają wobec usług ochrony zdrowia, transportu i komunikacji. Nieco lepiej oceniane są usługi komunalne, kulturalne i edukacyjne. Istnieje duże zróżnicowanie w ocenach pomiędzy mieszkańcami gmin. Na przykład mieszkańcy gminy Krempna stosunkowo najgorzej oceniają niemal wszystkie kategorie usług.
30. Zdaniem mieszkańców, priorytetowymi kierunkami działań w obszarze analizowanych usług publicznych powinny być: zmniejszenie opłat za dostarczane usługi komunalne (głównie wywóz odpadów i kanalizacja), rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, organizacja nowych linii (połączeń) transportu zbiorowego, poprawa jakości dróg, bogatsza oferta zajęć i kursów dodatkowych w szkołach, zmniejszenie czasu oczekiwania na realizację usług w zakresie specjalistycznej opieki zdrowotnej, podniesienie jakości pracy nauczycieli oraz rozbudowanie oferty kulturalnej.

31. W pracach diagnostycznych dokonano analizy **mechanizmów koordynacji działań instytucji samorządowych i włączenia partnerów zewnętrznych do świadczenia usług publicznych**. Analizie poddane zostały cztery rodzaje koordynacji: wewnętrzna – w gminach i powiecie, horyzontalna – pomiędzy gminami, wertykalna – pomiędzy gminami a powiatem oraz zewnętrzna – pomiędzy gminami a podmiotami zewnętrznymi.
32. Na podstawie przeprowadzonych analiz można przyjąć, że zakres koordynacji wewnętrznej dla podstawowych rodzajów usług publicznych w gminach powiatu jasielskiego jest typowy dla małych JST i nie wykracza poza standardowe zasady wykonywania zadań publicznych. Jednostki organizacyjne (zakłady i zespoły) tworzone są dla usług komunalnych i kulturalnych, a spółki wykonujące zadania z zakresu usług komunalnych zostały utworzone tylko w części gmin. Bardziej rozbudowana struktura organizacyjna występuje w mieście Jasło – co związane jest z szerszym zakresem usług publicznych występującym na obszarze miejskim. Rola innych interesariuszy – spoza grona JST w zakresie koordynacji usług publicznych jest niewielka – organizacje pozarządowe działają przede wszystkim w obszarze kultury.
33. Podstawowym formalnym mechanizmem koordynacji horyzontalnej jest Konwent Wójtów – cykliczne spotkania burmistrzów i wójtów gmin powiatu jasielskiego. Jediną istniejącą organizacją grupującą wszystkie gminy powiatu w zakresie usług komunalnych (gospodarki wodno-ściekowej oraz ochrony środowiska) jest Związek Gmin Dorzecza Wisłoki. Poza tym odbywają się spotkania kierowników zakładów komunalnych, natomiast nie istnieją obecnie inne regularne formy współpracy urzędów w zakresie usług edukacyjnych, kulturalnych i opieki zdrowotnej.
34. Koordynacja wertykalna pomiędzy gminami a powiatem występuje w ograniczonym zakresie – w zakresie tych rodzajów usług publicznych, dla których ustawodawca wyraźnie określił granice podziału dla obu szczebli samorządowych (edukacja, transport i komunikacja, opieka zdrowotna). Z większości wywiadów przeprowadzonych na poziomie gmin wynika, że współpraca ta ma charakter formalny – nie wykracza poza wymagania ustawowe (z wyjątkiem utrzymania sieci drogowej).
35. Koordynacja zewnętrzna pomiędzy JST a administracją rządową ogranicza się do formalnego rozliczania zadań z zakresu administracji rządowej i innych zleconych ustawami lub realizowanych na podstawie porozumień. Gminy powiatu są członkami Podkarpackiego Stowarzyszenia Samorządów Terytorialnych działającego na rzecz rozwoju województwa. Nie są przygotowywane lub realizowane projekty w formule partnerstwa publiczno-prywatnego (PPP). Gminy są aktywne w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych, przede wszystkim w zakresie infrastruktury usług komunalnych i drogowej – głównie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego oraz Programu Operacyjnego Rozwoju Obszarów Wiejskich.
36. Z przeprowadzonych wywiadów i analiz wynika, że uwarunkowania zewnętrzne – w tym czynniki prawne i instytucjonalne – nie mają negatywnego wpływu na obecny stan

koordynacji, istotne jest raczej dążenie gmin do samodzielnej realizacji zadań w zakresie usług publicznych.

37. W pracach diagnostycznych dotyczących kapitału intelektualnego badaniami zostały objęte następujące komponenty **kapitału intelektualnego**: (1) kapitał ludzki; (2) kapitał społeczny; (3) kapitał strukturalny; (4) kapitał relacyjny.
38. Celem badania było przeprowadzenie analizy kapitału intelektualnego wraz z określeniem rekomendowanych interwencji w tym obszarze. Zakres badania wyznaczają jego przedmiot oraz grupy generacyjne, których kapitał jest analizowany w raporcie. Przedmiotem badania były cztery typy kapitałów tworzących kapitał intelektualny powiatu jasielskiego, które zostały zdefiniowane w oparciu o koncepcję zaprezentowaną w *Raporcie o kapitale intelektualnym Polski*. Kapitał ludzki zdefiniowano na potrzeby badania jako wiedzę, postawy, wykształcenie, umiejętności, doświadczenie życiowe mieszkańców; kapitał społeczny jako poziom zaufania, normy postępowania i zaangażowania skutkujący efektywną współpracą podmiotów; kapitał strukturalny jako instytucje edukacji i innowacji (placówki oświatowe, naukowe, badawcze, infrastruktura teleinformatyczna, własność intelektualna oraz kapitał relacyjny – wizerunek, poziom integracji z podmiotami zewnętrznymi, atrakcyjność dla osób/podmiotów z zewnątrz. Badaniami diagnozy kapitału intelektualnego zostały objęte następujące kategorie wiekowe:
- Dzieci (uczniowie ostatnich klas szkół podstawowych);
 - Młodzi (zgodnie z definicją OECD – od 15 r.ż. do 24 r.ż.);
 - Dorośli (od 25 r.ż. do 64 r.ż.);
 - Seniorzy (powyżej 64 r.ż.).
39. **Kontekst analizowanych zjawisk.** Wśród czynników najsilniej determinujących obecny stan populacji powiatu jasielskiego oraz jakość życia w powiecie występują: starzenie się populacji powiatu, utrzymywanie się wysokiego bezrobocia, stosunkowo dobra jakość edukacji dzieci i młodzieży. Zmiany demograficzne związane z gwałtownym starzeniem się populacji powiatu są wywołane emigracją ludzi młodych, w mniejszym stopniu wpływa na nie poziom dzietności, który jest i tak nieco wyższy od średniej krajowej. Najtrudniejszą sytuację pod względem demograficznym zdiagnozowano na obszarze miasta Jasła, najlepszą – w gminie Krempna. Większość decyzji emigracyjnych młodych ludzi spowodowana jest sytuacją na lokalnym rynku pracy, który charakteryzuje się utrzymującym się wysokim bezrobociem. Przed bezrobociem nie zabezpiecza nawet posiadanie wysokich kwalifikacji, gdyż niekorzystna sytuacja pracodawców nie pozwala na zwiększanie zatrudnienia.
40. **Kapitał ludzki.** Ucząca się młodzież powiatu jasielskiego podejmuje dobre wybory edukacyjne, jednak zyski z wypracowanego przez nią kapitału intelektualnego czerpią te regiony, w których młodzież zdecydowała się osiedlić. W powiecie jasielskim można zaobserwować wyższe niż przeciętne zainteresowanie kierunkami inżynierskimi, technicznymi i ekonomicznymi. Duży potencjał powiatu tkwi w dzieciach, które

wprawdzie osiągają wyniki edukacyjne zbliżone do przeciętnej w skali kraju, jednak można zauważyć tendencję do wzrostu osiągnięć edukacyjnych w większości gmin powiatu. Z drugiej strony, starsi mieszkańcy powiatu są mało aktywni w sferze edukacyjnej w postaci: szkoleń, dodatkowych studiów i kursów. Powiat nie oferuje sprzyjających warunków do rozwoju przedsiębiorczości, towarzyszy temu słaby wynik w badaniu postaw proprzedsiębiorczych wśród mieszkańców. Mimo tych niekorzystnych zjawisk, Jaślanie deklarują zadowolenie ze swojego miejsca zamieszkania, jakości swojego życia i zdrowia, czują się bezpiecznie w miejscu swojego zamieszkania, choć wraz z wiekiem poziom zadowolenia wyraźnie maleje. Podstawowe wyzwania w ramach komponentu kapitał ludzki dotyczą przede wszystkim zapobieganiu utracie najbardziej kreatywnych zasobów, czyli młodych i dobrze wykształconych młodych ludzi, aktywizowania osób dorosłych i starszych do doksztalcania się oraz tworzenia bardziej sprzyjającego klimatu dla przedsiębiorczości.

41. **Kapitał społeczny.** Wśród zdiagnozowanych problemów w tym obszarze wyróżniono niski poziom profesjonalizacji i innowacji w sektorze obywatelskim, niski poziom konkurencyjności podmiotów pozarządowych i ich uzależnienie w finansowaniu od samorządu, niewykorzystany potencjał osób dorosłych i seniorów. Silną stroną tego kapitału jest więź mieszkańców z regionem i gotowość do pracy na rzecz swojego miejsca zamieszkania oraz odpowiednia liczba rejestrowanych podmiotów pozarządowych. Podstawowymi wyzwaniami dla powiatu jasielskiego w obszarze tego komponentu jest stworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności w sektorze (organizowanie bardziej motywujących konkursów grantowych), wzrostu profesjonalizacji sektora (poprzez promowanie organizacji szkolących się i podejmujących procedury standaryzacyjne) oraz wzrostu samorządności w sektorze (poprzez stymulowanie dialogu obywatelskiego i tworzenie ułatwień w partycypacji w lokalnym współrzędzeniu). Najpilniejszymi zadaniami w tym obszarze wydaje się stworzenie narzędzi informowania w sektorze (zwłaszcza w przestrzeni wirtualnej), integrowanie podmiotów pozarządowych, stymulowanie do większego zaangażowania w sprawy lokalnej demokracji.
42. **Kapitał strukturalny.** Podstawowe problemy zdiagnozowane na poziomie tego komponentu dotyczą słabości we wspieraniu przedsiębiorczości oraz wysokiego, lecz słabo wykorzystywanego potencjału lokalnych instytucji samorządowych, pozarządowych, edukacyjnych, kulturalnych i lokalnych mediów, co wynika częściowo z braku dobrej koordynacji działań instytucji oraz wsparcia samorządu przez sektor pozarządowy (zwłaszcza w obszarze instytucji rynku pracy i kultury). Wyzwaniem dla powiatu w tym obszarze jest wykorzystanie i zwiększenie poziomu komputeryzacji, rozwój e-administracji, e-przedsiębiorczości, skoordynowanie działalności kulturalnej oraz wykorzystanie lokalnych mediów do zwiększenia integracji lokalnej społeczności i promowania aktywności, zwłaszcza w obszarze przedsiębiorczości.
43. **Kapitał relacyjny.** Dla tego komponentu jako zasadniczy problem określono brak spójnego, atrakcyjnego wizerunku powiatu, nieskoordynowanie i brak konsekwencji

w promowaniu powiatu oraz negatywne stereotypy determinujące zarówno postawy mieszkańców, jak również interesariuszy powiatu. Wyzwaniem w ramach tego komponentu jest identyfikacja branż kluczowych dla rozwoju powiatu, stworzenie koncepcji promocji turystycznej i gospodarczej tego regionu, rozwijanie infrastruktury turystycznej i kulturalnej, wzmocnienie poczucia sprawstwa, godności wśród mieszkańców regionu (np. poprzez kampanie społeczne), opracowanie kampanii wizerunkowej powiatu, wykorzystanie nowych mediów i włączenie lokalnych instytucji medialnych do działań promocyjnych.

3. Analiza strategiczna

Analiza strategiczna jasielskich systemów świadczenia usług publicznych została opracowana na podstawie ustaleń diagnostycznych (identyfikacja mocnych i słabych stron – otoczenie wewnętrzne) oraz analizy tendencji i zjawisk zachodzących w otoczeniu (identyfikacja szans i zagrożeń – otoczenie zewnętrzne). Stanowiła ona również przedmiot konsultacji i dyskusji podczas posiedzeń Jasielskiej Agory oraz spotkań roboczych, który odbywających się w toku prac nad Strategią. Analiza strategiczna stała się podstawą wyznaczenia celów Strategii. Analiza strategiczna została ustrukturyzowana w układzie poszczególnych kategorii usług oraz składowych kapitału intelektualnego.

Tabela 1. Analiza strategiczna usług publicznych i składowych kapitału intelektualnego jasielskiego obszaru funkcjonalnego

Usługi komunalne i zaopatrzenie w energię	
Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dobrze rozwinięte sieci energetyczne, gazownicze i teletechniczne ▪ Dobry dostęp do usług energetycznych, gazowniczych i teletechnicznych ▪ Dobry poziom niezawodności realizacji usług energetycznych, gazowniczych i teletechnicznych ▪ Dobrze rozwiązania z zakresu gospodarki odpadami, w tym systemy odbioru odpadów ▪ Dobry dostęp do usług z zakresu gospodarki odpadami 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozproszona zabudowa (lokalnie) ▪ Brak niezawodnych źródeł wody ▪ Niewystarczający zasięg sieci wodociągowych lub rozwiązań alternatywnych ▪ Niewystarczający zasięg sieci kanalizacyjnych lub rozwiązań alternatywnych ▪ Niewystarczający system odbioru i oczyszczania ścieków ▪ Niezadowalający poziom bezpieczeństwa przeciwpowodziowego ▪ Luki w systemowym i skonsolidowanym podejściu do gospodarki wodnej i ściekowej ▪ Brak systemowego i skonsolidowanego podejścia do usług komunalnych ▪ Słaby dostęp do Internetu ▪ Wysokie ceny usług komunalnych ▪ Brak środków na realizację występujących luk inwestycyjnych w systemach komunalnych
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nowy okres finansowy UE ▪ Wspólne działania – Związek Gmin Dorzecza Wisłoka ▪ Inwestycje w odnawialne źródła energii ▪ Plany budowy zbiornika retencyjnego ▪ Możliwe wsparcie dla MŚP ▪ Możliwe wsparcie dla ekoturystyki (Krempna) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Relatywnie lepsza oferta zewnętrznego rynku pracy – odpływ mieszkańców ▪ Brak polityki przestrzennej – rozpraszanie zabudowy ▪ Brak prawnych i ekonomicznych mechanizmów dla systemowego i skonsolidowanego podejścia do usług komunalnych ▪ Zjawiska klimatyczne – wrażliwość na niedobór (susza) i nadmiar (powódź) wody ▪ Brak rozwiązań w zakresie gospodarki wodnej (zbiornik retencyjny i źródła wody)

Komunikacja i transport publiczny	
Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> Relatywnie dobra sieć podstawowa dróg w skali powiatu Nowy tabor przedsiębiorstwa w Jaśle (MZKS) Plany budowy zintegrowanego węzła komunikacyjnego w Jaśle 	<ul style="list-style-type: none"> Słabe powiązania drogowe i brak powiązań kolejowych z ośrodkami zewnętrznymi (Kraków, Rzeszów) Niska dostępność transportowa części gmin w powiecie (drogi, komunikacja zbiorowa) Brak powiązań komunikacją zbiorową w dni wolne od pracy Niska jakość części dróg powiatowych i gminnych Brak zintegrowanych węzłów przesiadkowych (w szczególności dworca w Jaśle)
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> Nowy okres finansowy UE Wspólne działania – Związek Gmin Dorzecza Wisłoka Przygotowanie i wdrożenie planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego w powiecie, konsolidacja usług transportowych Zmodernizowane linie kolejowe Możliwe wsparcie dla MŚP Rozwój turystyki 	<ul style="list-style-type: none"> Niewystarczająca oferta rynku pracy Relatywnie lepsza oferta zewnętrznego rynku pracy – odpływ mieszkańców Wdrożenie wybranych rozwiązań w planie zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego w województwie
Edukacja	
Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> Poziom nauczania w szkołach podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych Warunki techniczne w większości szkół Duży potencjał uczniów i nauczycieli przejawiający się m.in. w sukcesach odnoszonych w konkursach i olimpiadach, również na szczeblu krajowym i międzynarodowym 	<ul style="list-style-type: none"> Niewystarczający poziom dostępności do usług opieki przedszkolnej, a zwłaszcza opieki nad najmłodszymi dziećmi Niewystarczająca oferta zajęć pozadydaktycznych w szkołach Niezadowalająca jakość i efekty kształcenia zawodowego oraz tempo jego rozwoju i adaptacji do rynku pracy Cena usług opieki nad dziećmi Możliwości doksztalcania się i zdobywania kwalifikacji zawodowych
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> Promocja nauki i zdobywania wykształcenia wśród dzieci i młodzieży oraz ich rodzin Ustanowienie systemu wyłaniania i kształcenia uczniów zdolnych Doskonalenie mechanizmów zarządzania siecią szkół w warunkach niżu demograficznego Motywowanie nauczycieli do rozwoju oraz pełniejsze wykorzystanie potencjału młodych nauczycieli 	<ul style="list-style-type: none"> Oddziaływanie na edukację i wychowanie dzieci i młodzieży niekorzystnych zjawisk społecznych (m.in. emigracja zarobkowa, bezrobocie, alkoholizm) Niż demograficzny Stosunkowo mała aktywność podmiotów prywatnych i organizacji pozarządowych działających w obszarze edukacji

Kultura	
Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ukształtowane grono stałych odbiorców usług kulturalnych – ośrodków kultury i bibliotek publicznych ▪ Dobra współpraca między instytucjami wewnątrz gmin ▪ Możliwość organizacji wydarzeń kulturalnych z wykorzystaniem bazy lokalowej komunalnej (gmin i powiatu, np. szkoły) i kościołów ▪ Ukształtowane grono stałych odbiorców usług kulturalnych – ośrodków kultury i bibliotek publicznych ▪ Dobre praktyki w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi w zwiększaniu oferty kulturalnej ▪ Bogaty zasób dziedzictwa kulturowego w powiecie, stanowiącego potencjał do wzbogacania oferty kulturalnej ▪ Dobre praktyki w zakresie organizacji imprez i wydarzeń o charakterze ponadlokalnym, mogących stać się markowymi wydarzeniami powiatu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Niski standard techniczny i wyposażenia placówek świadczących usługi kulturalne ▪ Brak ogólnopowiatowego kalendarza wydarzeń kulturalnych oraz mechanizmów jego uzgadniania ▪ Małe doświadczenie w zakresie koordynacji kalendarza wydarzeń kulturalnych ▪ Niewystarczająca promocja oraz wykorzystywanie wydarzeń kulturalnych na rzecz rozwoju lokalnego (przemysły i produkty kultury) ▪ Słaby przepływ wiedzy i informacji między instytucjami kultury w powiecie ▪ Niski dochód rozporządzalny mieszkańców powiatu ▪ Słaba oferta niektórych usług kulturalnych (teatr, kino) ▪ Zła dostępność terytorialna i komunikacyjna niektórych miejscowości, ograniczająca korzystanie z usług kulturalnych ▪ Emigracja zarobkowa mieszkańców (stała i okresowa), ograniczająca liczbę osób korzystających z usług kulturalnych
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zwiększenie aktywności organizacji pozarządowych w działalności kulturalnej ▪ Rozwój edukacji kulturalnej oraz edukacji przez zabawę (<i>edutainment</i>) wśród dzieci i młodzieży ▪ Wykorzystywanie środków na rozwój kultury będących w dyspozycji Lokalnych Grup Działania ▪ Postęp technologiczny poprawiający jakość i obniżający koszty dostępu do informacji o wydarzeniach kulturalnych (m.in. Internet) ▪ Rosnące oczekiwania społeczne w zakresie jakości życia, w tym oferty kulturalnej ▪ Możliwość wykorzystania innowacyjnych rozwiązań z innych JST – np. sieć kin cyfrowych ▪ Możliwości realizacji zadań inwestycyjnych i miękkich projektów w obszarze kultury z wsparciem środkami spoza budżetów samorządów lokalnych – gminnych i powiatowych 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Emigracja zarobkowa mieszkańców kraju, ograniczająca rynek wewnętrzny usług kulturalnych ▪ Zubażanie społeczeństwa w skali kraju, skutkujące spadkiem zainteresowania uczestnictwem w życiu kulturalnym i turystyce w skali kraju ▪ Niska konkurencyjność projektów kulturalnych w relacji z innymi zadaniami samorządowymi, np. infrastrukturalnymi – w kolejnym okresie programowania – ograniczenie środków na wkład własny do projektów ▪ Zmiana stylu życia, skutkująca obniżeniem czytelnictwa i zainteresowania własnym dziedzictwem kulturowym (internacjonalizacja kultury) ▪ Zmiany w systemie edukacji – mniejsze wymagania w zakresie znajomości literatury i nauk humanistycznych

Opieka zdrowotna	
Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dobrze zorganizowany system podstawowej opieki zdrowotnej ▪ Istniejąca w każdej gminie infrastruktura budynkowa przeznaczona na realizację zadań z zakresu ochrony zdrowia ▪ Dobrze działający system ratownictwa medycznego ▪ Zlokalizowanie na terenie powiatu placówki medycznej realizującej szeroki zakres świadczeń specjalistycznych (Specjalistyczny Szpital Powiatowy w Jaśle) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Istnienie ograniczeń w dostępie do specjalistycznej opieki zdrowotnej, potwierdzone wynikami badania opinii mieszkańców ▪ Ograniczona liczba programów zdrowotnych oraz wiedza pacjentów na ich temat ▪ Niezadawalający stan techniczny bazy lokalowej oraz wyposażenia podmiotów leczniczych ▪ Brak kompleksowej informacji o dostępności usług medycznych na terenie powiatu. ▪ Brak wystarczającej liczby wykwalifikowanej kadry medycznej ▪ Niewystarczająca koordynacja zadań z zakresu ochrony zdrowia między JST, organizacjami społecznymi, religijnymi i innymi instytucjami
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozszerzenie oferty usług zdrowotnych m.in. o: perinatologię (w tym echokardiografię płodu), anestezjologię, intensywną terapię dziecięcą i geriatrię ▪ Likwidacja barier w realizacji profilaktyki zdrowotnej ▪ Zwiększenie udziału organizacji społecznych, religijnych i osób prywatnych w organizacji ochrony i promocji zdrowia ▪ Poszerzenie wiedzy o realizowanych świadczeniach medycznych na terenie powiatu ▪ Zwiększenie poziomu wykorzystania dostępnej infrastruktury medycznej ▪ Zwiększenie liczby świadczeń medycznych realizowanych na terenie powiatu jasielskiego ▪ Podniesienie konkurencyjności lokalnych zakładów opieki zdrowotnej na rynku usług medycznych 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ograniczona pula środków publicznych przeznaczona na finansowanie świadczeń zdrowotnych oraz programów profilaktycznych. ▪ Zubożenie społeczeństwa. ▪ Brak możliwości wykorzystania w szerokim zakresie alternatywnego, do środków publicznych, systemu finansowania opieki zdrowotnej. ▪ Istnienie znacznych nierówności społecznych i środowiskowych utrzymujących się w obszarze ochrony zdrowia. ▪ Postępujący proces starzenia się społeczeństwa. ▪ Spadek liczby mieszkańców powodowany migracją zarobkową. ▪ Niewielka liczba organizacji pozarządowych działająca na terenie powiatu w obszarze ochrony zdrowia.
Mechanizmy koordynacji	
Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dobrze funkcjonujący Związek Gmin Dorzecza Wisłoki ▪ Istnienie Konwentu Wójtów – cyklicznych spotkań burmistrzów i wójtów gmin powiatu jasielskiego ▪ Istnienie Konwentu kierowników zakładów/spótek – jako forum spotkań i wymiany poglądów na temat nowych regulacji prawnych i innych tematów z zakresu gospodarki komunalnej ▪ Współpraca części gmin powiatu w ramach dwóch stowarzyszeń lokalnych grup działania (LGD) – Subregion Magurski – Szansa na Rozwój oraz LIWOCZ ▪ Aktywność gmin powiatu w zakresie pozyskiwania środków z programów operacyjnych UE (przede wszystkim w zakresie infrastruktury usług komunalnych i sieci drogowej) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Brak wystarczających form instytucjonalnych dla zapewnienia koordynacji działań w zakresie ogółu usług publicznych świadczonych na obszarze jasielskiego obszaru funkcjonalnego ▪ Niewykorzystywanie istniejących form koordynacji w ramach istniejących mechanizmów, w tym Konwentu Wójtów ▪ Brak uwzględnienia tematu współpracy i koordynacji w większości strategii rozwoju gmin ▪ Formalny charakter większości form współpracy pomiędzy gminami a powiatem ▪ Brak przygotowywanych lub realizowanych projektów w formule partnerstwa publiczno-prywatnego (PPP)

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> Wdrożenie mechanizmów współdziałania między jednostkami samorządu terytorialnego oraz dostarczycielami usług Uruchomienie Jasielskiego Intranetu oraz jego wykorzystanie w celu koordynacji świadczenia usług publicznych, zwłaszcza kulturalnych, z zakresu ochrony zdrowia oraz edukacyjnych Możliwość założenia związku lub stowarzyszenia gmin powiatu jako formy instytucjonalizacji dla zapewnienia koordynacji działań w zakresie usług publicznych Promocja gospodarcza powiatu jasielskiego jako narzędzia umożliwiającego budowanie nowych form koordynacji współpracy terytorialne Cele i kierunki finansowania wspierające koordynację usług publicznych zawarte w ramach nowej perspektywy finansowej UE 2014-2020 	<ul style="list-style-type: none"> Kontynuacja negatywnych tendencji w zakresie poziomu kapitału relacyjnego powiatu jasielskiego – mogąca skutkować obniżeniem efektywności współpracy podmiotów lokalnych Marginalizacja obszaru powiatu jasielskiego w przewidywanych kierunkach interwencji w ramach RPO Województwa Podkarpackiego 2014-2020 Negatywne tendencje w zakresie kierunków migracji młodzieży oraz rozwoju gospodarczego powiatu – mogące skutkować pogorszeniem bazy intelektualnej i materialnej dla wdrażania mechanizmów koordynacji Brak systemowych rozwiązań instytucjonalnych i finansowych promujących koordynację usług publicznych w jednostkach samorządu terytorialnego
Kapitał ludzki	
Mocne strony	Słabe strony
<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> Względnie wysoki poziom osiągnięć, szczególnie jeśli chodzi o nauki humanistyczne Pozytywne nastawienie do przedsiębiorczości (które niekoniecznie idzie w parze z odpowiednimi kompetencjami) <p>Młodzież:</p> <ul style="list-style-type: none"> Relatywnie wysoki odsetek osób studiujących na kierunkach inżynieryjno-technicznych Pozytywne nastawienie do przedsiębiorczości <p>Dorośli:</p> <ul style="list-style-type: none"> Relatywnie dobrze wykształcona kadra w zawodach robotniczych (np. budowlanych) Pozytywne nastawienie do przedsiębiorczości <p>Seniorzy:</p> <ul style="list-style-type: none"> Relatywnie niski (w porównaniu do średniej krajowej) odsetek osób w wieku poprodukcyjnym 	<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> Zbyt niski odsetek dzieci w wieku 3-5 lat objętych edukacją przedszkolną Utrata potencjału uczniów zdolnych (brak indywidualizacji w procesie nauczania) Relatywnie niskie osiągnięcia w obszarze nauk matematyczno-przyrodniczych <p>Młodzież:</p> <ul style="list-style-type: none"> Migracje osób posiadających najcenniejsze rynkowo kompetencje (np. absolwenci kierunków inżynieryjno-technicznych nie powracający do regionu po zakończeniu studiów) Wysoki poziom bezrobocia w grupie młodych <p>Dorośli:</p> <ul style="list-style-type: none"> Migracje najzdolniejszej kadry poza granice powiatu (częściowo czasowe, z tendencją do opuszczania regionu na stałe) Brak wiary w szanse na rozwinięcie biznesu w regionie <p>Seniorzy:</p> <ul style="list-style-type: none"> Brak strategii wykorzystania wiedzy, umiejętności i doświadczenia ludzi starszych Niska aktywność zawodowa i edukacyjna seniorów
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> Część migrujących czasowo (wracający często z dodatkową wiedzą, doświadczeniem i środkami finansowymi) 	<ul style="list-style-type: none"> Ryzyko zagrożenia ubóstwem dużej części dzieci (zwłaszcza z rodzin wielodzietnych) Przeciętna ocena szans na rozwinięcie biznesu w regionie Marnotrawienie części zasobów w związku z trudną sytuacją gospodarczą w powiecie (wysoki wskaźnik bezrobocia) Wzrastający odsetek osób w wieku poprodukcyjnym

Kapitał społeczny	
Mocne strony	Słabe strony
<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Częsta przynależność do instytucji typu: organizacje, koła, stowarzyszenia itp. ▪ Duża skłonność do pracy wolontaryjnej na rzecz miejscowości zamieszkania <p>Młodzież:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Przeciętna skłonność do pracy wolontaryjnej na rzecz miejscowości zamieszkania <p>Dorośli:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Duża skłonność do pracy wolontaryjnej na rzecz miejscowości zamieszkania ▪ Silne poczucie więzi z miejscem zamieszkania i troska o sprawy lokalne <p>Seniorzy:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Duża skłonność do pracy wolontaryjnej na rzecz miejscowości zamieszkania ▪ Silne poczucie więzi z miejscem zamieszkania i troska o sprawy lokalne <p>Ogółem:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Silni osobowościowo liderzy społeczni ▪ Silne poczucie więzi z miejscem zamieszkania i troska o sprawy lokalne ▪ Poczucie bezpieczeństwa ▪ Dobre relacje sąsiedzkie i silne więzi rodzinne, towarzyskość 	<p>Dzieci:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Relatywnie niska ocena wartości, jaką jest bezinteresowność potencjalnie zmniejszająca skłonność do podjęcia aktywności wolontaryjnej <p>Młodzież:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Relatywnie niska ocena wartości, jaką jest bezinteresowność potencjalnie zmniejszająca skłonność do podjęcia aktywności wolontaryjnej ▪ Przeciętnie niższa niż w Polsce skłonność do zrzeszania się <p>Dorośli:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Relatywnie niska ocena wartości, jaką jest bezinteresowność potencjalnie zmniejszająca skłonność do podjęcia aktywności wolontaryjnej ▪ Przeciętnie niższa niż w Polsce skłonność do zrzeszania się <p>Seniorzy:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Niski poziom aktywności wolontaryjnej ▪ Przeciętnie niższa niż w Polsce skłonność do zrzeszania się <p>Ogółem:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Słaby rozwój tkanki społecznej w powiecie ▪ Niski poziom profesjonalizacji organizacji pozarządowych oraz PES ▪ Niska innowacyjność działań podejmowanych przez organizacje pozarządowe ▪ Dominująca pozycja samorządu, jako głównego lidera społecznego, którego inicjatywa (lub jej brak) przesądza o kształcie sektora
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nawiązywanie relacji międzypokoleniowych i działanie na rzecz ich podtrzymywania ▪ Pozytywny odbiór samorządu i dość wysokie poparcie dla jego działań ▪ Dobre relacje NGOs z samorządem lokalnym, wsparcie samorządu dla NGOs 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Enklawowość trzeciego sektora ▪ Brak wykorzystania możliwości, jakie niesie ze sobą rozwój ekonomii społecznej

Kapitał strukturalny	
Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> Stosunkowo wysoki poziom komputeryzacji gospodarstw domowych i instytucji edukacyjnych Dostęp do regionalnego systemu innowacji (m.in. uczelnie publiczne i niepubliczne, agencje rozwoju regionalnego, izby gospodarcze, parki technologiczne i przemysłowe, specjalne strefy ekonomiczne, klastry, centra transferu technologii, jednostki badawczo-rozwojowe przemysłu, preinkubatory i inkubatory przedsiębiorczości, fundusze pożyczkowe i poręczeniowe, organizacje przedsiębiorców) Istnienie podstrefy „Jaśło” Tarnobrzkiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej 	<ul style="list-style-type: none"> Zróźnicowanie gminne w dostępie do edukacji (głównie przedszkolnej i gimnazjalnej) System szkolnictwa obowiązkowego (w tym przedszkola) zbyt słabo ukierunkowany na kształtowanie cech takich, jak: przedsiębiorczość i innowacyjność Brak szkół wybitnych Wykwalifikowana (w kontekście poziomu wykształcenia i awansu zawodowego) kadra nauczycielska, jednak nie zawsze posiadająca wystarczające kompetencje i motywację do pracy Niski poziom przedsiębiorczości i niska innowacyjność sektora przedsiębiorstw Niedostatecznie sprawnie działające instytucje otoczenia biznesu (IOB) Słabe wykorzystanie potencjału regionalnego systemu innowacji Słabe wykorzystanie możliwości e-administracji przez mieszkańców powiatu Zachowawczość i niska innowacyjność instytucji kluczowych dla rozwoju kapitału intelektualnego regionu
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> Pomysły na promocję i wdrożenie idei innowacyjności (m.in. poprzez budowę „Strefy Aktywności Gospodarczej” i Centrum Łukasiewicza) 	<ul style="list-style-type: none"> Brak wykształconych nowoczesnych instrumentów finansowania inwestycji (startup, spin-off, seed-capital, venture capital itp.) Brak potencjału uczelni możliwego do wykorzystania w procesie kreowania innowacji Brak profesjonalnego wsparcia dla organizacji pozarządowych oraz instytucji ekonomii społecznej (np. instytucje parasolowe, OWES-y itp.) Powolny rozwój lokalnej e-administracji
Kapitał relacyjny	
Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> Wysoki poziom tożsamości lokalnej w każdej grupie wiekowej Dominujące wartości w grupie Jaślan sprzyjające pozytywnemu wizerunkowi mieszkańców (tolerancja i szacunek dla innych, odpowiedzialność) 	<ul style="list-style-type: none"> Świadomość niskiej atrakcyjności powiatu dla osób młodych (zarówno w grupie osób młodych, jak i w innych grupach wiekowych) Niski poziom współpracy przedsiębiorstw i szkół Brak czytelnego wizerunku lub wizerunek negatywny powiatu („ściana wschodnia”), w tym brak jasnego wizerunku gospodarczego powiatu Koncentracja niektórych decydentów na krótkookresowych efektach, a nie na strategicznej, długookresowej wizji rozwoju regionu Niski poziom zaufania utrudniający efektywną współpracę zarówno w obrębie powiatu, jak i z innymi gminami województwa podkarpackiego

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Duży, a nie wykorzystany potencjał wizerunkowy (krajobraz przyrodniczy i kulturowy, znani Jaślanie) ▪ Wysoki potencjał tkwiący w mediach lokalnych i instytucjach kultury ▪ Potencjał wynikający z przygranicznego położenia powiatu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Silna orientacja na przeszłość, zdecydowanie słabsze spojrzenie projekcyjne ▪ Silne upolitycznienie elit jasielskich utrudniające konsensus i wspólne działanie
Kapitał intelektualny ogółem (ludzki, społeczny, strukturalny, relacyjny)	
Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Brak strategii, integracji, koordynacji i profesjonalizacji działań podejmowanych w obszarze kapitału intelektualnego powiatu ▪ Brak mechanizmów i narzędzi, które ułatwiłyby lepsze wykorzystanie potencjałów intelektualnych powiatu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Potencjały w obszarze kapitału intelektualnego możliwe do wykorzystania
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nowa perspektywa programowania i możliwość zbudowania strategii działania na bazie posiadanych potencjałów ▪ Dysponowanie pogłębioną wiedzą na temat kapitałów powiatu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ "Peryferyjność" powiatu jasielskiego ▪ Dominujące w nowej perspektywie finansowania strategię inwestowania w najsilniejszych lub w najsłabszych

4. Wyzwania dla realizacji usług

W tej części przedstawione zostały najważniejsze wyzwania dla realizacji usług publicznych na obszarze jasielskiego obszaru funkcjonalnego. Wyzwania te zostały sformułowane na podstawie diagnoz identyfikujących charakterystyki usług publicznych świadczonych w powiecie, diagnozy kapitału intelektualnego oraz analizy strategicznej SWOT. Wyzwania te zostały przedstawione w strukturze usług publicznych oraz kapitału intelektualnego.

Rysunek 1. Wyzwania w zakresie usług komunalnych energetyki, komunikacji i transportu publicznego, edukacji oraz kultury

Wyzwania w zakresie usług komunalnych i energetyki

- Ograniczenia dostępności wody.
- Stale rosnący, ale nadal zbyt niski udział małej energetyki i odnawialnych źródeł energii w lokalnym bilansie energetycznym.
- Niewystarczający poziom konsolidacji usług komunalnych

Wyzwania w zakresie komunikacji i transportu publicznego

- Niewystarczająca dostępność transportowa miejscowości powiatu.
- Niewystarczająca dostępność terytorialna do usług komunikacji zbiorowej.
- Jakość dróg gminnych i powiatowych.
- Brak silnych, lokalnych węzłów transportowych.
- Niski poziom skonsolidowania usług transportowych.

Wyzwania w zakresie edukacji

- Oddziaływanie na edukację dzieci i młodzieży niekorzystnych zjawisk społecznych.
- Niewystarczający poziom dostępności do usług opieki przedszkolnej, a zwłaszcza opieki nad najmłodszymi dziećmi.
- Niezadowalająca jakość i efekty kształcenia zawodowego oraz tempo rozwoju szkolnictwa zawodowego.
- Zarządzanie siecią szkół w warunkach niżu demograficznego.
- Motywowanie nauczycieli do rozwoju oraz pełniejsze wykorzystanie potencjału młodych nauczycieli.
- Dalsza promocja nauki i zdobywania wykształcenia.
- Oferta edukacyjna dla najzdolniejszej młodzieży.

Wyzwania w zakresie kultury

- Niedostateczna ranga kultury oraz jej wykorzystanie dla rozwoju społeczno-gospodarczego powiatu.
- Niski standard istniejących placówek kultury.
- Niewystarczająca aktywność organizacji pozarządowych w działalności kulturalnej.
- Ograniczone zasoby i wyposażenie placówek kulturalnych, m.in. ośrodków kultury i bibliotek.
- Jakość promocji wydarzeń kulturalnych oraz oferty placówek kultury.
- Brak programów doskonalenia kompetencji zawodowych pracowników sektora kultury.
- Koordynacja wydarzeń kulturalnych, zwłaszcza „markowych”
- Przepływ informacji między instytucjami kultury w powiecie.

Rysunek 2. Wyzwania w zakresie opieki zdrowotnej, kapitału intelektualnego oraz wszystkich usług publicznych

Wyzwania w zakresie opieki zdrowotnej

- Zmniejszenie znaczących ograniczeń w dostępie do opieki zdrowotnej.
- Stan bazy lokalowej oraz wyposażenia podmiotów leczniczych.
- Stopniowe rozszerzanie oferty usług zdrowotnych o: perinatologię (w tym echokardiografię płodu), anestezjologię, intensywną terapię dziecięcą, geriatricę i inne.
- Istnienie znacznych nierówności społecznych i środowiskowych utrzymujących się w obszarze ochrony zdrowia.
- Postępujący proces starzenia się społeczeństwa.
- Likwidacja barier w realizacji profilaktyki zdrowotnej.
- Zwiększenie udziału organizacji społecznych, kościołów, związków wyznaniowych, a także osób prywatnych w organizacji ochrony i promocji zdrowia.
- Poprawa koordynacji zadań z zakresu opieki zdrowotnej na poziomie powiatu.
- Brak kompleksowej informacji o dostępności usług medycznych na terenie powiatu.

Wyzwania dotyczące kapitału intelektualnego

- Utrata potencjału rozwojowego spowodowana odpływem ludności.
- Nie w pełni wykorzystany potencjał regionu jakim są ludzie młodzi.
- Niesprzyjające warunki do rozwoju przedsiębiorczości.
- Nie w pełni wykorzystane potencjały gospodarcze regionu. Brak jasnego wizerunku regionu, w którym wykorzystany byłby ten potencjał.
- Niska aktywność zawodowa oraz silne uzależnienie ludności od pomocy społecznej.
- Niski poziom profesjonalizacji organizacji pozarządowych, w tym brak koordynacji ich działań.
- Zachowawczość elit, brak ukierunkowania na zmianę, silne pola wzajemnie sprzecznych wpływów i interesów.
- Zachowawczość i niska innowacyjność instytucji kluczowych dla rozwoju kapitału intelektualnego regionu.
- Niski poziom zaufania skutkujący nieefektywną współpracą.

Wyzwania dotyczące wszystkich usług publicznych

- Brak wystarczających form instytucjonalnych dla zapewnienia koordynacji działań w zakresie usług publicznych.

5. Wizja 2020

Wizja roku 2020 zakłada, że realizacja Strategii w powiecie jasielskim wydatnie przyczyni się do poprawy dostępu do usług komunalnych, a zwłaszcza powstrzymania uciążliwych problemów z okresowym brakiem wody. Wzrośnie mobilność przestrzenna mieszkańców, spowodowana zwiększeniem przejazdów do i z miejsca nauki i pracy, za pośrednictwem dobrze zorganizowanego i ogólnodostępnego transportu zbiorowego. Zauważalny będzie rozwój lokalnego systemu edukacji i kształcenia ustawicznego, którego owocami będą dobrze wykształceni i konkurencyjni na rynku pracy mieszkańcy. Kultura, w połączeniu z lokalnymi produktami turystycznymi, staną się nowym przemysłem oferującym zatrudnienie absolwentom jasielskich szkół i przyjezdnym. Za sprawą aktywności środowisk lokalnych polepszy się jakość oraz dostęp do najpowszechniejszych usług zdrowotnych. Istotnie zwiększy się także liczba przedsiębiorstw zakładanych przez mieszkańców powiatu jasielskiego, m.in. na skutek dobrze funkcjonujących lokalnych instytucji otoczenia biznesu. Współpraca jasielskich samorządów doprowadzi do utworzenia na terytorium powiatu nowych i dobrej jakości miejsc pracy. Nastąpi też znaczący wzrost aktywności społecznej i uczestnictwa mieszkańców powiatu jasielskiego w decydowaniu o kierunkach jego rozwoju, co przełoży się na ożywienie gospodarcze i rozprzestrzenianie procesów rozwojowych na obszar całego powiatu.

6. Cel strategiczny i cele operacyjne

Cel strategiczny

Celem strategicznym *Zintegrowanej Strategii Świadczenia Usług Publicznych jasielskiego obszaru funkcjonalnego na lata 2014-2020* jest:

Poprawa dostępności do usług publicznych służących rozwojowi społeczno-gospodarczego oraz poprawie jakości życia mieszkańców jasielskiego obszaru funkcjonalnego

Realizacja tego celu ma przyczynić się do zniwelowania dysproporcji w poziomie świadczenia usług publicznych pomiędzy jasielskim obszarem funkcjonalnym (powiatem jasielskim) a powiatami, w których usługi publiczne są dostarczane na co najmniej przeciętnym poziomie w kraju.

Cele operacyjne

Cel strategiczny będzie realizowany za pomocą pięciu celów operacyjnych:

- Cel operacyjny A. Poprawa jakości i dostępności usług technicznych;
- Cel operacyjny B. Rozwój usług edukacyjnych dla wszystkich grup wiekowych;

- Cel operacyjny C. Wykorzystanie usług kulturalnych dla rozwoju społeczno-gospodarczego;
- Cel operacyjny D. Poprawa dostępności usług zdrowotnych;
- Cel operacyjny E. Rozwój instytucji społeczeństwa obywatelskiego oraz infrastruktury otoczenia biznesu wspierających modernizację świadczenia usług publicznych.

Wskaźniki osiągnięć dla celów operacyjnych

Tabela 2. Wskaźniki osiągnięć dla celów operacyjnych Strategii dla jasielskiego obszaru funkcjonalnego (obszar powiatu jasielskiego).

Cel operacyjny	Nazwa wskaźnika	Bazowa wartość wskaźnika	Docelowa wartość wskaźnika (2020)
A. Poprawa jakości i dostępności usług technicznych	- Odsetek ludności korzystającej z kanalizacji	55% (2011)	60%
	- Odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej	44% (2011)	50%
	- Czas dojazdu ze stolicy powiatu do stolicy województwa	70 min (2013)	55 min
	- Drogi gminne i powiatowe o twardej nawierzchni na 100 km ²	86 km (2011)	90 km
B. Rozwój usług edukacyjnych dla wszystkich grup wiekowych	- Odsetek dzieci w wieku lat 3-5 objętych wychowaniem przedszkolnym	56,4% (2012)	66%
	- Średnie wyniki egzaminu gimnazjalnego w części matematyczno/ przyrodniczej – matematyka	51,6 (2013)	52,5
	- Zdawalność matur w liceach ogólnokształcących (główny termin, przedmioty obowiązkowe)	92%	95%
	- Zdawalność matur w technikach (główny termin, przedmioty obowiązkowe)	68%	75%
C. Wykorzystanie usług kulturalnych dla rozwoju społeczno-gospodarczego	- Odsetek wydarzeń kulturalnych w powiecie organizowanych w terminach uzgodnionych z ogółem podmiotów świadczących usługi kulturalne w powiecie (kalendarz wydarzeń)	b.d.	95%
	- Odsetek uczestników markowych wydarzeń kulturalnych w powiecie niebędących mieszkańcami powiatów jasielskiego	b.d.	40-60%

Cel operacyjny	Nazwa wskaźnika	Bazowa wartość wskaźnika	Docelowa wartość wskaźnika (2020)
D. Poprawa dostępności usług zdrowotnych	- Odsetek usług medycznych świadczonych w powiecie obecnych na platformie informacji medycznej oraz stale aktualizowanych	b.d.	99%
	- Zgony wg przyczyn na 10 tys. mieszkańców: choroby układu krążenia	55,9 (2011)	49,0
	- Zgony niemowląt na 1 000 urodzeń żywych	2,6 (2012)	2,4
E. Rozwój instytucji społeczeństwa obywatelskiego oraz infrastruktury otoczenia biznesu wspierających modernizację świadczenia usług publicznych	- Odsetek niebędących członkami różnego rodzaju organizacji społecznych:		
	– dzieci	35,4% (2013)	20%
	– młodzieży	70,5% (2013)	30%
	– dorosłych	76,7% (2013)	50%
	– seniorów	80,7% (2013)	60%
	- Jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności	67 (2012)	80

Rysunek 3. Struktura celów operacyjnych oraz przedsięwzięć strategicznych i projektów kluczowych strategii

7. Plan operacyjny

W tej części dokumentu przedstawione zostały przedsięwzięcia strategiczne, w tym przedsięwzięcia strategiczne priorytetowe, którym został nadany status projektów kluczowych. Realizacja wszystkich przedsięwzięć strategicznych przyczyni się do osiągnięcia celów tej Strategii.

Przedsięwzięcia strategiczne zostały opisane w układzie:

- założenia programowe;
- podmioty uczestniczące;
- zakładane rezultaty i wskaźniki osiągnięć;
- harmonogram wdrażania;
- źródła finansowania.

Natomiast przedsięwzięcia strategiczne, które dysponują statusem projektów kluczowych, zostały scharakteryzowane w układzie:

- lider projektu;
- podmioty uczestniczące;
- cele projektu;
- charakterystyka projektu;
- zakres rzeczowy projektu;
- produkty projektu;
- rezultaty projektu;
- dodatkowe wymagane dokumenty i analizy;
- harmonogram wdrażania;
- trwałość (finansowa i instytucjonalna);
- źródła finansowania;
- sposób zarządzania projektem.

7.1. Przedsięwzięcia strategiczne w ramach celu operacyjnego A. Poprawa jakości i dostępności usług technicznych

A.1. Przygotowanie i realizacja programu gospodarki wodno-ściekowej [Projekt kluczowy]

Lider projektu

Związek Gmin Dorzecza Wisłoki.

Podmioty uczestniczące

Związek Gmin Dorzecza Wisłoki, instytucja naukowa, gminy powiatu jasielskiego, powiat, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej, Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego, przedsiębiorstwa wodociągowo-

kanalizacyjne, przedsiębiorstwa energetyczne; Wójtowie, Burmistrzowie, Starosta, parlamentarzyści, radni; mieszkańcy, przedsiębiorcy.

Cele projektu

Cel główny: Wzrost dostępności usług wodno-ściekowych dla mieszkańców powiatu jasielskiego.

Cele szczegółowe:

- Opracowanie planu zaopatrzenia w wodę;
- Wzrost dostępności sieci kanalizacji dla mieszkańców powiatu jasielskiego;
- Wzrost dostępności sieci wodociągowej dla mieszkańców powiatu jasielskiego;
- Osiągnięcie stabilizacji pozyskiwania wody;
- Poprawa zabezpieczenia przeciwpowodziowego;
- Poprawa jakości środowiska.

Charakterystyka projektu

Zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków, w tym poprzez zapewnienie dostępu do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej, należy do podstawowych usług publicznych realizowanych przez gminy. W powiecie jasielskim odsetek mieszkańców korzystających z obu tych usług – 55% (kanalizacja) i 44% (wodociągi), jest zdecydowanie niższy zarówno od średniej krajowej (64% i 88%), jak i średniej dla województwa podkarpackiego (61% i 76%). W ramach zrealizowanego w roku 2013 badania społecznego zapotrzebowania na usługi publiczne sieć wodno-kanalizacyjna przez mieszkańców powiatu jasielskiego najczęściej była wskazywana jako niedostępna a jej rozbudowa jako jeden z najważniejszych kierunków działań (31% wskazań, przy czym w niektórych gminach około połowy wskazań). Dane te pokazują wagę realizacji celów projektu dla podniesienia jakości życia w powiecie jasielskim.

Zakres rzeczowy projektu

Przedsięwzięcie będzie wdrażane w całym jasielskim obszarze funkcjonalnym, w niżej określonych etapach, w formie projektów lub grup projektów.

Etap 1. Przygotowanie planu zaopatrzenia w wodę na obszarze gmin powiatu jasielskiego:

- przeprowadzenie badania przyczyn braku wody, określenie wielkości i zasięgu niedoboru wody oraz przyczyn problemów z okresowym brakiem wody (analiza o charakterze naukowym);
- wskazanie sposobów rozwiązania problemu (na podstawie wyników analizy naukowej oraz z uwzględnieniem priorytetów lokalnych); efektem analizy będzie określenie problemów, które mogą być rozwiązywane przez samorządy lokalne oraz pozostałych, wobec których niezbędne stanie się podjęcie działań lobbingsowych; w oparciu o wyniki analizy zidentyfikowane zostaną możliwe do wykorzystania źródła wody;
- przyjęcie Planu zaopatrzenia w wodę na obszarze gmin powiatu jasielskiego.

Etap 2. Lobbing związany z gospodarką wodną:

- celem działań lobbingowych powinno być osiągnięcie stabilizacji pozyskiwania wody oraz poprawa zabezpieczenia przeciwpowodziowego, w szczególności poprzez budowę zbiornika retencyjnego na Wisłocze;
- działania lobbingowe winny być podejmowane wobec instytucji odpowiedzialnych, tj.: Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej, Województwa Podkarpackiego (samorządu wojewódzkiego) także instytucji finansowej – Krajowego Funduszu Gospodarki Wodnej i Ochrony Środowiska.

Etap 3. Kontynuacja przygotowania i budowy sieci wodociągowych realizowanych ze środków samorządów lokalnych, w formule partnerstwa publiczno-prywatnego oraz sieci prywatnych (w przypadku sieci rozproszonych):

- przygotowanie planów wykorzystania dostępnych źródeł wody, określonych w planie zaopatrzenia w wodę;
- przygotowanie planów sieci wodociągowych dla poszczególnych jednostek osadniczych;
- przygotowanie projektów technicznych sieci wodociągowych (na potrzeby realizacji projektów inwestycyjnych);
- poszukiwanie środków finansowych na realizację projektów inwestycyjnych (środki krajowe, środki europejskie, montaż finansowy);
- przyjęcie harmonogramu realizacji poszczególnych projektów inwestycyjnych (harmonogram winien zostać przygotowany w oparciu o następujące główne kryteria: stan przygotowania inwestycji, stan zabezpieczenia w środki finansowe planowanej inwestycji, adekwatność wyrażaną odsetkiem gospodarstw domowych/mieszkańców powiatu objętych inwestycją; wskaźnik ten winien być podstawowy dla określania hierarchii priorytetów inwestycyjnych;
- wdrożenie planu zgodnie z uzgodnioną hierarchią potrzeb i harmonogramem.

Etap 4. Dalszy rozwój systemów kanalizacyjnych:

- przygotowanie planów sieci kanalizacyjnych dla poszczególnych jednostek osadniczych oraz planów rozwoju przydomowych oczyszczalni ścieków dla układów osadniczych rozproszonych; plany winny być zharmonizowane m.in. z planami rozbudowy sieci wodociągowej;
- przygotowanie projektów technicznych sieci kanalizacyjnych (na potrzeby realizacji projektów inwestycyjnych);
- poszukiwanie środków finansowych na realizację projektów inwestycyjnych (środki krajowe, środki europejskie, montaż finansowy);
- przyjęcie harmonogramu realizacji poszczególnych projektów inwestycyjnych (harmonogram winien zostać przygotowany w oparciu o następujące główne kryteria: stan przygotowania inwestycji, stan zabezpieczenia w środki finansowe planowanej inwestycji, adekwatność wyrażaną odsetkiem gospodarstw domowych/mieszkańców powiatu objętych inwestycją. Wskaźnik ten winien być podstawowy dla określania hierarchii priorytetów inwestycyjnych;

- wdrożenie planu zgodnie z uzgodnioną hierarchią potrzeb i harmonogramem.

Podmioty uczestniczące na poszczególnych etapach projektu:

- Etap. 1. Związek Gmin Dorzecza Wisłoki, instytucja naukowa, Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, gminy powiatu jasielskiego, powiat, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej, Województwo Podkarpackie, przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne, przedsiębiorstwa energetyczne;
- Etap 2. Wójtowie, Burmistrzowie, Starosta, parlamentarzyści, radni;
- Etap 3. Związek Gmin Dorzecza Wisłoki, gminy powiatu jasielskiego, przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne, mieszkańcy, przedsiębiorcy;
- Etap 4. Związek Gmin Dorzecza Wisłoki, gminy powiatu jasielskiego, przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne, mieszkańcy, przedsiębiorcy.

Zakres rzeczowy projektu w podziale na podmioty uczestniczące określa załącznik nr 2 do *Strategii*.

Produkty projektu

- plany zaopatrzenia w wodę (szt.);
- plany rozbudowy sieci wodociągowej (szt.);
- plany sieci kanalizacyjnych dla poszczególnych jednostek osadniczych (szt.);
- plany rozwoju przydomowych oczyszczalni ścieków (szt.);
- wybudowane, rozbudowane lub zmodernizowane sieci wodociągowe – długość wybudowanej, rozbudowanej lub zmodernizowanej sieci wodociągowej (km);
- wybudowane, rozbudowane lub zmodernizowane sieci kanalizacji sanitarnej – długość wybudowanej, rozbudowanej lub zmodernizowanej sieci kanalizacji sanitarnej (km);
- wybudowane, rozbudowane lub zmodernizowane oczyszczalnie ścieków – liczba wybudowanych, rozbudowanych lub zmodernizowanych oczyszczalni ścieków komunalnych (szt.);
- gminne systemy zaopatrzenia w wodę – liczba gminnych systemów zaopatrzenia w wodę (szt.);
- gminne Centra Zarządzania Kryzysowego – liczba gminnych Centrów Zarządzania Kryzysowego (szt.).

Rezultaty projektu

- przewyciężenie okresowych braków wody w źródłach (studniach, odwiertach, rzekach);
- ograniczenie ryzyka zagrożenia powodziowego;
- zwiększenie poziomu zwodociągowania gmin powiatu jasielskiego – odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej;
- dalszy rozwój systemów kanalizacyjnych, także w układzie rozproszonym w formie przydomowych oczyszczalni ścieków – odsetek ludności korzystającej z kanalizacji.

Dodatkowe wymagane dokumenty i analizy

Analiza hydrograficzna powiatu.

Harmonogram wdrażania

- Etap. 1: lata 2014-2015;
- Etap. 2: lata 2014-2015;
- Etap. 3: lata 2015-2020;
- Etap. 4: lata 2015-2020.

Trwałość

Trwałość instytucjonalną zapewnia zaangażowanie gmin. Trwałość finansową zapewnia system operacyjnego finansowania sieci wodociągowej i kanalizacyjnej (o ile będą rozbudowywane zgodnie z przygotowanym planem).

Wartość projektu

Wartość całkowita projektu została na poziomie: 171 351 186 zł.

Wartość projektu w podziale na podmioty uczestniczące przedstawia się następująco:

- Związek Gmin Dorzecza Wisłoki – ok. 20 do 50 tys. zł;
- Gmina Tarnowiec – 19,1 mln zł;
- Gmina Kołaczyce – 47 mln zł;
- Gmina Dębowiec – 47 257 186 zł;
- Gmina Jasło – 9,5 mln zł;
- Gmina Skołyszyn – 37 mln zł;
- Gmina Osiek Jasielski – 10 984 tys. zł;
- Gmina Krempna – 460 tys. zł.

Źródła finansowania

- Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego 2014-2020:
 - Oś priorytetowa 4. Ochrona środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego; Cel tematyczny 6. Zachowanie i ochrona środowiska oraz promowanie efektywnego gospodarowania zasobami; Cel szczegółowy/priorytet inwestycyjny 6.2: Poprawa stanu gospodarki wodno-ściekowej na terenie województwa; Inwestowanie w sektor gospodarki wodnej celem wypełnienia zobowiązań określonych w dorobku prawnym Unii w zakresie środowiska oraz zaspokojenia wykraczających poza te zobowiązania potrzeb inwestycyjnych, określonych przez państwa członkowskie (PI 6.2);
- Program Współpracy Transgranicznej Polska – Białoruś – Ukraina 2014-2020.

Sposób zarządzania projektem

Wnioskodawcą Związek Gmin Dorzecza Wisłoki. Za inwestycje mające znaczenie dla danej gminy powinny być odpowiedzialne poszczególne urzędy gminy.

A.2. Rozwój energetyki opartej na odnawialnych źródłach energii

Założenia programowe

Energetyka jest obszarem usług publicznych, który jest ściśle regulowany przez przepisy prawa – działalność w tym zakresie podlega regulacji (reglamentacji) będącej w kompetencji administracji rządowej. Silną pozycję mają przedsiębiorstwa energetyczne zajmując się przesyłaniem energii, operatorzy działających w skalach ponadlokalnych. W ramach Strategii Świadczenia Usług Publicznych dla jasielskiego obszaru funkcjonalnego działania wdrożeniowe będą koncentrowały się na takich polach, które pozostają w gestii samorządów lokalnych. W szczególności akcent zostanie położony na stymulowanie przez samorządy powiatu jasielskiego rozwoju energetyki opartej na odnawialnych źródłach energii oraz wpływaniu na wysokość cen energii elektrycznej kształtowanej przez przedsiębiorstwa dostarczające energię elektryczną. W ramach przedsięwzięcia realizowane będą następujące działania:

- Związek Gmin Dorzecza Wisłoki realizuje projekt pn. „Instalacja systemów energii odnawialnej na budynkach użyteczności publicznej oraz domach prywatnych na terenie gmin należących do Związku Gmin Dorzecza Wisłoka”; w następnych latach konieczne będzie podjęcie kolejnych projektów obejmujących instalację kolektorów słonecznych do ogrzewania wody użytkowej na budynkach użyteczności publicznej, w przedsiębiorstwach i domach prywatnych, a także budowę układów fotowoltaicznych służących do pozyskiwania energii elektrycznej z promieniowania słonecznego;
- realizację projektów w obszarze energetyki odnawialnej należy poprzedzić przygotowaniem programu rozwoju małej energetyki OZE, określającego dalekosiężne cele i priorytety wspólnoty jasielskiej w zakresie realizacji instalacji solarnych i fotowoltaicznych; program ten winien określać ofertę dla mieszkańców, przedsiębiorców i instytucji publicznych, źródła finansowania, szacować skalę przedsięwzięcia oraz harmonogram rzeczowo-czasowy jego wdrażania;
- w ramach lub w następstwie przygotowania programu rozwoju małej energetyki OZE, sporządzone zostaną również analizy lokalizacji inwestycji (zwłaszcza w obiektach użyteczności publicznej) oraz studia wykonalności; opracowanie programu może również oznaczać potrzebę przygotowania i dokonania zmian w gminnych regulacjach przestrzennych (studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego);
- dokonywanie wspólnych zakupów energii; włączenie do wspólnych zakupów energii także podmiotów lokalnych nie będących jednostkami samorządu terytorialnego.

Podmioty uczestniczące

Gminy powiatu jasielskiego, powiat, zakłady i przedsiębiorstwa komunalne, jednostki organizacyjne gminne i powiatowe, Związek Gmin Dorzecza Wisłoka, przedsiębiorcy, mieszkańcy.

Zakładane rezultaty i wskaźniki osiągnięć

- dywersyfikacja źródeł energii cieplnej i elektrycznej;
- zwiększenie udziału energii odnawialnej w bilansie energetycznym jasielskiego obszaru funkcjonalnego;
- poprawa warunków środowiska (jakości powietrza) poprzez ograniczenie występujących w sezonie grzewczym okresowych przekroczeń dopuszczalnego zanieczyszczenia powietrza (smog);
- stymulowanie obniżek cen energii elektrycznej dla lokalnych odbiorców.

Harmonogram wdrażania

- przygotowanie programu rozwoju małej energetyki OZE: lata 2014-2015;
- wdrażanie programu, realizacja projektów: lata 2015-2020.

Źródła finansowania

- Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020:
 - Oś priorytetowa III Czysta energia;
- Krajowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

A.3. Poprawa dostępności komunikacji zbiorowej [Projekt kluczowy]

Lider projektu

Miasto Jasło.

Podmioty uczestniczące

Powiat Jasielski, gminy powiatu jasielskiego, przewoźnicy.

Cele projektu

Cel główny: Poprawa dostępności komunikacji zbiorowej w powiecie jasielskim.

Cele szczegółowe:

- Lepsza koordynacja działań w obszarze transportu zbiorowego w powiecie jasielskim poprzez opracowanie i wdrożenie Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego;
- Wzrost dostępności komunikacji zbiorowej wewnątrz powiatu;
- Poprawa dostępności komunikacji zbiorowej w obszarze powiatu, w tym do stolicy województwa.

Charakterystyka projektu

Dostępność komunikacji zbiorowej jest jednym z kluczowym warunków zapewnienia spójności społeczno-terytorialnej zarówno w wymiarze lokalnym (powiat jasielski) jak i regionalnym (województwo podkarpackie). Zagadnienia to mieszkańcy powiatu jasielskiego wskazali jako w największym stopniu wymagające działań. Jak pokazują wyniki badań, przedstawione w „Diagnozie stanu oraz społecznego zapotrzebowania na usługi publiczne w gminach powiatu jasielskiego”, mieszkańcy powiatu są spośród wszystkich usług publicznych najbardziej niezadowoleni właśnie z transportu i komunikacji (33% niezadowolonych, 34% zadowolonych). Jednocześnie są gminy, w których niezadowolenie wskazywała zdecydowana większość mieszkańców (68% niezadowolonych w Krempnej). Niezadowolenie to wynika przede wszystkim z niskiej dostępności kolejowego i samochodowego transportu zbiorowego (odpowiednio 59% i 56% wskazań wśród osób wskazujących na niedostępność usług transportu i komunikacji). A do najczęstszych postulatów zgłaszanych przez mieszkańców należały: organizacja nowych linii/połączeń (44%) oraz dostosowanie rozkładów jazdy do potrzeb mieszkańców (28%).

Podstawowe problemy związane są z a) odcięciem obszarów peryferyjnych w skali całego powiatu od transportu zbiorowego (np. gmina Krempna), szczególnie całkowity brak kursów komunikacji zbiorowej w dni wolne od pracy b) brakiem sprawnych i szybkich połączeń drogowych i kolejowych z Rzeszowem i Krakowem. Wyzwaniem jest opracowanie Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego obejmującego także transport kolejowy.

Przedsięwzięcie będzie wdrażane w całym jasielskim obszarze funkcjonalnym, w niżej określonych etapach, w formie projektów lub grup projektów:

- Etap 1. Opracowanie Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego;
- Etap 2. Wprowadzanie zmian instytucjonalnych umożliwiających zwiększenie dostępności transportu zbiorowego;
- Etap 3. Inwestycje w infrastrukturę transportową (tabor, centra multimodalne).

Zakres rzeczowy projektu

- opracowanie Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego;
- budowa centrów multimodalnych;
- wprowadzenie zmian instytucjonalnych umożliwiających zwiększenie dostępności transportu zbiorowego wewnątrz powiatu;
- inwestycje infrastrukturalne umożliwiające szybkie, komfortowe i bezpieczne dostanie się do stolicy województwa.

Zakres rzeczowy projektu w podziale na podmioty uczestniczące został przedstawiony w załączniku nr 3 do *Strategii*.

Produkty projektu

- plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego;
- jednostki taboru pasażerskiego;
- centra multimodalne.

Rezultaty projektu

- wzrost dostępności transportu zbiorowego (% mieszkańców korzystających z transportu zbiorowego);
- szybszy przejazd pomiędzy miejscowościami powiatu oraz z powiatu do stolicy województwa.

Dodatkowe wymagane dokumenty i analizy

Analiza hydrograficzna powiatu.

Harmonogram wdrażania

- Etap 1. 2014-2015;
- Etap 2. 2015-2016;
- Etap 3. 2016-2020.

Trwałość

Trwałość instytucjonalną zapewnia zaangażowanie miasta Jasła, trwałość finansową system finansowania operacyjnej działalności centrum.

Wartość projektu

Całkowita wartość projektu wynosi 41 000 000 zł.

Źródła finansowania

- Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego 2014-2020:
 - Oś priorytetowa V – Infrastruktura komunikacyjna, cel wzrost konkurencyjności oferty transportu kolejowego oraz poprawa jakości oferty transportu zbiorowego (publicznego) w miastach województwa podkarpackiego.

Sposób zarządzania projektem

Wnioskodawcą jest Miasto Jasło, które będzie także głównym realizatorem i koordynatorem działań.

A.4. Poprawa jakości dróg [Projekt kluczowy]

Lider projektu

Powiat Jasielski

Podmioty uczestniczące

Gminy powiatu jasielskiego, Województwo Podkarpackie

Cele projektu

Cel główny: Poprawa drogowych powiązań w powiecie.

Cele szczegółowe:

- Rozbudowa sieci drogowej;
- Poprawa jakości i nośności dróg;
- Poprawa nośności obiektów;
- Poprawa bezpieczeństwa ruchu, w tym pieszego.

Charakterystyka projektu

Odpowiedni stan infrastruktury drogowej, umożliwiającej szybkie i bezpiecznie przemieszczanie się jest podstawowym warunkiem mobilności mieszkańców i spójności społecznej – przestrzennej powiatu. Jak pokazały wyniki badań, przedstawione w „Diagnozie stanu oraz społecznego zapotrzebowania na usługi publiczne w gminach powiatu jasielskiego”, mieszkańcy powiatu najczęściej wskazywali na deficyt infrastruktury drogowej wpływającej na bezpieczeństwo podróżnych (84%) i połączeń drogowych przy pomocy dróg asfaltowych (59%) jako usługi komunikacji i transportu nieświadczone lub świadczone w niewystarczającym stopniu. Jednocześnie niemal połowa (48%) mieszkańców oceniła stan dróg publicznych negatywnie (a tylko 6% pozytywnie). Wszystkie te wyniki wskazują na potrzebę poprawy powiązań drogowych w powiecie.

Zakres rzeczowy projektu

Budowa, rozbudowa i modernizacja dróg gminnych, powiatowych oraz wojewódzkich. Zakres rzeczowy projektu w podziale na podmioty uczestniczące przedstawia załącznik nr 4 do *Strategii*.

Produkty projektu

- Drogi gminne – wskaźniki w podziale na trzy kategorie: nowe, przebudowane lub zmodernizowane (km);
- Drogi powiatowe – wskaźniki w podziale na trzy kategorie: nowe, przebudowane lub zmodernizowane (km);
- Nowe obiekty – mosty, parkingi itp. (szt.);
- Nowe chodniki (km).

Rezultaty projektu

- Wzrost spójności terytorialnej – skrócenie czasu przejazdu pomiędzy miejscowościami powiatu);
- Wzrost bezpieczeństwa na drogach.

Dodatkowe wymagane dokumenty i analizy

1. Ocena stanu jakości dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych (zgodnie z wytycznymi GDDKiA).
2. Studium wykonalności dla poszczególnych odcinków dróg i obiektów.

Harmonogram wdrażania

Pod warunkiem zachowania przejezdności w układzie sieciowym (np. ruch wahadłowy, objazdy), ze względu na zdecentralizowany charakter projektu i możliwą równoległą realizację poszczególnych działań, nie ma potrzeby budowania harmonogramu na poziomie całego projektu. Niezbędne jest jednak szczegółowe zaplanowanie harmonogramu na poziomie poszczególnych działań.

Trwałość

Trwałość instytucjonalną zapewnia zaangażowanie zarządców dróg publicznych, trwałość finansową system finansowania dróg publicznych.

Wartość projektu

- Całkowita: 350 320 829 zł (niektóre zadania nie mają jeszcze przypisanego kosztu);
- W podziale na podmioty uczestniczące:
 - Gmina Tarnowiec – brak przypisanego kosztu do zadania;
 - Gmina Kołaczyce – 900 000 zł;
 - Gmina Dębowiec – 787 000 zł;
 - Gmina Jasło – 2 000 000 zł;
 - Gmina Skołyszyn – 5 000 000 zł;
 - Gmina Osiek Jasielski – 30 000 000 zł;
 - Miasto Jasło – 145 300 000 zł;
 - powiat jasielski – 166 333 829 zł.

Źródła finansowania

- Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020:
 - Oś priorytetowa V Infrastruktura komunikacyjna, cel poprawa powiązań komunikacyjnych województwa: promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszej infrastruktury sieciowej oraz zwiększanie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T, w tym z węzłami

multimodalnymi.

Sposób zarządzania projektem

Wnioskodawcą będzie Powiat Jasielski. Ze względu na możliwą dużą samodzielność po stronie gmin w realizacji poszczególnych zadań proponuje się zdecentralizowane zarządzanie projektem. Jednocześnie pożądana jest współpraca osób odpowiedzialnych za inwestycje w poszczególnych gminach w ramach specjalnie powołanej grupy roboczej.

A.5. Konsolidacja usług komunalnych

Założenia programowe

Usługi komunalne to usługi publiczne, które poprzez odpowiednie rozwiązania techniczne, służą dostarczaniu bezpośrednio do domów/posesji, jak i odbieraniu z nich, różnego rodzaju produktów – obejmują one wodociągi i kanalizację, odbiór i wywóz odpadów (śmieci), dostarczanie energii elektrycznej, gazu, ciepła oraz systemy łączności telefonicznej i przesyłania informacji. Zadania te realizują przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą z dopuszczeniem niekomercyjnej formy zakładu budżetowego. Klient może niektóre z tych usług realizować we własnym zakresie (studnie, przydomowe oczyszczalnie, kolektory słoneczne itp.). Istotnym zagadnieniem jest finansowanie – zarówno prawne rozwiązania, jak i rzeczywisty sposób realizacji tych usług prowadzą do modelu finansowania z opłat klientów, które winny pokrywać zarówno koszty utrzymania, koszty operacyjne dostarczania usługi, jak i koszty ewentualnych inwestycji.

Zagadnieniami istotnymi dla realizacji tego typu usług są: demografia i rynek pracy. W procesie rozwoju występują wzajemne zależności – bez infrastruktury nie ma miejsc pracy i powstaje zapaść demograficzna (emigracja, spadek liczby urodzeń, w konsekwencji możliwe zmniejszanie gęstości zaludnienia – rozpraszanie zabudowy), to powoduje zmniejszenie wpływu z opłat oraz zmniejszanie bazy podatkowej (PIT i CIT) – relatywnie wzrastają jednostkowe koszty operacyjne infrastruktury, na które brakuje środków, brakuje też środków inwestycyjnych. Istnienie luki inwestycyjnej pogłębia ten problem, w szczególności wysoki jednorazowy koszt inwestycji koniecznych (np. ujęcie wody, oczyszczalnia) lub pożądanых (np. łąca szerokopasmowe, kolektory słoneczne) bez pozyskania środków zewnętrznych (bezzwrotnych lub zwrotnych) blokuje ich realizację.

Istotnym zagadnieniem w usługach komunalnych jest prawna forma ich realizacji (zarówno w zakresie organizacyjno-zarządczym, jak i realizacji rzeczywistej usługi). Zróżnicowane doświadczenie związane ze stosowaniem przepisów o zamówieniach publicznych w powiązaniu z formą prawną podmiotów realizujących usługi (urząd, zakład budżetowy, spółka prawa handlowego, inne) pokazuje, że system ma luki prowadzące do nierentowności tej działalności. Rozwiązaniem może być konsolidacja przedsiębiorstw.

Celem projektu jest:

- analiza i ocena funkcjonującego w powiecie rynku usług – w zakresie popytu (potrzeb) i podaży (usługi i usługodawcy);
- analiza możliwości współdziałania w zakresie usług komunalnych, analiza wykonalności konsolidacji z podziałem na usługi o charakterze monopolu naturalnego (związane jest to z unikaniem dublowania powiązań sieciowych) i pozostałe;
- analiza instytucjonalna konsolidacji: powiązania zarządcze i przepływy finansowe, wskazanie formalno-prawnych możliwości działań konsolidacyjnych, ocena skutków odnośnie jakości usług, ceny oraz rentowności;
- wdrożenie działań konsolidacyjnych.

Podmioty uczestniczące

Gminy powiatu jasielskiego, powiat, zakłady i przedsiębiorstwa komunalne, mieszkańcy, instytucja naukowa.

Zakładane rezultaty i wskaźniki osiągnięć

- podniesienie jakości usług, w szczególności niezawodności i dostępności;
- obniżenie kosztów realizacji usług;
- poprawa warunków środowiska i jakości życia mieszkańców;
- wzrost atrakcyjności inwestycyjnej, wzrost liczby miejsc pracy;
- wzrost jakości zamieszkania, wzrost diety i eliminacja niepożądanej emigracji.

Harmonogram wdrażania

- analiza i ocena funkcjonującego w powiecie rynku usług: 2013-2014;
- analizy i wskazanie możliwych rozwiązań: 2014-2015;
- wdrożenie działań konsolidacyjnych: 2016-2020.

Źródła finansowania

- Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020:
 - Oś priorytetowa X Pomoc techniczna;
- Środki na prace badawcze;
- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
- Wojewódzki Urząd Pracy, Powiatowy Urząd Pracy (środki na badania rynku pracy).

7.2. Przedsięwzięcia strategiczne w ramach celu operacyjnego B. Rozwój usług edukacyjnych dla wszystkich grup wiekowych

B.1. Reforma organizacji i zarządzania szkołami

Założenia programowe

Wobec wysiłków i trudności, z jakimi mierzy się większość gmin powiatu jasielskiego w kwestii finansowania oświaty, niezbędne staje się bardziej gruntowna i skoordynowana analiza sytuacji w poszczególnych gminach. Konieczne jest wykorzystanie dostępnych danych i wiedzy dotyczącej zależności pomiędzy trendami demograficznymi i migracyjnymi w poszczególnych JST, istniejącą siecią szkół, liczebnością oddziałów, liczbą zatrudnionych nauczycieli, ich przechodzeniem na emeryturę itd. w celu przyjęcia wytycznych dotyczących utrzymania sieci szkół (czy opłaca się zamknąć szkoły, ile, na jak długo itd.). Oparcie decyzji na danych pozwoli podejmować racjonalne i uzasadnione decyzje związane ze zmianą istniejącego stanu sieci szkół. Analizy i oceny skutków wymagają też podjęte w ostatnich latach decyzje wpływające na stan sieci szkół (m.in. o zamknięciu bądź przekazaniu szkół, zwiększeniu lub zmniejszeniu zatrudnienia nauczycieli itd.). Samorządy charakteryzujące się podobnym profilem demograficznym i zbliżonym stanem sieci szkół mogą wspólnie podjąć wysiłek opracowania takich wytycznych. Na podnoszenie kompetencji kadr JST w zakresie gromadzenia i analizy informacji dotyczących świadczenia usług publicznych będą zarezerwowane środki, m.in. w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020.

W ramach racjonalizacji sieci szkół, powinna zostać rozpatrzona możliwość celowego przekazania części szkół (przede wszystkim tych, które są zagrożone likwidacją) w ręce organizacji pozarządowych (przykładem Kołaczyce, w których znaczna część szkół przeszła w ręce stowarzyszeń). Rozwiązania takie mogą być korzystne w przypadku wystąpienia warunków takich, jak:

- a. determinacja przedstawicieli różnych środowisk – rodziców, nauczycieli, mieszkańców danej miejscowości do utrzymania placówki i przedstawienie argumentów za jej utrzymaniem,
- b. obecność liderów społecznych, gotowych zaangażować się w proces przejęcia szkoły.

Ewentualne przekazanie szkół podmiotom niepublicznym powinno być wiązane z programami zapewnienia lub poprawy jakości nauczania, na co będzie można pozyskać środki finansowe w przyszłym okresie programowania. Podejmując tego typu działania należy zadbać o przeprowadzenie wysokiej jakości konsultacji społecznych, m.in. w formie spotkań z dyrektorami, nauczycielami, rodzicami uczniów placówek przeznaczonych do zamknięcia. W sytuacji, w której nad rzeczową dyskusją na argumenty wielokrotnie dominują emocje bądź przesłanki polityczne, potrzebne jest pokazanie alternatywy dla zamykania szkół – ich przejęcia przez podmioty niepubliczne, zobrazowanie konsekwencji zmian: dla uczniów, dla samorządu.

Podmioty uczestniczące

Gminy powiatu jasielskiego, gminne zespoły obsługi szkół, dyrektorzy i nauczyciele szkół, w szczególności zagrożonych zamknięciem, rodzice uczniów.

Zakładane rezultaty i wskaźniki osiągnięć

- Racjonalizacja wydatków gmin ponoszonych na oświatę i wychowanie;
- Zapobieganie likwidacji szkół zagrożonych zamknięciem z powodów ekonomicznych;
- Zwiększenie poziomu i jakości partycypacji społecznej w procesie decyzyjnym dotyczącym zmian w istniejącej sieci szkół;
- Podniesienie jakości procesu decyzyjnego dotyczącego zarządzania oświatą w gminach poprzez podniesienie kompetencji i możliwości analitycznych zespołów ds. obsługi szkół.

Harmonogram wdrażania

Zakłada się, że projekt zostanie wdrożony w latach 2015-2017 r. W okresie tym zrealizowane zostaną w szczególności:

- szkolenia zespołów ds. obsługi szkół, opracowanie wytycznych dotyczących utrzymania sieci szkół: styczeń – wrzesień 2015 r.;
- konsultacje społeczne, ewentualne powołanie podmiotów społecznych zarządzających szkołami: wrzesień 2015 r. – czerwiec 2016 r.;
- przejęcie szkół przez powołane podmioty społeczne (o ile zostaną podjęte takie decyzje), wdrożenie programów zapewnienia jakości nauczania: lipiec 2016 – czerwiec 2017.

Źródła finansowania

- Program Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój 2014-2020:
 - Oś Priorytetowa I – Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji; Priorytet Inwestycyjny 10.1, Ograniczenie przedwczesnego kończenia nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości edukacji elementarnej, kształcenia podstawowego i ponadpodstawowego; Cel szczegółowy 1 – Rozwój narzędzi polityki edukacyjnej.

B.2. Rozwój usług edukacyjnych dla najmłodszych

Założenia programowe

Najważniejszym punktem wyjścia dla niniejszego programu jest relatywnie niski odsetek dzieci w wieku 0-6 objętych opieką nad najmłodszymi dziećmi oraz przedszkolną na terenach wiejskich powiatu jasielskiego. W świetle obowiązujących dokumentów strategicznych, wyzwanie to należy rozpatrywać zarówno w kontekście rozwoju dzieci jak i wyrównywania szans mężczyzn i kobiet na rynku pracy. Program ma charakter

komplementarny wobec przedsięwzięcia strategicznego B6. Program doskonalenia zawodowego nauczycieli, w którym uwaga zostanie zwrócona na podnoszenie jakości edukacji przedszkolnej poprzez rozwój kompetencji pracowników pedagogicznych przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego.

Na niniejszy program składać się będą działania:

- promocyjne – informowanie o rozmaitych, zwłaszcza długofalowych korzyściach związanych z postaniem dziecka do przedszkola;
- kooperacyjne – wskazane jest analiza możliwości pogłębienia współpracy pomiędzy gminami w zakresie udostępniania miejsc w przedszkolu dla dzieci rodziców, którzy w danej gminie nie są zameldowani, jednak są z nią związani np. poprzez miejsce pracy;
- lokalowe – wykorzystanie funduszy na tworzenie nowych miejsc w placówkach przedszkolnych, z uwzględnieniem przedszkoli specjalnych, integracyjnych lub z oddziałami integracyjnymi, w tym również uruchamianie innych form wychowania przedszkolnego – zwłaszcza adresowanych do dzieci młodszych, w wieku 3-4 lat. W zakresie opieki nad najmłodszymi dziećmi należy korzystać m.in. z programów wsparcia dla tworzenia warunków dla wyrównywania szans płci na rynku pracy, gdzie zasadniczym elementem wsparcia będzie dofinansowanie opieki nad dziećmi do lat trzech; w świetle zmniejszającej się liczby uczniów w szkołach podstawowych warto rozważyć wykorzystanie istniejącej bazy lokalowej gmin (wolne miejsca w istniejących szkołach, budynki likwidowanych szkół);
- transportowe – wskazana jest analiza możliwości dowożenia dzieci do istniejących placówek przedszkolnych (zarówno pod kątem organizacji dowozu, popytu, jak i podaży miejsc);
- projakościowe – podnoszenie atrakcyjności i jakości opieki przedszkolnej poprzez ofertę zajęć specjalistycznych i wspierających (ukierunkowanych na rozwój dzieci i ich kompetencji kluczowych).

Podmioty uczestniczące

Gminy powiatu jasielskiego (przede wszystkim gminy wiejskie), przedszkola, inne formy wychowania przedszkolnego oraz dzieci w wieku przedszkolnym i ich rodzice.

Zakładane rezultaty i wskaźniki osiągnięć

- zwiększenie liczby miejsc w przedszkolach;
- wzrost jakości i atrakcyjności opieki przedszkolnej;
- wzrost odsetka dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym (przedszkola, punkty i zespoły przedszkolne) na terenach wiejskich.

Harmonogram wdrażania

- analiza możliwości zacieśnienia współpracy pomiędzy gminami oraz możliwości dowożenia dzieci: lata 2014-2015;
- wdrażanie programu, realizacja projektów: lata 2015-2020.

Źródła finansowania

- Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020:
 - Oś priorytetowa IX, cel szczegółowy 1. Upowszechnienie edukacji przedszkolnej.

B.3. Wdrożenie systemu pracy z uczniem zdolnym [Projekt kluczowy]

Lider projektu

Miasto Jasło.

Podmioty uczestniczące

- Powiat Jasielski, gminy powiatu jasielskiego, szkoły podstawowe, gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne prowadzone przez samorządy;
- wsparcie (patronat merytoryczny) ze strony KO w Rzeszowie i ORE, wskazany również udział instytutu badawczego lub uczelni o profilu pedagogicznym/polityk publicznych w dziedzinie edukacji.

Cele projektu

- zwiększenie skuteczności diagnozy zdolności uczniów w placówkach edukacyjnych na terenie powiatu jasielskiego;
- wzmocnienie roli zajęć pozalekcyjnych w diagnozowaniu i rozwoju zdolności uczniów;
- objęcie uczniów zdolnych regularną pomocą ze strony specjalistów: pedagogów, doradców zawodowych;
- koordynacja procesu pracy z uczniem zdolnym na poziomie szkoły (trójkąt: uczeń i rodzice – wychowawca – zespół nauczycieli);
- regularna współpraca pomiędzy placówkami edukacyjnymi w powiecie jasielskim w zakresie rozwoju zdolności w szkołach;
- efektywne wykorzystanie informacji o uczniu zdolnym na kolejnych etapach kształcenia (przedszkola -> szkoły podstawowe -> gimnazja -> szkoły ponadgimnazjalne).

Charakterystyka projektu

Systemowe podejście do innowacji w ramach powszechnej edukacji to jeden z najsilniejszych, dających największe, najbardziej trwałe i długofalowe efekty, instrumentów inwestowania w kapitał ludzki. Działaniem tego typu jest wdrożenie systemu pracy z uczniem zdolnym, obejmującego etapy kształcenia od wychowania przedszkolnego, przez szkołę podstawową i gimnazjum, po szkołę ponadgimnazjalną.

Jak wskazały diagnozy przeprowadzone w 2013 r. w ramach projektu „Jasielska Strefa Usług Publicznych”, dzieci i młodzież szkolna ucząca się na terenie powiatu jasielskiego posiada duży potencjał intelektualny, pozytywnie wyróżniający się na tle kraju. Problem

stanowi natomiast brak specjalnych, ogólnopowiatowych inicjatyw poświęconych odpowiedniemu, wczesnemu diagnozowaniu zdolności uczniów i systematycznemu ich rozwojowi. Ewentualne działania w tej dziedzinie utrudnia brak porozumienia w kwestii definicji „ucznia zdolnego”. Brak systemowych rozwiązań ogranicza skalę sukcesów edukacyjnych szkół w powiecie jasielskim i może prowadzić do marnowania potencjału i zdolności uczniów oraz wysiłków rodziców i nauczycieli. Przykładem takiego zjawiska jest indywidualizacja nauczania dychotomicznie nakierowana na uczniów osiągających najlepsze i najgorsze wyniki szkolne, z pominięciem wsparcia dla uczniów zdolnych, lecz cechujących się tzw. syndromem nieadekwatnych osiągnięć szkolnych. Negatywnym zjawiskiem jest również brak lub ograniczona kumulacja doświadczeń i informacji związanych z indywidualnym rozwojem zdolności ucznia w długim okresie czasu, obejmującym kilka etapów nauczania. Odpowiedzią na te problemy, dającą szansę na pełniejsze wykorzystanie intelektualnego potencjału dzieci i młodzieży z powiatu jasielskiego, jest wprowadzenie elektronicznej karty ucznia zdolnego (EKUZ) wraz z działaniami wspierającymi. Wsparcie w proponowanym projekcie adresowane jest do:

- uczniów samorządowych przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych; pożądany, choć dobrowolny, jest również udział szkół niepublicznych;
- nauczycieli (zarówno kształcenia zintegrowanego, jak i specjalistów), ze szczególnym uwzględnieniem wychowawców;
- dyrektorów szkół i przedszkoli;
- rodziców.

Proponowane rozwiązanie wychodzi naprzeciw regulacjom obowiązującym od 1 września 2011 r.¹ dotyczącym nowego modelu udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom, ich rodzicom i nauczycielom. Nowością będzie natomiast odważniejsze uwzględnienie w diagnozie zdolności i pracy z uczniem zdolnym szerokiego spektrum opinii środowiskowych (w tym nominacji) o uczniu oraz informatyzacja karty ucznia zdolnego, która powinna doprowadzić do odciążenia nauczycieli od nadmiaru pracy administracyjnej i usprawnić koordynację procesu rozwoju zdolności ucznia na kolejnych etapach kształcenia. W celu minimalizacji obciążeń kadry nauczycielskiej, zawartość EKUZ może być zintegrowana z prowadzonymi na mocy wspomnianych zmian prawnych kartami indywidualnych potrzeb ucznia (KIPU). Projekt zakłada znaczące poszerzenie definicji ucznia zdolnego poza stereotypowe kryteria określające ucznia „nie sprawiającego problemów”², co powinno zaowocować udostępnieniem zindywidualizowanej ścieżki rozwoju jak najszerzej liczbie uczniów, a w konsekwencji lepszym wykorzystaniem potencjału uczniów w procesie kształcenia. W procesie diagnozowania i rozwoju zdolności uczniów znaczącą rolę będzie odgrywać proponowana zmiana w organizacji zajęć

¹ Mowa o rozporządzeniach Ministra Edukacji Narodowej z dn. 17.11.2010r. opublikowanych w Dzienniku Ustaw z 2010 r., nr 228, poz.: 1487-92.

² N. Cybis, E. Drop, T. Rowiński, J. Ciecuch, „Uczeń zdolny – analiza dostępnych narzędzi diagnostycznych. Raport przygotowany w ramach projektu *Opracowanie i wdrożenie kompleksowego systemu pracy z uczniem zdolnym*”, ORE, Warszawa 2013.

pozalekcyjnych, dodatkowych i wyrównawczych (propozycja wdrożenia modelu 4+1, cztery dni zajęć lekcyjnych + jeden dzień dedykowany zajęciom pozalekcyjnym). Propozycja taka znajduje uzasadnienie w koncepcjach teoretycznych wskazujących na wielość różnorodnych inteligencji i kontekstów ich diagnozowania oraz kształtowania (w szczególności koncepcja inteligencji wielorakich Howarda Gardnera³), do czego znakomicie nadają się, dostosowane do zainteresowań, potrzeb i możliwości uczniów, zajęcia pozalekcyjne. Koncepcja Gardnera odpowiada szerokiemu, inkluzywnemu podejściu do diagnozowania zdolności, zakładanemu w projekcie.

Zakres rzeczowy projektu

Wsparcie w proponowanym projekcie jest kompleksowe i obejmuje zadanie główne i zadania dodatkowe.

Zadanie główne (G)

Wprowadzenie elektronicznej karty ucznia zdolnego (zarządzanej przez stowarzyszenie – jeśli uda się takie powołać – lub powiat np. w ramach integracji z elektronicznym systemem rekrutacji uczniów):

- a. opracowanie wzoru EKUZ;
- b. informatyzacja EKUZ;
- c. pilotaż EKUZ w wybranych szkołach prowadzących poszczególne etapy kształcenia;
- d. opracowanie i wdrożenie ostatecznej wersji EKUZ.

Zadania dodatkowe

■ Wsparcie uczniów zdolnych

1. Przygotowanie i modyfikacja harmonogramów zajęć w szkołach podstawowych i gimnazjach w celu zintegrowania zajęć lekcyjnych z zajęciami pozalekcyjnymi (model 4+1, jeden dzień w tygodniu poświęcony w całości na zajęcia pozalekcyjne, dodatkowe i wyrównawcze).
2. Dopasowanie oferty zajęć pozalekcyjnych do zainteresowań i potrzeb uczniów.
3. Opracowanie i wprowadzenie (pilotażowo) dla uczniów ze zdiagnozowanymi zdolnościami bonu uprawniającego do dodatkowych konsultacji (ucznia, samodzielnie lub z rodzicami) z pedagogiem szkolnym, poradnią pedagogiczną, doradcą zawodowym.

■ Wsparcie nauczycieli, wychowawców, dyrektorów, rodziców

1. Opracowanie wystandaryzowanych, w ramach sieci placówek objętych projektem, narzędzi i procedur diagnozowania i pracy z uczniem zdolnym.
2. Szkolenia kierowane do nauczycieli i wychowawców, dyrektorów szkół, rodziców.
3. Ufundowanie w dwóch edycjach rocznych, 2-letnich i 3-letnich (na zasadzie nagrody I, II i III stopnia) stypendiów dla nauczycieli odnoszących sukcesy w pracy z uczniem

³ Tamże, s. 21-22.

zdolnym (rozstrzygnięcie wniosków na podstawie osiągnięć przez bezstronną komisję zorganizowaną przy wspomnianym poniżej stowarzyszeniu); docelowa kontynuacja w zbliżonej formule dzięki funduszom pozyskiwanym przez stowarzyszenie m.in. od sponsorów, przedsiębiorców.

4. Dopracowanie procedur szkolnych (na poziomie szkoły, co pozwoli uwzględnić m.in. indywidualne możliwości kadrowe placówek) pod kątem systematycznej współpracy zespołu nauczycieli i rodziców w rozwoju zdolności ucznia.
5. Zorganizowanie regularnego forum wymiany doświadczeń nt. wspierania rozwoju zdolności w szkołach (w ramach działalności stowarzyszenia lub konferencja organizowana wspólnie przez samorządy).
6. Powołanie (w wersji optymalnej) stowarzyszenia samorządów z terenu powiatu jasielskiego wspierających pracę z uczniem zdolnym (stowarzyszenie wydaje się podmiotem potrzebnym do „udźwignięcia” wdrożenia i administrowania systemem EKUZ, ale być może to mógłby robić powiat np. w ramach rozszerzenia systemu elektronicznej rekrutacji. Stowarzyszenie miałoby jednak szersze spektrum działania i możliwości, również finansowych dzięki uzyskaniu statusu organizacji pożytku publicznego).

Zakres rzeczowy projektu w podziale na podmioty uczestniczące

Tabela 3. Zakres rzeczowy projektu w podziale na podmioty uczestniczące

Działanie	Podmioty zaangażowane	Koordinacja
G: a, b, d	Powiat Jasielski, gminy powiatu jasielskiego; przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne prowadzone przez samorządy.	Powiat Jasielski
G: c	Powiat Jasielski, Miasto Jasło, jednostki edukacyjne działające w Jasle.	Miasto Jasło
I.1	Gminy powiatu jasielskiego, szkoły podstawowe i gimnazja.	Miasto Jasło
I.2-3	Powiat Jasielski, gminy powiatu jasielskiego; przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne prowadzone przez samorządy.	Powiat Jasielski
II.1-2	Gminy powiatu jasielskiego, szkoły podstawowe i gimnazja; KO Rzeszów, ORE.	Miasto Jasło
II. 3	Stowarzyszenie samorządów powiatu jasielskiego (po utworzeniu)	Stowarzyszenie
II.4	Powiat Jasielski, gminy powiatu jasielskiego; przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne prowadzone przez samorządy; KO Rzeszów, ORE.	Rozproszona
II.5-6	Powiat Jasielski, gminy powiatu jasielskiego; przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne prowadzone przez samorządy; stowarzyszenie samorządów powiatu jasielskiego (wnioskowane powołanie).	Powiat Jasielski

Produkty projektu

Produktami powstałymi w wyniku projektu będą:

1. Opracowane wytyczne i narzędzia diagnozowania zdolności uczniów, w tym przyjęcie definicji „ucznia zdolnego”.
2. Opracowane wytyczne dotyczące współpracy na poziomie: samorządowym (pomiędzy szkołami uczestniczącymi w projekcie), międzyszkolnym (w ramach jednostek prowadzących różne etapy kształcenia, w ramach jednego lub więcej samorządów), szkolnym (pomiędzy nauczycielami, pedagogami, dyrektorem, uczniami, rodzicami).
3. Nowe plany nauczania uwzględniające integrację zajęć lekcyjnych z pozalekcyjnymi.
4. Opracowany i sprawdzony w ramach pilotażu projekt bonu konsultacyjnego dla uczniów i ich rodziców.
5. Powołane stowarzyszenie samorządów wspierających uczniów zdolnych (jeśli możliwe).
6. Ufundowane stypendia dla nauczycieli.
7. Wprowadzony wzór EKUZ.
8. Wprowadzony elektroniczny system administracji EKUZ.

Rezultaty projektu

Działania proponowane w projekcie zmierzają do osiągnięcia następujących rezultatów:

1. Wzmocnienie kompetencji nauczycieli i pedagogów w zakresie wczesnej diagnozy zdolności uczniów poprzez wsparcie narzędziowe, szkolenie oraz standaryzację procesu diagnozy.
2. Wzmocnienie możliwości administracyjnych nauczycieli i pedagogów w zakresie wczesnej diagnozy zdolności uczniów poprzez wsparcie proceduralne oraz standaryzację procesu diagnozy.
3. Ograniczenie liczby uczniów wykazujących syndrom nieadekwatnych osiągnięć szkolnych.
4. Poszerzenie i indywidualizacja oferty zajęć pozalekcyjnych.
5. Integracja oferty zajęć pozalekcyjnych z procesem nauczania przedmiotowego (a w przypadku kształcenia zintegrowanego, z przyjętym programem nauczania).
6. Zwiększenie dostępu uczniów zdolnych do profesjonalnej porady psychologiczno-pedagogicznej i doradztwa zawodowego.
7. Zwiększenie intensywności współpracy w trójkącie: uczeń i rodzice – wychowawca – zespół nauczycieli.
8. Promocja dobrych praktyk pracy z uczniem zdolnym w ramach wymiany doświadczeń.
9. Wymiana informacji o uczniach zdolnych pomiędzy jednostkami prowadzącymi kolejne etapy kształcenia.

Tabela 4. Wskaźniki produktu i wskaźniki rezultatu

Rezultat	Wskaźniki
1	<ul style="list-style-type: none"> Liczba nauczycieli, którzy przynajmniej w ciągu 1 semestru w trakcie trwania projektu uczestniczyli w szkoleniach dot. nowych narzędzi i wykorzystali je do diagnozy zdolności uczniów/liczba nauczycieli ogółem (dla poszczególnych samorządów i typów szkół) Liczba pedagogów szkolnych zaangażowanych w diagnozę uczniów przy pomocy nowych narzędzi/liczba pedagogów ogółem (dla poszczególnych samorządów i typów szkół) Liczba uczniów, dla których założona została EKUZ/liczba uczniów ogółem (dla poszczególnych samorządów i typów szkół)
2	<ul style="list-style-type: none"> Liczba szkół, w których wprowadzona została nowa procedura diagnozowania zdolności ucznia/liczba szkół ogółem (dla poszczególnych samorządów i typów szkół)
3	<ul style="list-style-type: none"> Liczba uczniów ze zdiagnozowanym SNO, dla których założona została EKUZ/Liczba uczniów ze zdiagnozowanym SNO ogółem (dla poszczególnych samorządów i typów szkół) Odsetek uczniów ze zdiagnozowanym SNO (rok do roku, w trakcie trwania projektu, dla poszczególnych samorządów i typów szkół)
4	<ul style="list-style-type: none"> Liczba oferowanych typów zajęć pozalekcyjnych/liczba uczniów uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych ogółem (rok do roku, dla poszczególnych samorządów i typów szkół) Liczba nowych, nieoferowanych w ostatnim roku szkolnym zajęć pozalekcyjnych (rok do roku, dla poszczególnych samorządów i typów szkół)
5	<ul style="list-style-type: none"> Odsetek szkół, w których wprowadzono procedurę integrującą zajęcia pozalekcyjne z nauczaniem przedmiotowym (dla poszczególnych samorządów i typów szkół)
6	<ul style="list-style-type: none"> Liczba uczniów objętych bonem konsultacyjnym/liczba uczniów ogółem (dla poszczególnych samorządów i typów szkół)
7	<ul style="list-style-type: none"> Odsetek szkół, w których wprowadzono procedurę wspierającą współpracę w trójkącie: uczeń i rodzice – wychowawca – zespół nauczycieli (dla poszczególnych samorządów i typów szkół)
8	<ul style="list-style-type: none"> Liczba wydarzeń: konferencji, spotkań, warsztatów i szkoleń adresowanych do nauczycieli, pedagogów i rodziców dotyczących pracy z uczniem zdolnym zorganizowanych w związku z realizacją projektu Liczba uczestników wydarzeń (w podziale na ich rolę)
9	<ul style="list-style-type: none"> Liczba EKUZ skutecznie przekazanych pomiędzy jednostkami prowadzącymi kształcenie na różnych etapach

Dodatkowe wymagane dokumenty i analizy

1. Analiza obowiązujących rozporządzeń MEN dotyczących pracy z uczniem zdolnym.
2. Analiza dostępnych wzorów dokumentów i narzędzi ułatwiających pracę z uczniem zdolnym (m.in. powstałych w ORE).
3. Analiza prawna możliwości wprowadzenia proponowanych zmian.

Harmonogram wdrażania

Tabela 5. Harmonogram wdrażania projektu

Rok	2015				2016				2017				2018			
Zadanie	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
G-a					X											
G-b						X										
G-c							X									
G-d								X	X	X	X	X	X	X	X	X
I.1	X	X	X													
I.2			X	X			X	X			X	X			X	X
I.3									X	X	X	X	X	X		

Rok	2015				2016				2017				2018			
II.1	X	X	X													
II.2			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
II.3				X				X								
II.4	X	X	X													
II.5							X	X	X	X						
II.6	X	X	X													

Trwałość

1. Trwałość głównego produktu (EKUZ) zapewniona dzięki administrowaniu przez nowoutworzony podmiot (stowarzyszenie) lub powiat (w ramach rozbudowy istniejącego systemu elektronicznej rekrutacji).
2. Finansowa motywacja dla nauczycieli oraz forum wymiany doświadczeń zapewnione dzięki działalności stowarzyszenia.
3. Trwałe zmiany administracyjne w organizacji zajęć pozalekcyjnych.
4. Ewentualna kontynuacja bonu konsultacyjnego dla uczniów zdolnych po pilotażu możliwa dzięki reorganizacji finansowania pracy pedagogów szkolnych, poradni i doradców zawodowych.

Wartość projektu

- Szacowana wartość całkowita projektu – 7,5-8,5 mln zł;
- Wartość projektu w podziale na podmioty uczestniczące:
 - Powiat Jasielski – 2 mln zł;
 - Miasto Jasło – 2 mln zł;
 - Pozostałe samorządy – 2,5-3 mln zł;
 - Stowarzyszenie samorządów (po powołaniu) – 1-1,5 mln zł.

Źródła finansowania

- Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020:
 - Oś priorytetowa I Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji; Priorytet Inwestycyjny 10.1 – kształcenie ogólne; Cel 1 – Rozwój narzędzi polityki edukacyjnej, również Cel 2 – Poprawa jakości pracy szkół i placówek oświatowych (tu mogłoby aplikować już stowarzyszenie po utworzeniu).

Sposób zarządzania projektem

Dla poszczególnych działań wskazano propozycję podmiotu koordynującego działanie. Wnioskodawcą Miasto Jasło. Nad planową realizacją całości powinna czuwać Grupa Sterująca złożona z przedstawicieli wszystkich samorządów biorących udział w projekcie. Za realizację zadań wynikających z projektu na poziomie poszczególnych samorządów odpowiadają władze samorządu i dyrektorzy szkół, którzy wspólnie powinni tworzyć na czas realizacji projektu gminne (powiatowy) zespoły ds. realizacji projektu.

B.4. Rozwój pozalekcyjnych form edukacyjnych wraz z integracją edukacji z kulturą i pomocą społeczną

Założenia programowe

Pozalekcyjne zajęcia edukacyjne stanowią znakomite ramy i nieocenioną pomoc zarówno w pracy z uczniem zdolnym, z uczniami słabszymi (zajęcia wyrównawcze), jak i okazję do zintegrowania świata szkoły z codziennym otoczeniem i warunkami życia uczniów i ich rodzin. Projekt zakłada współpracę placówek edukacyjnych, kulturalnych oraz instytucji świadczących pomoc społeczną w ramach zintegrowanych działań uczniów i ich rodzin oraz nauczycieli, pedagogów i pracowników służb społecznych na rzecz społeczności lokalnej. Rozwijanie zdolności uczniów w ramach zajęć pozalekcyjnych nie musi być pozbawione praktycznego waloru działań na rzecz własnego otoczenia, począwszy od rodziny, skończywszy na mieszkańcach własnej miejscowości czy gminy. W projekcie wspierane będą i promowane dobre praktyki wiążące edukację szkolną dzieci ze wsparciem dla rodzin wymagających pomocy, m.in. zacieśnienie współpracy z rodzicami, praca z rodzinami, dla których problemem jest brak dobrych wzorców związanych z edukacją i pracą. Szczególnie pożądane będą działania wiążące edukację z pomocą społeczną na płaszczyźnie celów takich, jak podnoszenie standardu życia, zapobieganie wykluczeniu społecznemu, integracja społeczna; inicjatywy i akcje o charakterze „*edutainment*”, intensyfikacja działań w zakresie animacji lokalnej, edukacji środowiskowej. Na działania podnoszące poziom integracji społecznej w społecznościach lokalnych będą przeznaczone środki w kolejnym okresie programowania. Pożądana w ubieganiu się o środki na takie działania wydaje się współpraca samorządu, instytucji oświatowych, instytucji pomocy społecznej i organizacji pozarządowych. Ważnym założeniem projektu będzie stworzenie możliwości wsparcia i rozwoju organizacji pozarządowych działających w obszarze edukacji, rozwoju lokalnego i pomocy społecznej, których obecność i działalność na terenie powiatu jasielskiego, choć pożądana, jest w tym momencie niewystarczająca. Zalecane jest rozpatrywanie tej propozycji w powiązaniu z projektami kluczowymi dotyczącymi pracy z uczniem zdolnym i kształcenia ustawicznego dorosłych i seniorów (np. wspólne wydarzenia, inicjatywy np. z Gminnymi Centrami Kształcenia Ustawicznego). Możliwe jest uzyskanie finansowania dla infrastruktury edukacyjnej umożliwiającej tego typu eksperymentalną współpracę w rozwijaniu oferty edukacyjnej.

Podmioty uczestniczące

Gminy powiatu jasielskiego, pracownicy instytucji kultury i pomocy społecznej, Centra Integracji Społecznej, dyrektorzy i nauczyciele szkół, rodzice uczniów, uczniowie.

Zakładane rezultaty i wskaźniki osiągnięć

- rozwój oferty zajęć edukacyjnych w wymiarze treściowym i instytucjonalnym (współpraca szkoły z innymi instytucjami);
- zwiększenie dostępu uczniów do zajęć pozalekcyjnych;

- zwiększenie liczby imprez i wydarzeń z udziałem uczniów i ich rodzin, zorganizowanych wspólnie przez szkoły, instytucje kulturalne i instytucje pomocy społecznej przy współudziale aktywnych grup działających w społeczności lokalnej (m.in. organizacji seniorskich);
- zwiększenie partycypacji rodzin uczniów w życiu szkoły i społeczności lokalnej.

Harmonogram wdrażania

Przedsięwzięcie będzie wdrażane w okresie styczeń 2015 – czerwiec 2018, w tym:

- opracowanie wytycznych dotyczących kierunków i możliwości współpracy instytucjonalnej: styczeń – czerwiec 2015 r.;
- wdrożenie zmian w sposobie organizowania zajęć pozalekcyjnych – od nowego roku szkolnego, czyli od września 2015 do końca projektu.

Źródła finansowania

- Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020:
 - Oś Priorytetowa VIII – Integracja społeczna; Priorytet Inwestycyjny 9.4., Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie;
 - Oś Priorytetowa VI – Spójność przestrzenna i społeczna; Priorytet Inwestycyjny 10.4., Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej;
- Program Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój 2014-2020:
 - Oś Priorytetowa I – Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji; Priorytet Inwestycyjny 9.4, Aktywna integracja, w szczególności w celu poprawy zatrudnialności.

B.5. Rozwój szkolnictwa zawodowego

Założenia programowe

Rozwój szkolnictwa zawodowego w opinii wielu pracodawców i ekspertów rynku pracy stanowić ma remedium na problemy: ze znalezieniem odpowiedniej pracy, z perspektywy pracownika, i ze znalezieniem odpowiednio wykwalifikowanego pracownika, z perspektywy pracodawcy. Proponowane poniżej działania mają doprowadzić do wzrostu popularności szkolnictwa zawodowego w powiecie jasielskim, poprawy wyników egzaminów zawodowych i zwiększenia odsetka osób posiadających kwalifikacje do wykonywania zawodów poszukiwanych na rynku pracy. W tym celu należy prowadzić:

- promocję szkolnictwa zawodowego, m.in. poprzez prezentacje oferty jasielskich szkół zawodowych, dni otwarte, spotkania gimnazjalistów z pracodawcami itp., rozwój doradztwa zawodowego w szkołach gimnazjalnych;

- ścisłą współpracę dyrektorów technicznych szkół ponadgimnazjalnych z Centrum Kształcenia Praktycznego w Jaśle;
- akcję bieżącego doposażenia szkół i CKP w nowoczesny sprzęt i stanowiska umożliwiające praktyczną naukę nowych, perspektywicznych zawodów;
- integrację i rozpowszechnianie informacji na temat oferty instytucji prowadzących kursy, szkolenia, certyfikacje i doradztwo zawodowe;
- lobbing na rzecz zmiany formuły egzaminów zawodowych z wybranych przedmiotów (w części praktycznej w rzeczywistości nie jest sprawdzana praktyka);
- działania mające na celu wypracowanie nowych standardów treści programowych i egzaminów w szkolnictwie zawodowym;
- współpracę placówek oświatowych z otoczeniem, w tym z przedsiębiorcami, na rzecz modernizacji treści i metod nauczania.

W najbliższym okresie programowania wspierane będą projekty zakładające szersze włączenie przedsiębiorców i pracodawców w kształtowanie procesu nauczania w szkolnictwie zawodowym i zwiększenie adekwatności tego procesu do wymagań rynku pracy. Oprócz tego pożądanym jest opracowanie strategii współpracy placówek edukacyjnych z sektorem małych i średnich przedsiębiorstw, zarówno w zakresie kształcenia dostosowanego do potrzeb rynku pracy, jak i podnoszenia kompetencji przedstawiciela sektora MMŚP.

Podmioty uczestniczące

Powiat jasielski, zawodowe szkoły ponadgimnazjalne z terenu powiatu (technika, zasadnicze szkoły zawodowe), Centrum Kształcenia Praktycznego, przedsiębiorcy i pracodawcy działający na terenie powiatu, uczniowie gimnazjów i zawodowych szkół ponadgimnazjalnych.

Zakładane rezultaty i wskaźniki osiągnięć

- rozwój i dopasowanie oferty kształcenia i doksztalcania zawodowego w szkołach ponadgimnazjalnych i CKP do wymagań lokalnego rynku pracy (m.in. rozbudowa oferty kształcenia zawodowego o nowe, perspektywiczne zawody);
- zawiązanie ścisłej współpracy szkół zawodowych i CKP z pracodawcami działającymi w regionie;
- wzrost odsetka uczniów wybierających kontynuację nauki po gimnazjum w technikum lub zasadniczej szkole zawodowej;
- wzrost odsetka osób podchodzących do egzaminu zawodowego po ukończeniu szkoły zawodowej;
- poprawa wyników egzaminów zawodowych.

Harmonogram wdrażania

Przedsięwzięcie będzie wdrażane w latach 2015-2019, a jego kluczowe zadania odpowiednio:

- nawiązanie współpracy z pracodawcami i przedsiębiorcami, pozyskiwanie partnerów, sponsorów: na bieżąco, przez cały okres trwania projektu;
- opracowanie nowych treści programowych i metod praktycznego nauczania zawodu we współpracy z pracodawcami – partnerami kluczowymi: 2015 – sierpień 2016 r.;
- pilotażowe wdrożenie nowych treści programowych i metod nauczania: wrzesień 2016 – czerwiec 2019;
- akcje promujące szkolnictwo zawodowe w regionie, doposażanie szkół zawodowych i CKP, rozbudowa oferty szkolnictwa zawodowego: cały okres trwania projektu.

Źródła finansowania

- Program Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój 2014-2020:
 - Oś Priorytetowa I – Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji; Priorytet Inwestycyjny 10.3, Poprawa dostępności i wspieranie uczenia się przez całe życie, podniesienie umiejętności i kwalifikacji siły roboczej i zwiększenie dopasowania systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy m.in. poprzez poprawę jakości kształcenia i szkolenia zawodowego oraz utworzenie i rozwijanie systemów uczenia się poprzez praktykę i przyuczania do zawodu takich, jak dwutorowe systemy kształcenia;
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020:
 - Oś Priorytetowa IX – Jakość edukacji i kompetencji w regionie; Priorytet Inwestycyjny 10.3.BIS, Lepsze dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwianie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmacnianie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym poprzez mechanizmy prognozowania umiejętności, dostosowania programów nauczania oraz tworzenia i rozwoju systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu realizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami;
 - Oś Priorytetowa VI – Spójność przestrzenna i społeczna; Priorytet Inwestycyjny 10.4., Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej.

B.6. Program doskonalenia zawodowego nauczycieli

Założenia programowe

Jakość pracy nauczycieli jest jednym z kluczowych czynników rzutujących na zdobywane w szkołach kompetencje. Czynniki te mają ogromne znaczenie także w kontekście zróżnicowania uczniów. Z tego powodu warto zapewnić komplementarność planowanego przedsięwzięcia z dwoma innymi programami realizowanymi w ramach *Strategii*: B3. Wdrożenie systemu pracy z uczeniem zdolnym oraz B4. Rozwój pozalekcyjnych form edukacyjnych wraz z integracją edukacji z kulturą i pomocą społeczną. Doskonalenie zawodowe należy rozpatrywać kompleksowo, jako obejmujące zarówno instytucjonalne formy edukacji, wewnątrzszkolne doskonalenie nauczycieli oraz działania samokształceniowe. Podobnie, wśród efektów doskonalenia oprócz wiedzy i umiejętności należy zwrócić uwagę na postawy – w tym motywację do dalszego kształcenia w miejscu pracy.

Powiatowy Ośrodek Edukacji Nauczycieli w Jaśle realizuje projekt pn. „Bezpośrednie wsparcie rozwoju szkół poprzez wdrożenie zmodernizowanego systemu doskonalenia nauczycieli w Powiecie Jasielskim”; w ramach projektu opracowany zostanie Powiatowy Program Wspomagania oraz przetestowane zostaną różnorodne rozwiązania związane z instytucjonalnymi (cykle doskonalenia), wewnątrzszkolnymi oraz samokształceniowymi (zespoły samokształceniowe) formami edukacji. Warto wykorzystać doświadczenia z tego projektu – potraktować go jako pilotaż różnorodnych rozwiązań i po niezbędnych, wykorzystujących wyniki ewaluacji, modyfikacjach, zwiększyć zestaw oraz zasięg realizowanych działań.

W ramach przedsięwzięcia realizowane będą działania ukierunkowane na:

- rozwój kompetencji przydatnych w ramach realizacji projektów ukierunkowanych na zapobieganie niekorzystnemu oddziaływaniu na edukację dzieci i młodzieży zjawisk takich jak: polaryzacja społeczeństwa, pogorszenie jakości życia związane z niekorzystną sytuacją na rynku pracy, wycofanie osób doświadczających bezrobocia i ubóstwa z życia społecznego, występowanie patologii (alkoholizm), rozłuki rodzin związana z emigracją zarobkową;
- rozwój kompetencji niezbędnych do zapewnienia indywidualizacji procesu nauczania, a także wykorzystania nowoczesnych technologii (ICT) oraz pracowni przedmiotowych i laboratoriów;
- upowszechniania metod angażowania rodziców dzieci w funkcjonowanie szkoły.

Podmioty uczestniczące

Powiat Jasielski gminy powiatu jasielskiego, Powiatowy Ośrodek Edukacji Nauczycieli w Jaśle, przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja, technika i licea; dyrektorzy szkół i nauczyciele; trenerzy do prowadzenia programów kształcenia nauczycieli, Kuratorium Oświaty.

Zakładane rezultaty i wskaźniki osiągnięć

- podniesienie kompetencji nauczycieli;
- podwyższenie kompetencji dyrektorów szkół w zakresie wsparcia rozwoju nauczycieli;
- wzrost jakości nauczania w szkołach objętych wsparciem.

Harmonogram wdrażania

- ewaluacja projektu realizowanego przez POEN w Jasle i opracowanie na tej podstawie szczegółowego planu przedsięwzięcia: lata 2014-2015;
- wdrażanie programu, realizacja projektów: lata 2015-2020.

Źródła finansowania

- Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020:
 - Oś priorytetowa IX, cel szczegółowy 2. Poprawa jakości kształcenia ogólnego;
- Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020;
 - Priorytet inwestycyjny 10.1 Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnianie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia, Cel 2. Poprawa jakości pracy szkół i placówek oświatowych.

B.7. Kształcenie ustawiczne dorosłych i seniorów [Projekt kluczowy]

Lider projektu

Miasto Jasło.

Podmioty uczestniczące

Powiat Jasielski, gminy powiatu jasielskiego, podmioty kształcenia ustawicznego działające na terenie powiatu jasielskiego (m.in. CKP wraz z Regionalnym Centrum Transferu Nowoczesnych Technologii Wytwarzania, jasielskie szkoły zawodowe, pracodawcy (duże i średniej wielkości firmy) działający w regionie).

Cele projektu

1. Tworzenie korzystnych warunków dla zwiększania zatrudnienia, przeciwdziałania redukcji zatrudnienia i tworzenia nowych miejsc pracy poprzez poprawę infrastruktury i oferty kształcenia ustawicznego.
2. Poprawa jakości życia dorosłych mieszkańców powiatu jasielskiego, ze szczególnym uwzględnieniem seniorów poprzez zapewnienie dostępu do wysokiej jakości, różnorodnych form kształcenia ustawicznego.

3. Wsparcie aktywności seniorów i bezrobotnych oraz kształcenie postaw przedsiębiorczych w oparciu o sieć podmiotów kształcenia ustawicznego.
4. Zwiększenie zainteresowania ofertą podmiotów kształcenia ustawicznego w regionie.
5. Określenie możliwości i nawiązanie ścisłej współpracy pomiędzy podmiotami kształcenia ustawicznego i pracodawcami w regionie.
6. Promocja idei kształcenia ustawicznego w połączeniu z działaniami z zakresu społecznej odpowiedzialności biznesu w regionie (objęcie działaniami zarówno zwykłych mieszkańców, jak i pracodawców).

Charakterystyka projektu

Po licznych polskich doświadczeniach w rozwoju oferty i organizacji kształcenia ustawicznego, w szczególności z wykorzystaniem funduszy unijnych, wiemy więcej o skuteczności tego typu działań oraz znaczeniu, jakie można przypisać kształceniu ustawicznemu (KU). Rozwój KU jest dziś postrzegany jako niezbędny element gospodarki opartej na wiedzy oraz polityk publicznych dotyczących rynku pracy i podnoszenia jakości życia obywateli. Jednocześnie, skuteczność KU w rozwoju społeczno-gospodarczym regionu, w szczególności w zachowaniu istniejących lub tworzeniu nowych miejsc pracy jest warunkowana: a) koordynacją działań wielu podmiotów i instytucji, ze szczególnym uwzględnieniem pracodawców, publicznych służb zatrudnienia oraz podmiotów tworzących ofertę KU, jak również b) dostosowaniem oferty i form wsparcia do rzeczywistych, indywidualnych potrzeb, zasobów i motywacji pracowników czy – szerzej – obywateli. Proponowany projekt wychodzi naprzeciw takim wymaganiom poprzez skupienie na dwóch charakterystykach skutecznego systemu KU: 1) koordynacji działań oraz 2) odpowiednim dopasowaniu oferty. Dodatkową wartością, poza standardowym odniesieniem do rynku pracy, jest wykorzystanie podmiotów KU i placówek kulturalnych w regionie oraz oferty KU do aktywizacji społecznej i wsparcia działań na rzecz społeczności lokalnych, ze szczególnym uwzględnieniem aktywizacji seniorów mieszkających na terenie powiatu jasielskiego. Projekt będzie komplementarny w stosunku do innych działań w powiecie, m.in. służących rozwojowi szkolnictwa zawodowego, dzięki czemu kształcenie ustawiczne będzie można oprzeć o zmodernizowaną infrastrukturę i ofertę.

Przykładami działań wykorzystujących założenia o koordynacji i dostosowaniu oferty do potrzeb rynku pracy są:

1. Gminne Centra Kształcenia Ustawicznego – ulepszona i rozbudowana wersja „wiosek internetowych”. Oferta szkoleń będzie uzgadniana z lokalnymi pracodawcami. Dla pracodawców szukających pracowników, planujących ich doszkolenie bądź utworzenie nowych miejsc pracy może istnieć np. możliwość określenia szkolenia odbytego w GCKU jako warunku koniecznego ubiegania się o zatrudnienie. Wsparcie centrum przez kadrę doradców, trenerów, coachów może być zapewnione przy współpracy z PUP i prywatnymi podmiotami, jak również z organizacjami pozarządowymi. Szkolenia mogą mieć zarówno charakter bezpośredni, jak i wirtualny. Szeroki zakres szkoleń umożliwi korzystanie z nich przez różnych odbiorców, zarówno tych nastawionych np. na

znalezienie pracy (szkolenia specjalistyczne dla bezrobotnych, poszukujących nowej pracy, kursy języków obcych), jak i chcących nabyć kompetencje przydatne w życiu codziennym i działalności na rzecz społeczności lokalnej (np. szkolenia z zakresu technologii informacyjnych).

2. Portal kształcenia ustawicznego – działający nie na zasadzie „tablicy ogłoszeń” o wszystkim i dla każdego, ale w inteligentny sposób dostosowujący treść (informacje, propozycje szkoleń, kursów itp.) do profilu użytkownika (wymagana rejestracja i aktywność użytkownika).

Opisanym poniżej działaniom powinna towarzyszyć intensywna kampania społeczna na terenie powiatu jasielskiego, promująca ideę kształcenia ustawicznego wśród różnych kategorii społecznych (w tym ze szczególnym uwzględnieniem pracodawców) oraz informacje o ofercie kształcenia ustawicznego w regionie.

Zakres rzeczowy projektu

Wsparcie w proponowanym projekcie jest kompleksowe i obejmuje następujące działania:

1. Organizacja współpracy placówek oświatowych i podmiotów KU z pracodawcami poprzez:
 - a. udział pracodawców (merytoryczny, finansowy, rzeczowy) w doposażaniu CKP i szkół zawodowych;
 - b. udział pracodawców w kształtowaniu treści nauczania i praktycznym nauczaniu;
 - c. wsparcie w organizacji doradztwa zawodowego pracowników i bezrobotnych (np. organizacja spotkań dla własnych pracowników z doradcą zawodowym);
 - d. udział pracodawców w określeniu zakresu treści szkoleniowych;
 - e. sponsoring wybranych inicjatyw edukacyjno-społecznych seniorów.
2. Organizacja konkursu „Pracodawca roku” dla pracodawców działających na terenie powiatu – nagradzanie lub wyróżnianie pracodawców w wymienionych wyżej kategoriach działań.
3. Integracja i uporządkowanie informacji o ofercie kształcenia ustawicznego w powiecie/ regionie/ województwie w formie dostosowanego do użytkownika serwisu internetowego dostępnego np. na stronach miasta, powiatu lub PUP.
4. Rozwój KU, w tym kształcenia na odległość na terenach wiejskich przy współpracy: pracodawców, PUP, instytucji kulturalnych i organizacji seniorskich – rozwój Gminnych Centrów Kształcenia Ustawicznego (GCKU).
5. Rozwój sieci trenerów, coachów, animatorów społeczności lokalnych i doradców zawodowych współpracujących z gminnymi centrami kształcenia ustawicznego.

Zakres rzeczowy projektu w podziale na podmioty uczestniczące

Tabela 6. Zakres rzeczowy projektu w podziale na podmioty uczestniczące

Działanie	Podmioty zaangażowane	Koordinacja
1	Powiat jasielski (w zakresie współpracy pracodawców ze szkołami ponadgimnazjalnymi, CKP i podległymi jednostkami KU), gminy powiatu jasielskiego (w zakresie rozwijania lokalnej współpracy z pracodawcami), pracodawcy, szkoły ponadgimnazjalne	Powiat lub wskazana przez powiat instytucja (np. CKP)
2	Powiat Jasielski, Miasto Jasło, gminy powiatu jasielskiego, pracodawcy	Powiat lub miasto Jasło
3	Wszystkie podmioty oferujące i koordynujące KU w powiecie	Do uzgodnienia
4	Gminy powiatu jasielskiego, PUP, pracodawcy	Do uzgodnienia
5	PUP, gminy powiatu jasielskiego	PUP

Produkty projektu

Produktami projektu będą:

1. Nowe, stworzone wspólnie z pracodawcami programy/kierunki nauczania w ramach oferty szkół ponadgimnazjalnych i podmiotów KU.
2. Nagroda „Pracodawca Roku”.
3. Portal internetowy poświęcony KU.
4. Gminne Centra Kształcenia Ustawicznego.

Rezultaty projektu

Działania proponowane w projekcie zmierzają do osiągnięcia następujących rezultatów:

1. Zwiększenie zaangażowania pracodawców z terenu powiatu w KU pracowników.
2. Zwiększenie zaangażowania pracodawców z terenu powiatu we współpracę z podmiotami KU w regionie.
3. Poprawa dostępu do wysokiej jakości, różnorodnych form KU, szczególnie dla bezrobotnych i seniorów.
4. Aktywizacja społeczna (zwłaszcza seniorów) i zawodowa (bezrobotnych) w związku z działalnością GCKU.
5. Indywidualizacja usług świadczonych przez podmioty KU uwzględniająca posiadane zasoby i motywacje oraz potrzeby użytkownika usług.
6. Wzrost wiedzy na temat KU i oferty KU w gminie/powiecie wśród beneficjentów (bezrobotni, seniorzy, pracujący podnoszący swoje kwalifikacje).

Tabela 7. Wskaźniki produktu i rezultatu

Rezultat	Wskaźniki
1	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odsetek pracowników zatrudnionych u pracodawców zarejestrowanych na terenie powiatu, biorących udział w KU (różne formy) w ciągu ostatnich 12 miesięcy ▪ Udział wielkości środków finansowych wydanych na KU pracowników w budżecie pracodawcy <i>W rozbiciu na firmy różnej wielkości</i>
2	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba podpisanych umów/porozumień pomiędzy pracodawcami a szkołami/podmiotami KU ▪ Liczba nowych programów nauczania/kierunków kształcenia opracowanych wspólnie z pracodawcami ▪ Liczba stanowisk do nauki zawodu/doskonalenia zawodowego utworzonych przy wsparciu pracodawców (osobno: rzeczowym, finansowym) ▪ Liczba szkoleń oferowanych w GCKU, których autorstwo bądź współautorstwo należy do pracodawcy
3	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba utworzonych GCKU ▪ Liczba form wsparcia w zakresie KU oferowanych przez GCKU ▪ Liczba osób zarejestrowanych na portalu poświęconym KU
4	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba osób (w tym: seniorów, bezrobotnych) korzystających z oferty GCKU ▪ Liczba nowopowstałych organizacji, kół, stowarzyszeń, grup działania, inicjatyw seniorskich ▪ Liczba osób/grup współpracujących z animatorem społeczności lokalnej działającym przy GCKU
5	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Liczba osób korzystających z indywidualnych porad: doradcy zawodowego, coacha ▪ Liczba osób zarejestrowanych na portalu KU
6	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odsetek beneficjentów poprawnie identyfikujących elementy oferty KU na terenie gminy/powiatu

Dodatkowe wymagane dokumenty i analizy

Dokumenty i analizy prawne wspierające i ułatwiające na wielu poziomach współpracę samorządów i podmiotów KU z pracodawcami.

Harmonogram wdrażania

Planuje się, że łączny czas realizacji projektu wyniesie 3 lata. Terminy realizacji jego poszczególnych działań określono w tabeli.

Tabela 8. Harmonogram realizacji działań w projekcie

Działanie	Realizacja
1. Organizacja współpracy placówek oświatowych i podmiotów KU z pracodawcami	Cały okres
2. Organizacja konkursu „Pracodawca roku” dla pracodawców działających na terenie powiatu	Pierwsze półrocze na opracowanie, pierwsze wręczenie nagrody 1,5 roku od rozpoczęcia projektu, 2 edycje w trakcie trwania projektu
3. Integracja i uporządkowanie informacji o ofercie kształcenia ustawicznego w powiecie/regionie/województwie w formie dostosowanego do użytkownika serwisu internetowego	6-8 miesięcy na opracowanie, 4-6 miesięcy pilotaż, uruchomienie w drugim roku realizacji projektu
4. Rozwój Gminnych Centrów Kształcenia Ustawicznego (GCKU)	Pierwsze 1,5 roku projektu (większość powstałych GCKU powinna mieć możliwość prowadzenia działalności dłuższej niż 1 rok)
5. Rozwój sieci trenerów, coachów, animatorów społeczności lokalnych i doradców zawodowych współpracujących z gminnymi centrami kształcenia ustawicznego.	Cały okres

Trwałość

1. Trwałość i forma nagrody dla „Pracodawcy Roku” uzależnione od zaangażowania i inwencji partycypujących samorządów.
2. Trwałość GCKU zależna w pierwszej kolejności od zainteresowania, zaangażowania i wkładu gmin, a w zakresie oferty od współpracy m.in. z pracodawcami i z PUP.
3. Trwałość po zakończeniu projektu powinien osiągnąć portal poświęcony KU (dzięki koordynacji i racjonalizacji polityki informacyjnej poświęconej KU w regionie)

Wartość projektu

- wartość całkowita projektu – 6 mln zł;
- wartość całkowita projektu w podziale na podmioty uczestniczące:
 - gminy wiejskie 2 mln zł (w ramach tworzenia oferty, wyposażenia i działalności GCKU);
 - Miasto Jasło 1 mln zł;
 - Powiat Jasielski (z podległymi placówkami KU i PUP, inne podmioty KU) 2,5 mln zł;
 - administrator portalu KU 0,5 mln zł.

Źródła finansowania

- RPO Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020:
 - Oś Priorytetowa IX Jakość edukacji i kompetencji w regionie; Priorytet Inwestycyjny 10.3 Wyrównywanie dostępu do uczenia się przez całe życie o charakterze formalnym, nieformalnym i pozaformalnym wszystkich grup wiekowych, poszerzanie wiedzy, podnoszenie umiejętności i kompetencji siły roboczej oraz promowanie elastycznych ścieżek kształcenia, w tym poprzez doradztwo zawodowe i potwierdzanie nabytych kompetencji; Priorytet Inwestycyjny 10.3.BIS Lepsze dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwianie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmacnianie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym poprzez mechanizmy prognozowania umiejętności, dostosowania programów nauczania oraz tworzenia i rozwoju systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu realizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami;
 - Oś Priorytetowa VIII Integracja społeczna; Priorytet Inwestycyjny 9.4 Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie;
 - Oś Priorytetowa VII Regionalny rynek pracy; Priorytet Inwestycyjny 8.5 – Dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników.

Sposób zarządzania projektem

Dla poszczególnych działań wskazano propozycję podmiotu koordynującego działanie. Wnioskodawcą Miasto Jasło. Nad planową realizacją całości powinna czuwać Grupa Sterująca złożona z przedstawicieli wszystkich samorządów biorących udział w projekcie. Za realizację zadań wynikających z projektu na poziomie poszczególnych samorządów odpowiadają władze samorządu i podmioty KU, którzy wspólnie powinni tworzyć na czas realizacji projektu gminne (powiatowy) zespoły ds. realizacji projektu.

7.3. Przedsięwzięcia strategiczne w ramach celu operacyjnego C. Wykorzystanie usług kulturalnych dla rozwoju społeczno-gospodarczego

C.1. Rozwój współpracy między JST i instytucjami w realizacji i promocji zadań z zakresu kultury [Projekt kluczowy]

Lider projektu

Wybrana instytucja kultury, wskazana przez wykonawców projektu jako zdolna do podjęcia się działań koordynacyjnych i instytucjonalnie sprawna do przygotowania wniosków aplikacyjnych na realizację projektu.

Podmioty uczestniczące

Instytucje kultury (lub ich filie), położone na terenie powiatu, jednostki samorządu terytorialnego Jasielskiej Strefy Usług Publicznych, LGD działające na terenie powiatu oraz – jako partnerzy – podmioty gospodarcze i organizacje pozarządowe z obszaru kultury.

Cele projektu

Cel główny:

Poprawienie dostępności i jakości oferty usług kulturalnych dla mieszkańców i osób przyjezdnych na poziomie lokalnym.

Cele szczegółowe:

- Budowa wspólnej, bogatszej oferty usług kulturalnych;
- Koordynacja usług kulturalnych, w szczególności w zakresie wydarzeń i imprez ogólnodostępnych;
- Zwiększenie efektywności realizowanych zadań w obszarze kultury;
- Intensyfikacja współpracy instytucji kultury i jednostek samorządu terytorialnego JSUP.

Założeniem tego projektu jest osiągnięcie takiego poziomu usług, który zniweluje mankamenty wskazywane przez mieszkańców Jasielskiej Strefy Usług Publicznych w badaniach opinii. Osiągnięcie tego efektu oznaczać będzie także podniesienie atrakcyjności oferty kulturalnej dla osób przyjezdnych, co powinno skutkować m.in. zwiększeniem się ruchu turystycznego w JSUP.

Stworzenie internetowej platformy informacyjnej o świadczonych usługach kulturalnych – w wariantcie optymalnym – powinno być całkowicie zintegrowane (tej platformy i jej funkcjonalności) z projektowanym Jasielskim Intranetem lub od samego początku włączenie prac projektowych nad platformą o usługach kulturalnych do prac nad koncepcją Jasielskiego Intranetu.

Pośród usług kulturalnych stosunkowo dobrze oceniane są wśród nich w powiecie jasielskim usługi biblioteczne (księgozbiór udostępniony mieszkańcom przez biblioteki publiczne oceny – umiarkowana 40,4 proc.; pozytywna 40,4 proc.). Podobnie na poziomie dość dobrym oceniają mieszkańcy usługę określaną jako „Podtrzymywanie i promocja walorów kulturalnych regionu” – oceny umiarkowana 54,7 proc., pozytywna 19,9 proc.

Z diagnozy stanu wyjściowego wynika natomiast, że przy ocenie poniższych kategorii przeważają oceny umiarkowane i negatywne:

- ogólny poziom artystyczny wydarzeń (np. przedstawienia teatralne, koncerty, wystawy – oceny – negatywna 27,4 proc.; umiarkowana 49,2 proc.;
- wyposażenie techniczne (np. katalogi komputerowe, urządzenia audio-wizualne) placówek kulturalnych – oceny – umiarkowana 50,3 proc.; negatywna 23,4 proc.;
- zróżnicowanie przedmiotowe oferty kulturalnej (kino, muzyka, teatr itd.) – oceny – negatywna 49,7; umiarkowana 39,0 proc.;
- zróżnicowanie tematyczne oferty kulturalnej – oceny – umiarkowana 50,5 proc.; negatywna 27,3 proc.;
- zróżnicowanie oferty ze względu na odbiorców (dzieci, młodzież, dorośli, seniorzy) – oceny – umiarkowana 50,6 proc.; negatywna 26,9 proc.;
- działalność organizacji pozarządowych w dziedzinie kultury – oceny – umiarkowana 44,6 proc.; negatywna 27,6 proc.

Wobec powyżej przytoczonych danych, jako efekty oczekiwane w wyniku realizacji tego projektu kluczowego można wskazać:

- poprawę oferty kulturalnej dla mieszkańców Powiatu Jasielskiego i osób przyjeżdżających do tego powiatu;
- ułatwienie dostępu do usług kulturalnych poprzez stworzenie wspólnego kalendarza imprez i wydarzeń kulturalnych;
- wzrost liczby uczestników wydarzeń kulturalnych;
- wzbogacenie szerokości oferty o nowe działania, np. realizowane wspólnie przez podmioty z JSUP;

- obniżenie kosztów organizacji imprez dzięki większej efektywności organizacji wydarzeń dla większej liczby uczestników (np. łatwiejsze pozyskiwanie sponsorów dla wydarzeń o dużej liczbie uczestników);
- obniżenie kosztów stałych zajęć poprzez optymalizację wykorzystania bazy lokalowej i kadry pracowników kultury (wzajemna wymiana informacji o kapitale ludzkim);
- obniżenie kosztów promocji, zwiększenie efektywności dotarcia promocyjnego;
- wzmocnienie czynników integracyjnych mieszkańców powiatu;
- wzmocnienie poczucia tożsamości lokalnej.

Charakterystyka projektu

W realizacji projektu kluczowego pn. „Rozwój współpracy między JST i instytucjami w realizacji i promocji zadań z zakresu kultury” zakłada się, że większą efektywność w realizacji zadań w obszarze kultury osiągnie się dzięki stworzeniu i bieżącej aktualizacji wspólnego dla wszystkich JST z obszaru powiatu jasielskiego kalendarza imprez i wydarzeń kulturalnych. Będzie to sprzyjać efektowi synergii kapitału ludzkiego i posiadanych zasobów lokalowych oraz finansowych, co nie powinno uszczuplać możliwości pojedynczych instytucji kultury lub JST, lecz dawać im szansę na uzyskanie lepszych efektów ilościowych (liczba odbiorców kultury) oraz jakościowych (atrakcyjniejsze wydarzenia i lepsze dotarcie z informacją o nich do większego grona odbiorców).

Wzrost liczby uczestników wydarzeń kulturalnych będzie wpływał na kształtowanie się rynku odbiorców usług kulturalnych w JSUP, zarówno spośród mieszkańców Powiatu Jasielskiego, jak i osób przyjezdnych.

Diagnoza dostępności usług kulturalnych na poziomie Województwa Podkarpackiego została opisana w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Podkarpackiego 2014-2020 w sposób następujący: *„(...) na terenie województwa znajdują się również obszary, które ze względu na swoje peryferyjne położenie oraz niekorzystne warunki ekonomiczne mają utrudniony dostęp do oferty kulturalnej, a uczestnictwo ich mieszkańców w życiu kulturalnym i w przedsięwzięciach kultury wysokiej ma charakter incydentalny. Zwiększenie dostępu do dóbr kultury uzależnione jest z jednej strony od poziomu infrastruktury służącej realizacji zadań w dziedzinie kultury, odpowiadającej obowiązującym standardom w tym zakresie, z drugiej zaś od oferty kulturalnej uwzględniającej oczekiwania współczesnych odbiorców i umiejętnego wykorzystania nowoczesnych technologii w docieraniu z nią do wszystkich zainteresowanych.”*

W związku z tak zdiagnozowaną sytuacją zdefiniowano w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 wyzwanie w brzmieniu następującym: *„Zachowanie dla przyszłych pokoleń zasobów dziedzictwa kulturowego.”* Oczekiwanym efektem realizacji tego programu powinno być:

1. Polepszenie stanu obiektów dziedzictwa kulturowego i obiektów zabytkowych.
2. Rozwój zasobów kultury.

3. Poprawa dostępności dóbr kultury⁴.

Projekt kluczowy C.1. Rozwój współpracy między JST i instytucjami w realizacji i promocji zadań z zakresu kultury odpowiada w szczególności na ostatni z wymienionych powyżej efektów, a diagnoza stanu usług kulturalnych i kierunków służących zwiększeniu dostępu do nich zawarta w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 jest zbieżna z celami niniejszego projektu kluczowego.

W przygotowaniu, a następnie realizacji tego projektu kluczowego będzie pomocne wdrożenie przedsięwzięcia strategicznego, polegającego na powołaniu Forum Pracowników Kultury Jasielskiej Strefy Usług Publicznych, jako miejsca wypracowywania wspólnych planów działań, w tym planowaniu imprez i wydarzeń promowanych w wspólnym kalendarzu.

Forum Pracowników Kultury Jasielskiej Strefy Usług Publicznych wpisuje się w cele założone w ramach „Programu rozwoju kompetencji pracowników kultury”. Zafunkcjonowanie takiego Forum powinno zostać przełożone na działania operacyjne, przygotowywane w rocznych programach wydarzeń kulturalnych (kalendarz imprez) i uzgadnianiu (w możliwym do ustalenia zakresie) świadczenia usług kulturalnych przy założeniu wzajemnego uzupełniania się ofert.

Barierą w tych uzgodnieniach zapisów do wspólnego kalendarza imprez będzie dostępność terytorialna, ale w przypadku niektórych usług (zajęć), np. dla młodzieży i dorosłych, założenie dopełniania się usług świadczonych przez różne instytucje kultury, będzie możliwe do osiągnięcia.

Zakres rzeczowy projektu

Kluczową rolę spełniać w tym projekcie będzie instytucja kultury lub wybrana JST, której zadaniem będzie administrowanie zasobami wspólnego kalendarza imprez i wydarzeń kulturalnych. Rolą administratora będzie przede wszystkim dbałość o techniczną sprawność portalu internetowego oraz wydawanie w wersji tradycyjnej – papierowej (w uzgodniony między instytucjami kultury i JST sposób i określoną częstotliwość) kalendarza imprez i wydarzeń kulturalnych w Powiecie Jasielskim. Do kompetencji administratora należeć będzie także bieżący kontakt z podmiotami – uczestnikami projektu, posiadającymi uprawnienia do aktualizacji przygotowanych we własnym zakresie informacji na potrzeby portalu.

Ciałem koordynującym przygotowywanie wspólnego kalendarza imprez i wydarzeń kulturalnych będzie Forum Pracowników Kultury Jasielskiej Strefy Usług Publicznych, które przynajmniej jeden raz w roku powinno pracować na wspólnym posiedzeniu z władzami gmin i powiatu. Forum to powinno być powołane przy wybranej JST lub instytucji kultury, która zapewni obsługę administracyjno-organizacyjną Forum.

⁴ Patrz str. 28 projektu RPO WP.

Zakres rzeczowy w podziale na podmioty uczestniczące (również zapotrzebowanie poszczególnych JST)

- na poziomie powiatu – wspólny kalendarz imprez i wydarzeń kulturalnych, koordynowany przez Forum Pracowników Kultury Jasielskiej Strefy Usług Publicznych – wersja on-line jako portal oraz wersja papierowa, wydawana przez wnioskodawcę niniejszego projektu, w uzgodniony przez FPKJSUP sposób;
- na poziomie gmin – strony internetowe wzajemnie podlinkowane do siebie w wybranych miejscach na stronie www (obowiązkowo dla wydarzeń z kalendarza imprez);
- prasa lokalna – wzajemna promocja imprez i wydarzeń oraz promocja samego kalendarza.

Produkty projektu

1. Kalendarz imprez i wydarzeń kulturalnych jako portal internetowy lub moduł w portalu Jasielski Intranet (portal – 1; liczba użytkowników; liczba odwiedzin; liczba prenumeratorów newslettera).
2. Kalendarz imprez i wydarzeń kulturalnych w wersji elektronicznej i ewentualnie tradycyjnej/papierowej (nakład).
3. Utworzone Forum Pracowników Kultury Jasielskiej Strefy Usług Publicznych (1).
4. Zorganizowane wspólnie imprezy (liczba).
5. Uczestnicy wydarzeń i imprez kulturalnych (liczba).

Rezultaty projektu

- a. lepsza koordynacja terminów wydarzeń kulturalnych (odsetek kompletnych i aktualnych danych o wydarzeniach);
- b. zmiana opinii i ocen na temat świadczonych w powiecie usług kulturalnych;
- c. wzrost liczby imprez przygotowywanych i realizowanych jako partnerskie;
- d. wzrost liczby uczestników wydarzeń z terenu powiatu;
- e. wzrost liczby uczestników wydarzeń spoza powiatu.

Dodatkowe wymagane dokumenty i analizy

Kalendarz imprez i wydarzeń kulturalnych zmodyfikowany na zasadzie consensusu przez uczestników Forum Pracowników Kultury Jasielskiej Strefy Usług Publicznych.

Harmonogram wdrażania

W zależności od stopnia gotowości JST i instytucji kultury harmonogram rzeczowo-czasowy będzie wynikiem ustalenia priorytetów kierunków interwencji przez poszczególne JST oraz przygotowanie możliwości finansowych do wcielania w życie projektów wykreowanych podczas prac Forum Pracowników Kultury Jasielskiej Strefy Usług Publicznych. Dotyczyć to powinno w szczególności zabezpieczenia wkładów własnych na udział w projektach dofinansowywanych z źródeł innych niż budżety JST z terenu powiatu.

Tabela 9. Harmonogram wdrażania projektu

Harmonogram wdrażania		
Etap uzgodnień – rok 2014	Etap przygotowawczy do opracowania planu działań – rok 2014 – I kwartał 2015	Etap wdrożeniowy – lata 2015-2020
Faza organizacyjna, uzgodnienia na poziomie władz samorządowych	<ol style="list-style-type: none"> 1. Powołanie Forum Pracowników Kultury Jasielskiej Strefy Usług Publicznych, podział kompetencji zgodnie z już posiadanym doświadczeniem, wybór programów wsparcia, wybór liderów projektów 2. Wybór instytucji kultury lub JST do roli administratora portalu – kalendarza imprez i wydarzeń kulturalnych. 3. Wybór instytucji kultury lub JST do roli wydawcy papierowej wersji kalendarza imprez i wydarzeń kulturalnych. 4. Uzgodnienie form współpracy i wzajemnej promocji w zakresie posiadanych narzędzi (np. lokalna, gminna prasa, tablice ogłoszeń, itp.) 	Realizacja wspólnych projektów, uzgadnianie i monitorowanie kalendarza imprez, ewaluacja, wybór liderów kolejnych projektów, aplikacja na kolejne projekty

Trwałość

Trwałość projektu gwarantuje charakter podmiotów uczestniczących oraz proponowany koordynator. Jako jednostki sektora finansów publicznych podmioty uczestniczące i wnioskodawca mają gwarancję finansowania swoich działań i realizacji podjętych zobowiązań na bardzo wysokim poziomie.

Wartość projektu

Całkowita

Na całkowitą wartość projektu składać się będą przede wszystkim koszty utworzenia (projekt graficzny, domena internetowa itp.) oraz administrowania portalem – kalendarzem imprez i wydarzeń kulturalnych oraz wydawania jego wersji papierowej. Mniejszym kosztem będzie organizowanie spotkań Forum Pracowników Kultury Jasielskiej Strefy Usług Publicznych oraz koszty pochodne funkcjonowania portalu czy FPKJSUP, wynikające z zakresu aktywności uzgodnionego przez same podmioty uczestniczące w projekcie.

W podziale na podmioty uczestniczące

Koszty podmiotów uczestniczących to w znacznej części koszty wynikające z realizacji zadań w zakresie swoich kompetencji w miejscach zatrudnienia – przygotowywanie informacji (np. teksty i zdjęcia) o wydarzeniach kulturalnych i imprezach (także na potrzeby portalu – kalendarza imprez), ewentualnie koszty delegacji wynikające z uczestnictwa w pracach FPKJSUP. W tej pozycji można uwzględnić także koszty publikacji w własnych (gminnych) wydawnictwach periodycznych (prasa) oraz nieperiodycznych (foldery, albumy, własne ulotki itp.).

Źródła finansowania

Projekt kluczowy „C.1. Rozwój współpracy między JST i instytucjami w realizacji i promocji zadań z zakresu kultury” wpisuje się w kierunki interwencji założone w:

- Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020:
 - Oś priorytetowa „IV. Ochrona środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego”;
- Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020.

Na obecnym etapie można wskazać na zgodność celów, jakim będzie służyć realizacja projektu kluczowego niniejszej strategii pn. *C.1. Rozwój współpracy między JST i instytucjami w realizacji i promocji zadań z zakresu kultury* z postanowieniami Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020.

W projekcie Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 stwierdza się m.in.: *„Dziedzictwo kulturowe powinno być z jednej strony przedmiotem ochrony i opieki, z drugiej zaś potencjałem, który winien zostać wykorzystany dla rozwoju województwa i budowania kapitału społecznego. Konieczne jest podejmowanie przedsięwzięć, ukierunkowanych na kompleksową ochronę i zachowanie zasobów dziedzictwa kulturowego (m.in. poprzez zwiększenie funduszy na prace remontowo-konserwatorskie), w celu przywrócenia ich dawnej świetności, zabezpieczenie przed degradacją w przyszłości oraz udostępnienie, jako atrakcji kulturalnych regionu. Za istotną należy również uznać poprawę, jakości funkcjonowania instytucji kultury, tak by miało to przełożenie we wzroście udziału mieszkańców regionu w życiu kulturalnym. W ostatnich latach coraz większy nacisk kładzie się na rolę kultury w procesie jednoczenia obywateli, rozwijania umiejętności współpracy, kreatywności jednostek i wzmacniania więzi międzyludzkich. W kontekście zrównoważonego rozwoju społecznego wyzwaniem stojącym przed władzami wojewódzkimi jest zapewnienie możliwie równego i powszechnego dostępu do oferty kulturalnej. Zapewnienie wszystkim mieszkańcom możliwie równych szans korzystania z dóbr kultury staje się zatem działaniem nie tylko pożądanym, ale przede wszystkim koniecznym w celu stopniowego eliminowania marginalizacji niektórych rejonów województwa w tym zakresie. Poszerzenie i wzbogacenie oferty kulturalnej i usług czasu wolnego opartych na lokalnych zasobach przyczyni się do zwiększenia poczucia tożsamości mieszkańców, integracji społecznej i aktywizacji, szczególnie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym”*.⁵

Do przykładowych typów projektów w Podkarpackim RPO zaliczono m.in. *„rozwój zasobów kultury poprzez inwestycje dotyczące infrastruktury służącej działalności kulturalnej i ochronie dziedzictwa kulturowego, umożliwiające podniesienie atrakcyjności kulturalnej regionu i zwiększenie dostępności dóbr kultury (demarkacja kwotowa zgodna z Linią Demarkacyjną)”*.

⁵ Patrz str. 134-135 projektu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020.

Budowa portalu – kalendarza imprez jest działaniem tworzącym infrastrukturę służącą podniesieniu atrakcyjności kulturalnej i zwiększeniu dostępności dóbr kultury. Bariera może wynikać z kwot projektu i ich wpisywania się w demarkację kwotową zgodną z Linią Demarkacyjną.

Ponadto poszczególne wydarzenia i imprezy kulturalne wpisują się w osi priorytetowe Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, którego środki dla działań kulturalnych są dysponowane przez Lokalne Grupy Działania.

Sposób zarządzania projektem

Zarządzanie projektem będzie spoczywać na JST lub instytucji kultury, przy której powołane będzie Forum Pracowników Kultury Jasielskiej Strefy Usług Publicznych.

Jako ciało opiniodawcze i dokonujące wskazań projektów do realizacji, Forum będzie służyło radą dla liderów poszczególnych projektów (JST, instytucje kultury), a pracownicy urzędów i instytucji kultury będą w zakresie swoich kompetencji brać udział w realizacji projektów.

C.2. Wzmocnienie współpracy z organizacjami pozarządowymi w realizacji zadań z zakresu kultury

Założenia programowe

Wyzwania zawarte w „Diagnozie kapitału intelektualnego powiatu jasielskiego” wskazują między innymi na ogólnie niski poziom zaufania skutkujący nieefektywną współpracą, zachowawczość i niską innowacyjność instytucji kluczowych dla rozwoju kapitału intelektualnego regionu, w tym instytucji kultury, a także na niski poziom profesjonalizacji organizacji pozarządowych, w tym brak koordynacji ich działań.

Biorąc pod uwagę powyższe wyzwania, w ramach niniejszego przedsięwzięcia realizowane będą następujące działania:

1. Opracowanie praktyki zlecania i powierzania wykonania zadań publicznych z zakresu kultury organizacjom pozarządowym.
2. Standaryzacja usług z zakresu kultury, które są zlecane lub powierzane NGO.
3. Budowa sieci współpracy międzysektorowej w obszarze kultury (nauki, biznesu, instytucji kultury czy organizacji pozarządowych) i międzygminnej (usprawnienie procesów komunikacji i wymiany wiedzy i doświadczenia między gminami),
4. Promowanie przedsiębiorczości społecznej związanej z zasobami kulturalnymi regionu (np. promocja kultury, produktu lokalnego itp.).

Podmioty uczestniczące

Jasielska Federacja Organizacji Pozarządowych, Miasto Jasło, Powiat Jasielski, gminy powiatu jasielskiego, instytucje kultury.

Zakładane rezultaty i wskaźniki osiągnięć

- Wzrost liczby przedsięwzięć kulturalnych realizowanych przez NGO;
- Wzrost liczby przedsięwzięć realizowanych w partnerstwie z NGO;
- Wzrost liczby podmiotów ekonomii społecznej działających w obszarze szeroko pojętych usług kulturalnych;
- Wzrost jakości usług kulturalnych.

Harmonogram wdrażania

- przygotowanie programu: rok 2014;
- wdrażanie działań programu: lata 2015-2020.

Źródła finansowania

- Wszystkie priorytety w ramach programu FIO (Fundusz Inicjatyw Obywatelskich);
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020;
 - Cel tematyczny 2: Zwiększenie dostępności, stopnia wykorzystania i jakości technologii informacyjno-komunikacyjnych;
- Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020:
 - Priorytet inwestycyjny 9.7. Ułatwianie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym; Cel: Poprawa jakości usług społecznych i zdrowotnych na rzecz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym;
 - Priorytet inwestycyjny 8.10. Aktywne i zdrowe starzenie się.

C.3. Kreowanie lokalnych przemysłów kultury

Założenia programowe

Celem tego przedsięwzięcia strategicznego jest zbudowanie drogi wyjścia z lokalnymi produktami/usługami kulturalnymi na szersze forum oraz ich systematyczna promocja w celu wzmacniania wizerunku Powiatu Jasielskiego jako obszaru atrakcyjnego kulturowo i turystycznie.

Awans w zakresie oddziaływania i rozpoznawalności lokalnych specjalności w obszarze kultury powinien dokonywać się dzięki stałemu i konsekwentnemu podnoszeniu jakości tych wydarzeń lub produktów oraz ich coraz lepszej promocji. Do ich promocji należy stosować nie tylko tradycyjne formy przekazu, ale także innowacyjne techniki i pomysły, bazujące na docelowej rozpoznawalności lokalnych przemysłów kultury.

Etapowanie tego procesu można umownie podzielić na trzy okresy:

- doskonalenie istniejących wydarzeń lokalnych i osiąganie sprawności organizacyjnej ich realizatorów (kadra, sprzęt, kontakty, zasoby finansowe, baza materialna, rozpoznawalność w grupach docelowych);
- przejście na poziom ponadlokalny – regionalny i konsekwentne podnoszenie osiąganie sprawności organizacyjnej ich realizatorów, budowanie więzi partnerskich i współpracy z instytucjami i urzędami JST w celu wzmacniania jakości wydarzeń;
- wybór „markowych” wydarzeń dla Jasielskiej Strefy Usług Publicznych i wspólna ich promocja zarówno przez bezpośredniego realizatora, jak i przez partnerów z terenu Powiatu Jasielskiego.

W zależności od osiągniętego stopnia gotowości do awansu na kolejny poziom oddziaływania (zwiększenie liczby uczestników/odbiorców; zasięg promocyjny) należy skupiać się na właściwym wyborze, w miarę możliwości obiektywnym, tych produktów/usług, które będą stawały się markami Powiatu Jasielskiego, rozpoznawalnymi w skali regionu, kraju lub na poziomie ponadnarodowym. Koordynacja kalendarza wydarzeń kulturalnych na poziomie powiatu powinna uwzględniać założenia wspólnego osiągania celów w budowaniu „markowych” wydarzeń dla całego Powiatu Jasielskiego.

Jak napisano w rekomendacjach do kierunków interwencji publicznej w okresie lat 2014-2020 w obszarze kultury: „wzajemna promocja i współpraca powinny prowadzić do kreowania markowych wydarzeń, atrakcyjnych nie tylko dla mieszkańców powiatu jasielskiego, ale także podnoszących atrakcyjność powiatu jako miejsca organizowania wydarzeń kulturalnych na wysokim poziomie, wpisanych w wspólny kalendarz imprez.”

Zaistnienie w ofercie usług kulturalnych wydarzeń o zasięgu ponadlokalnym powinno służyć wzmocnieniu rozwoju społeczno-gospodarczego regionu i jednocześnie podnosić komfort życia mieszkańców powiatu jasielskiego poprzez zwiększenie aktywności i poszerzenie grona odbiorców usług kulturalnych tworzy nowe miejsca pracy na terenie powiatu.

Kreowanie markowych wydarzeń kulturalnych powinno współgrać z kreowaniem produkowanych na miejscu wyrobów regionalnych, budujących potencjał społeczno-ekonomiczny powiatu jasielskiego.

Podmioty uczestniczące

Urzędy JST Powiatu Jasielskiego, samorządowe instytucje kultury, izby gospodarcze, sektor prywatny, organizacje pozarządowe, placówki edukacyjne i instytucje otoczenia biznesu, aktywne na polu kultury.

Zakładane rezultaty i wskaźniki osiągnięć

- wzrost rozpoznawalności „marek” lokalnych;
- wzrost rozpoznawalności Powiatu Jasielskiego;
- podniesienie jakości oferty kulturalnej;

- pobudzenie aktywności społecznej;
- wzrost liczby miejsc pracy w obszarze kultury i powiązanych z nią (np. turystyka, rzemiosło, produkcja wyrobów przemysłowych i spożywczych o charakterze regionalnym);
- rozbudowa oferty kulturalnej, w tym doskonalenie organizatorów „markowych” wydarzeń, których umiejętności będą wykorzystywane w codziennym świadczeniu usług;
- przygotowywanie atrakcyjnego i skoordynowanego na poziomie powiatu kalendarza imprez i wydarzeń kulturalnych;
- wzmocnienie poczucia tożsamości regionalnej i lokalnej.

Harmonogram wdrażania

Harmonogram osiągania wyznaczonych w tym przedsięwzięciu efektów wynika z wcześniejszego opisu, który można wzbogacić o zaproponowane przez realizatorów ramy czasowe:

- doskonalenie istniejących wydarzeń lokalnych i osiąganie sprawności organizacyjnej ich realizatorów, wybór produktów/usług/wydarzeń, wokół których będzie budowana marka Powiatu Jasielskiego – lata 2014-2015;
- wejście na poziom ponadlokalny – regionalny – kilku wybranych, „markowych” wydarzeń dla Jasielskiej Strefy Usług Publicznych – lata 2015-2017;
- wybór „markowych” w skali ponadregionalnej wydarzeń dla Jasielskiej Strefy Usług Publicznych i ich wspólna promocja – lata 2017-2020.

Źródła finansowania

- Programy operacyjne, w tym Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz RPO Województwa Podkarpackiego;
- Środki w dyspozycji LGD;
- Środki własne JST i instytucji kultury (w tym wypracowane);
- Środki własne podmiotów prywatnych (w tym dotacje na działalność i promocję);
- Środki organizacji pozarządowych (w tym granty dla NGO).

C.4. Przygotowanie i wdrożenie planu modernizacji i doposażenia obiektów kulturalnych **[Projekt kluczowy]**

Lider projektu

Miasto Jasło lub inna jednostka samorządu terytorialnego.

Podmioty uczestniczące

Gminy powiatu jasielskiego, Powiat Jasielski oraz/lub instytucje kultury działające na terenie powiatu jasielskiego, Lokalne Grupy Działania.

Cele projektu

Cel główny:

Podniesienie standardu placówek kulturalnych w Jasielskiej Strefie Usług Publicznych i poprawienie jakości warunków świadczenia usług kulturalnych oraz ich oferty.

Cele szczegółowe:

- Wzbogacenie oferty o nowe usługi kulturalne;
- Poszerzenie i modernizacja bazy wykorzystywanej do świadczenia usług kulturalnych;
- Doposażenie placówek kulturalnych w nowoczesny sprzęt i urządzenia.

Charakterystyka projektu

Wybór projektu pn. „Przygotowanie i wdrożenie planu modernizacji i doposażenia obiektów kulturalnych” jako projektu kluczowego w ramach rozwiązań proponowanych dla Jasielskiej Strefy Usług Publicznych wpisuje się w regionalny dokument programowy jakim jest Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020.

Zgodnie z treścią tego programu jako wybrany do realizacji cel tematyczny wymieniono „Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją”, a z niego wynika wybrany do realizacji priorytet inwestycyjny 9.1, który określono jako: „Inwestowanie w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszania nierówności w zakresie stanu zdrowia promowanie włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych oraz przejścia z usług instytucjonalnych do usług na poziomie społeczności lokalnych”.

W innym miejscu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 stwierdza się także, że celem tematycznym jest „Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją”, co powinno dokonywać się poprzez następująco uzasadnione priorytety inwestycyjne:

- *„9.1 Inwestowanie w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, która przyczyni się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszy nierówności w zakresie stanu zdrowia, promocja włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych, oraz przejścia z usług instytucjonalnych na usługi na poziomie społeczności lokalnych*
- *9.2 Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich*
- *9.4 Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie (...)*
- *9.7 Ułatwianie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym.”*

Zgodność z Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 jest więc w przypadku wybranego projektu kluczowego atutem dla pozyskiwania środków finansowych spoza budżetu jednostek samorządu terytorialnego tworzących Jasielską Strefę Usług Publicznych.

Wybór zadań inwestycyjnych służących rozwojowi sieci obiektów kulturalnych w Powiecie Jasielskim wpisuje się ponadto w oś priorytetową IV „Ochrona środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego” projektu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020, w cel szczegółowy pn. „Rozwój zasobów kultury i ochrona zabytków województwa podkarpackiego”, gdzie uzasadnia się konieczność podjęcia działań w obszarze kultury następująco: *„Za istotną należy również uznać poprawę, jakości funkcjonowania instytucji kultury, tak by miało to przełożenie we wzroście udziału mieszkańców regionu w życiu kulturalnym. W ostatnich latach coraz większy nacisk kładzie się na rolę kultury w procesie jednoczenia obywateli, rozwijania umiejętności współpracy, kreatywności jednostek i wzmacniania więzi międzyludzkich. W kontekście zrównoważonego rozwoju społecznego wyzwaniem stojącym przed władzami wojewódzkimi jest zapewnienie możliwie równego i powszechnego dostępu do oferty kulturalnej. Zapewnienie wszystkim mieszkańcom możliwie równych szans korzystania z dóbr kultury staje się zatem działaniem nie tylko pożądanym, ale przede wszystkim koniecznym w celu stopniowego eliminowania marginalizacji niektórych rejonów województwa w tym zakresie. Poszerzenie i wzbogacenie oferty kulturalnej i usług czasu wolnego opartych na lokalnych zasobach przyczyni się do zwiększenia poczucia tożsamości mieszkańców, integracji społecznej i aktywizacji, szczególnie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.”*⁶

Ponadto projekt pn. „Przygotowanie i wdrożenie planu modernizacji i doposażenia obiektów kulturalnych” jako projekt kluczowy jest celowy i zgodny z oczekiwaniami największej grupy ankietowanych, pytanych o ocenę jakości usług kulturalnych na etapie diagnozy jakości usług publicznych w Powiecie Jasielskim.

Według badanych podczas opracowywania diagnozy stanu wyjściowego usług publicznych w Powiecie Jasielskim, jako działania pożądane, służące poprawie jakości usług kulturalnych, ankietowani mieszkańcy powiatu wskazywali najczęściej właśnie poprawę standardu istniejących placówek kultury (tak wskazało 24,4 proc. ankietowanych).

Kolejne miejsca według wskazań zajęły następujące kierunki oczekiwanych interwencji na lata 2014-2020:

- przeznaczanie większych środków finansowych dla organizacji pozarządowych działających w obszarze kultury (22,8 proc.);
- wzbogacenie zasobów i wyposażenia placówek kulturalnych, m.in. ośrodków kultury i bibliotek (19,6 proc.);
- lepszą promocję organizowanych wydarzeń kulturalnych oraz oferty placówek kultury (18,8 proc.);

⁶ Patrz str. 134 Projektu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020.

- zwiększenie liczby filii placówek kulturalnych (14,1 proc.).

Ten ostatni kierunek interwencji dotyczy gmin, których mieszkańcy zgłaszali potrzebę ożywienia kulturalnego w tych miejscowościach, gdzie nie ma obecnie bazy lokalowej lub jest ona w tak złym stanie, że nie da się w niej organizować zajęć i wydarzeń kulturalnych.

Biorąc pod uwagę odległość i czas dojazdu oraz częstotliwość połączeń środkami transportu publicznego, poziom zaspokojenia potrzeb na usługi kulturalne jest różny w różnych miejscowościach, stąd też naturalne jest dążenie, by w niektórych z nich zaproponować jakiegokolwiek zajęcia, a w przypadku centrum życia społeczno-gospodarczego, jakim jest Miasto Jasło, perspektywy rozwoju usług kulturalnych wiążą się z wprowadzeniem nowej jakości usług oraz/lub z nowatorskimi pomysłami na poszerzenie oferty kulturalnej.

Co istotne, niemal co piąty wypowiadający się na temat jakości usług kulturalnych mieszkańców stwierdził, że widzi potrzebę wzbogacenia zasobów i wyposażenia placówek kulturalnych, m.in. ośrodków kultury i bibliotek (19,6 proc. wskazań). Dość duży odsetek dostrzegających ten mankament daje podstawę do wzięcia pod uwagę postulatu doposażenia placówek kulturalnych.

Projekt pn. „Przygotowanie i wdrożenie planu modernizacji i doposażenia obiektów kulturalnych” będzie projektem, w którym podmiotami – beneficjentami będą poszczególne JST lub ich instytucje kultury.

Zakres rzeczowy projektu

Zakres rzeczowy projektu zostanie podzielony na następujące obszary:

- budowa lub rozbudowa nowych obiektów na potrzeby świadczenia usług kulturalnych;
- modernizacja istniejących obiektów na potrzeby świadczenia usług kulturalnych;
- doposażenie instytucji kultury poprzez zakupy sprzętu i urządzeń potrzebnych do świadczenia usług kulturalnych.

Tabela 10. Zakres rzeczowy projektu w podziale na podmioty uczestniczące

Budowa lub rozbudowa nowych obiektów na potrzeby świadczenia usług kulturalnych					
Nazwa zadania	Wnioskodawca	Stopień przygotowania	Zakres projektu	Wartość zadania	Planowany termin realizacji
Budowa centrum Łukaszevicza na cele muzealno-dydaktyczne	Miasto Jasło	Wydana decyzja WZ dla zmiany sposobu użytkowania	Utworzenie nowoczesnego centrum edukacji. Modernizacja i rozwój oferty ośrodków kształcenia	28 mln zł	III kw. 2014 – IV kw. 2020
Regionalne Centrum Kultury i Sztuki	Miasto Jasło	Projekt budowlany; PFU MBP w Jaśle	Rozwój i promocja kultury poprzez rozbudowę JDK i MBP	16 mln zł	2015-2016

Budowa lub rozbudowa nowych obiektów na potrzeby świadczenia usług kulturalnych					
Nazwa zadania	Wnioskodawca	Stopień przygotowania	Zakres projektu	Wartość zadania	Planowany termin realizacji
Rozbudowa Izby Muzealnej w Kołaczycach na potrzeby muzeum regionalnego w tym tradycyjnych rzemiosł kołaczyckich – szewstwa i garncarstwa	Gmina Kołaczycze	Planowane, ujęte w SR Społ.-Gosp. Gminy Kołaczycze	Ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa kulturowego	1,15 mln zł	Do 2016 r.
Rozbudowa infrastruktury kultury w gminie Kołaczycze	Gmina Kołaczycze	Siedem zadań w ramach projektu			Do 2020 r.
Budowa WDK w Pagórku i w Foluszu	Gmina Dębowiec	Pozwolenie na budowę	-	-	2014-2017
Budowa GCK w Osobnicy	Gmina Jasło	Dokumentacja techniczna, kosztorysowa, pozwolenie na budowę	Budowa budynku pasywnego i jego pełne wyposażenie	9 mln zł	2015-2018 (Program Współpracy Transgranicznej Polska – Białoruś – Ukraina 2014-2020)
Budowa świetlicy na potrzeby kultury w Wyszowatce	Gmina Krempna	zezwozenie	Przygotowanie pomieszczeń o pow. 140 m kw.	420 tys. zł	2014-2015
Modernizacja DK w Świecanach	Gmina Skołyszyn	-planowane	Termomodernizacja budynku, remont, doposażenie sali	150 tys. zł	2014-2020
Budowa targowiska	Gmina Nowy Żmigród	-planowane	Targowisko wraz z punktami sprzedaży rękodzieła oraz produktów lokalnych	-	2015-2020
Remonty istniejącej infrastruktury kulturalnej	Gmina Nowy Żmigród	-planowane	Modernizacja domów ludowych w Desznicy, Starym Żmigrodzie, Sośnicach		2015-2020
Modernizacja istniejących obiektów na potrzeby świadczenia usług kulturalnych					
Nazwa zadania	Wnioskodawca	Stopień przygotowania	Zakres projektu	Wartość zadania	Planowany termin realizacji
Przebudowa wraz ze zmianą sposobu użytkowania budynku zabytkowego „Dom dla ubogich” na izbę muzealną oraz informację turystyczną	Gmina Dębowiec	Pozwolenie na budowę	Przebudowa wraz ze zmianą sposobu użytkowania budynku zabytkowego „Dom dla ubogich” na izbę muzealną oraz informację turystyczną	464 tys. zł	2014-2016

Produkty projektu

Efektom realizacji projektu kluczowego C.4. *Przygotowanie i wdrożenie planu modernizacji i doposażenia obiektów kulturalnych* będzie zmodernizowana i rozbudowana baza obiektów, służących świadczeniu usług kulturalnych możliwie blisko miejsca zamieszkania.

Wskaźniki produktu

- powierzchnia/kubatura zmodernizowanej bazy kulturalnej;
- liczba nowo wybudowanych obiektów kulturalnych;
- liczba pozyskanych sal i pomieszczeń na zajęcia.

Rezultaty projektu

- a. Poprawa standardu obiektów kulturalnych;
- b. Pozyskanie pomieszczeń i obiektów na przeprowadzanie zajęć i wydarzeń kulturalnych;
- c. Poprawa efektywności ekonomicznej – kosztów użytkowanych obiektów (np. w wyniku termomodernizacji lub wymiany stolarki);
- d. Wzbogacenie oferty kulturalnej dzięki większym możliwościom organizacji usług kulturalnych;
- e. Przybliżenie oferty kulturalnej do miejsca zamieszkania;
- f. Poprawa dostępności do usług kulturalnych.

Dodatkowe wymagane dokumenty i analizy

W przypadku zadań inwestycyjnych budowlanych pozyskanie wymaganych prawem uzgodnień i pozwoleń, koniecznych do realizacji procesów inwestycyjnych.

Harmonogram wdrażania

Dla każdego z zadań inwestycyjnych harmonogram rzeczowo-czasowy wynikający z planów inwestorów. Każdorazowo należy też dostosować harmonogram prac i wydatków do wymagań programów i zasad obowiązujących w szczególności przy założeniu refundacji części kosztów inwestycji.

Trwałość

Ponieważ beneficjentami niniejszego projektu kluczowego są podmioty publiczne, trwałość finansowa i instytucjonalna będzie spoczywała na nich, przynajmniej do końca okresu zapewnienia trwałości, wynikającej z programów, z których będą korzystać podmioty uczestniczące w tym projekcie.

Wartość projektu

Wartość całkowita projektów wdrażanych w ramach planu modernizacji i doposażenia obiektów kulturalnych została oszacowana na poziomie co najmniej 56 mln zł.

Kwota ta stanowi sumę kosztów zadań zgłoszonych przez gminy i instytucje kultury wnioskujące o realizację poszczególnych zadań.

Źródła finansowania

Źródła finansowania poszczególnych inwestycji będą zależne od wartości zadań i ich wpisywania się w granice wynikające z Linii Demarkacyjnej. Do potencjalnych źródeł pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych należą m.in.:

- Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020:
 - Oś priorytetowa IV „Ochrona środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego”; priorytet inwestycyjny 9.1;
- Dotacje z LGD;
- Programy branżowe, pomocne na etapach realizacji inwestycji i realizacji projektów, np. programy Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Sposób zarządzania projektem

Zarządzanie projektem na poziomie ewaluacji i diagnozowaniu stopnia zaawansowania jego wykonania na poziomie powiatu może przejąć wskazany podmiot publiczny (JST, instytucja kultury). Na poziomie beneficjentów każde zadanie powinno być zarządzane w takim stopniu, w jakim dany samorząd jest zobowiązany do pełnienia funkcji organizatora życia kulturalnego i sprawowania obowiązków inwestora.

C.5. Program rozwoju kompetencji pracowników kultury

Założenia programowe

Opracowanie i wdrożenie „Programu rozwoju kompetencji pracowników kultury” będzie odpowiedzią na zapotrzebowanie zgłoszone przez mieszkańców Powiatu Jasielskiego podczas badań poziomu zadowolenia z jakości świadczonych usług kulturalnych.

Zwiększona liczba szkoleń i spotkań podnoszących wiedzę w grupie pracowników kultury w powiecie jasielskim pozwoli też dostosować ich umiejętności i profil specjalizacji do realizacji nowych usług, których charakter powinien wzmacniać konkurencyjność Jasielskiej Strefy Usług Publicznych także w dziedzinie oferty kulturalnej. Działania te wpisują się w oś priorytetową VI „Spójność przestrzenna i społeczna”, w priorytet CT 8 „Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników”, a podnoszenie konkurencyjności JSUP wzmacnia potencjał rozwojowy Podkarpacia.

Jako działanie pożądane, określane terminem „podniesienie jakości pracy osób świadczących usługi kulturalne i pracujących w placówkach kulturalnych”, podało 10,8 proc. respondentów ogółem. Nie był to więc najwyższy priorytet oczekiwanych zmian w obszarze kultury, niemniej oczekiwanie takie zostało wskazane w grupie najważniejszych kierunków interwencji w okresie, na który planowane jest wdrożenie działań naprawczych wynikających

z projektu Jasielskiej Strefy Usług Publicznych.

Dla porównania, kierunek określony jako „poprawę standardu istniejących placówek kultury”, który był najczęściej wymieniany przez respondentów, wskazało 24,4 proc. osób objętych badaniem poziomu zadowolenia z jakości usług kulturalnych.

Potrzeba intensyfikacji działań szkoleniowych i inicjatyw umożliwiających wymianę wiedzy i informacji w środowisku pracowników odpowiedzialnych za organizację życia kulturalnego w Powiecie Jasielskim była wskazywana również na warsztacie fokusowym tego środowiska. Realizacja „Programu rozwoju kompetencji pracowników kultury” powinna opierać się na:

- a. zwiększeniu liczby szkoleń przygotowywanych zgodnie z oczekiwaniami i potrzebami pracowników sfery kultury, uzgadnianymi na Forum Pracowników Kultury Jasielskiej Strefy Usług Publicznych;
- b. powołaniu Forum Pracowników Kultury Jasielskiej Strefy Usług Publicznych, jako miejsca wypracowywania wspólnych planów działań i realizacji celów szkoleniowych;
- c. wspólnym udziale w szkoleniach osób specjalizujących się w pokrewnych dziedzinach kultury lub jej obsługi (np. problemy prawne, finansowe, różne formy zajęć profilowanych pod kątem uczestników zajęć itp.);
- d. lepszemu dostosowaniu oferty szkoleniowej do potrzeb pracowników kultury;
- e. obniżeniu ceny szkoleń dzięki rozłożeniu kosztów na większą grupę uczestników;
- f. wspólnym poszukiwaniu źródeł finansowania szkoleń, konferencji i warsztatów.

Podmioty uczestniczące

Pracownicy urzędów JST, instytucji kultury z terenu powiatu jasielskiego, Młodzieżowego Domu Kultury oraz podmiotów prywatnych (po określeniu zasad finansowej partycypacji w kosztach szkoleń i uczestnictwa osób fizycznych i przedsiębiorców zajmujących się kulturą, w Forum Pracowników Kultury Jasielskiej Strefy Usług Publicznych), odpowiedzialni za organizację usług kulturalnych.

W zakresie przeprowadzania spotkań oraz wydarzeń budujących wiedzę uczestników i wypracowujących mechanizmy zakładania partnerstw międzysektorowych należy zwiększyć zaangażowanie Lokalnych Grup Działania w organizację takich wydarzeń.

Zakładane rezultaty i wskaźniki osiągnięć

- wzrost wiedzy i umiejętności osób organizujących życie kulturalne w powiecie jasielskim;
- pobudzenie działań partnerskich między instytucjami kultury oraz urzędami JST;
- podniesienie jakości pracy pracowników odpowiedzialnych za życie kulturalne w powiecie;
- liczba przeszkolonych osób;
- łatwiejsze budowanie partnerstwa międzysektorowego w celu realizacji projektów kulturalnych;
- poprawę orientacji w zakresie potrzeb mieszkańców w obszarze kultury;

- większa kreatywność w zakresie usług kulturalnych.

Harmonogram wdrażania

- Etap I – organizacja szkoleń integracyjnych, np. na zasadzie rotacji miejsca organizacji i organizatora – gospodarza, wypracowanie mechanizmów współpracy i zasad działania; lata 2014 – 2015;
- Etap II – powołanie sformalizowanego Forum Pracowników Kultury Jasielskiej Strefy Usług Publicznych przy wybranej JST (Miasto Jasło, Powiat Jasielski) lub przy wybranej instytucji kultury (np. JDK); rok 2015;
- Etap III – opracowanie „Programu rozwoju kompetencji pracowników kultury”; rok 2015;
- Etap IV – wdrożenie i ewaluacja „Programu rozwoju kompetencji pracowników kultury”; lata 2015-2020 z możliwością kontynuacji współpracy w latach następnych.

Źródła finansowania

- Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020;
- Środki Lokalnych Grup Działania;
- Środki własne JST i instytucji kultury.

7.4. Przedsięwzięcia strategiczne w ramach celu operacyjnego D. Poprawa dostępności usług zdrowotnych

D.1. Wdrożenie kompleksowego systemu powiatowej informacji medycznej [Projekt kluczowy]

Lider projektu

Powiat Jasielski. Projekt będzie realizowany w ramach zadań określonych w art. 4 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym obejmujących promocję i ochronę zdrowia.

Podmioty uczestniczące

- gminy powiatu jasielskiego;
- podmioty lecznicze: Specjalistyczny Szpital w Jaśle, publiczne oraz niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej prowadzące działalność na terenie powiatu jasielskiego;
- organizacje pozarządowe oraz inne podmioty prowadzące działalność na terenie powiatu jasielskiego w zakresie ochrony zdrowia: stowarzyszenia, fundacje oraz kościelne osoby prawne realizujące zadania w sferze opieki zdrowotnej, placówki oświatowe oraz inne instytucje.

Cele projektu

- Cel główny:
 - Zwiększenie dostępności mieszkańców powiatu jasielskiego do informacji o realizowanych usługach medycznych poprzez budowę elektronicznej platformy informacji o usługach medycznych.
- Cele szczegółowe:
 - Zwiększenie wiedzy mieszkańców powiatu jasielskiego o świadczeniodawcach i świadczeniach medycznych realizowanych na ich rzecz na terenie powiatu jasielskiego;
 - Aktywny udział organów administracji publicznej w koordynacji świadczenia usług medycznych na terenie powiatu jasielskiego;
 - Wymiana informacji o realizowanych świadczeniach pomiędzy zakładami opieki zdrowotnej;
 - Poprawa obsługi pacjentów oraz zwiększenie efektywności realizacji świadczeń medycznych;
 - Wsparcie procesów planowania świadczenia usług medycznych na terenie powiatu jasielskiego;
 - Zaangażowanie organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów w realizację działań na rzecz zwiększenia dostępności usług medycznych na terenie powiatu jasielskiego oraz poprawy stanu zdrowia jego mieszkańców;
 - Rozwój infrastruktury dostępu do usług drogą elektroniczną dla mieszkańców powiatu jasielskiego.

Charakterystyka projektu

Jak wskazują wyniki diagnozy wykonanej w ramach projektu „Jasielska strefa usług publicznych” do najważniejszych wyzwań dla systemu opieki ochrona zdrowia w gminach i powiecie jasielskim należą: zmniejszenie znaczących ograniczeń w dostępie do opieki zdrowotnej; redukcja nierówności społecznych i środowiskowych utrzymujących się w obszarze opieki zdrowotnej; likwidacja barier w realizacji profilaktyki zdrowotnej oraz zwiększenie udziału organizacji społecznych, kościołów, związków wyznaniowych, a także osób prywatnych w organizacji ochrony i promocji zdrowia.

Sektor usług medycznych w Polsce w przeważającej mierze jest regulowany na poziomie centralnym i finansowany niemal w całości ze środków budżetu państwa. Rola jednostek samorządu terytorialnego została ograniczona do realizacji zadań związanych z finansowaniem niektórych publicznych programów zdrowotnych, świadczeń ratowniczych i wysokospecjalistycznych świadczeń medycznych, a także pokrywaniem kosztów funkcjonowania obiektów szpitalnych, konserwacji budynków i zakupów sprzętu medycznego. W ramach kompetencji samorządu powiatowego oraz samorządów gminnych mieszczą się również działania zmierzające do koordynacji realizacji usług publicznych w sektorze ochrony zdrowia.

Odpowiadając na zidentyfikowane wyzwania w zakresie dostępności do usług medycznych, mając na względzie ograniczony zakres kompetencji JST w dziedzinie ochrony zdrowia, niniejszy projekt zakłada stworzenie elektronicznego systemu informacji o realizowanych usługach w tej dziedzinie na terenie powiatu jasielskiego za pośrednictwem platformy internetowej, adresowanego przede wszystkim do mieszkańców powiatu jasielskiego oraz podmiotów leczniczych.

Projekt może zostać zrealizowany w jako wyodrębniona platforma gromadząca i udostępniająca informacje o realizowanych usługach medycznych, bądź jak część szerszego systemu informacji o świadczonych usługach publicznych na terenie powiatu jasielskiego w ramach powiatowej platformy informacyjnej.

Podmiotem inicjującym oraz administratorem systemu winny być jednostki samorządu terytorialnego (powiat i gminy) z terenu powiatu jasielskiego. Kluczowymi uczestnikami systemu będą również zakłady opieki zdrowotnej realizujące świadczenia zdrowotne na rzecz mieszkańców powiatu.

We wdrożenie systemu oraz upowszechnianie wiedzy o jego funkcjonowaniu należy włączyć organizacje pozarządowe działające na terenie powiatu, jak również inne podmioty np. ośrodki pomocy społecznej, organizacje kościelne, parafie i szkoły, a także lokalne media, w tym w szczególności media elektroniczne.

Minimalny zakres informacji, na potrzeby niniejszego opisu zwanych usługami medycznymi, powinien obejmować w szczególności:

- wykaz usługodawców i świadczonych przez nich usług;
- terytorialny zasięg działania usługodawców;
- informacje o zawartych kontraktach z NFZ;
- informacje o długości oczekiwania na poszczególne świadczenie medyczne;
- adresy i godziny przyjmowania pacjentów;
- zasady odpłatności w przypadku usług odpłatnych;
- informacje o kluczowych z punktu widzenia pacjentów ośrodkach medycznych zlokalizowanych poza terenem powiatu;
- powiązanie z innymi bazami danych funkcjonującymi w systemie ochrony zdrowia.

Dostęp do informacji o realizowanych usługach medycznych za pośrednictwem platformy internetowej będzie nieodpłatny dla każdego korzystającego, jak i zakładów opieki zdrowotnej uczestniczących w tworzeniu i aktualizacji bazy danych.

Zbudowanie tak pomyślanego systemu informatycznego wychodzi na przeciw potrzebom określonym w „Diagnozie stanu oraz społecznego zapotrzebowania na usługi publiczne w gminach powiatu jasielskiego”, w której sformułowano postulat zmniejszenia znaczących ograniczeń w dostępie do opieki zdrowotnej. Z badań opinii mieszkańców powiatu jasielskiego jednoznacznie wynika, że istniejące bariery w dostępie do informacji o realizowanych świadczeniach medycznych stanowią jeden z kluczowych problemów świadczenia usług publicznych w tym sektorze.

Jedną z przyczyn ograniczonej dostępności do opieki zdrowotnej jest niewielki zasób informacji jakimi dysponują pacjenci na temat świadczeń zdrowotnych realizowanych dla mieszkańców powiatu jasielskiego. Wynika on zarówno z niepełnej wiedzy samych podmiotów świadczących usługi medyczne o zakresie świadczonych usług przez inne podmioty medyczne jak i braku kanału wymiany informacji umożliwiającego upowszechnianie wiedzy o rodzajach świadczeń dostępnych dla mieszkańców powiatu na jego terenie.

Stworzenie centralnej bazy danych o usługach medycznych w powiecie jasielskim pozwoli także poszerzyć wiedzę o już istniejących systemach informacyjnych działających w strukturze systemu ochrony zdrowia.

Zakres rzeczowy projektu

Zakres rzeczowy projektu zakłada realizację szeregu komplementarnych działań obejmujących:

- a. stworzenie internetowej platformy informacyjnej o świadczonych usługach medycznych; rozwiązaniem optymalnym będzie całkowite zintegrowanie tej platformy i jej funkcjonalności z projektowanym Jasielskim Intranetem lub od samego początku włączenie prac projektowych nad platformą o usługach zdrowotnych do prac nad koncepcją Jasielskiego Intranetu, zakłada się dążenie do pełnego zautomatyzowania procesu gromadzenia i aktualizacji danych;
- b. powołanie grupy sterującej, zarządzającej projektem;
- c. stworzenie sieci podmiotów tworzących i aktualizujących bazę danych o realizowanych usługach medycznych (uczestników systemu), biorących udział w jej wdrożeniu oraz zapewnieniu wsparcia funkcjonowania, w szczególności w zakresie bieżącego monitorowania i aktualizowania danych, promocji platformy oraz inicjowania jej dalszego rozwoju m.in. poprzez poszerzenie liczby funkcji/informacji dostępnych na platformie internetowej; tę ostatnią funkcję mogą pełnić fachowcy ze Szpitala Specjalistycznego w Jaśle.

Produkty projektu

- a. elektroniczna platforma informacji o usługach medycznych świadczonych dla mieszkańców powiatu jasielskiego:
Wskaźnik produktu – utworzona platforma internetowa, lub część Jasielskiego Intranetu dedykowany informacji o usługach medycznych;
- b. grupa sterująca powoływana z pośród partnerów projektu monitorująca działalność platformy internetowej oraz inicjująca dalszy jej rozwój:
Wskaźnik produktu –grupa sterującą;
- c. forum uczestników projektu (przedstawicieli samorządu terytorialnego, zakładów opieki zdrowotnej, organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów uczestniczących w realizacji projektu) zwoływanego co najmniej raz do roku celem oceny realizowanych

działań:

Wskaźnik produktu – powołanie forum uczestników projektu.

Rezultaty projektu

- a. poprawa dostępności do informacji o świadczeniodawcach i świadczeniach medycznych realizowanych na rzecz mieszkańców powiatu jasielskiego:
Wskaźnik rezultatu – liczba korzystających z platformy internetowej;
- b. poprawa dostępności usług medycznych świadczonych na terenie powiatu jasielskiego:
Wskaźnik rezultatu – czas oczekiwania pacjenta na realizację świadczenia medycznego;
- c. zwiększenie poziomu koordynacji i planowania realizacji świadczeń medycznych na terenie powiatu jasielskiego:
Wskaźnik rezultatu:
 - liczba usług zdrowotnych dostępnych w systemie informacji o usługach medycznych;
 - odsetek danych aktualnych o usługach zdrowotnych dostępnych w systemie informacji o usługach medycznych;
- d. rozwój dostępu do informacji o usługach medycznych dostępnych dzięki wykorzystaniu infrastruktury elektronicznej:
Wskaźnik rezultatu – wzrost liczby oferowanych za pośrednictwem platformy internetowej usług;
- e. wzrost roli organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów w realizacji zadań publicznych z zakresu ochrony zdrowia:
Wskaźnik rezultatu – liczba podmiotów trzeciego sektora oraz innych podmiotów niezaliczanych do JST uczestniczących w realizacji projektu.

Harmonogram działań

- Działania analityczno-koncepcyjne i projektowe – 2014 r.;
- Wdrożenie systemu – 2015 r.;
- Uruchomienie wszystkich funkcjonalności systemu – 2016 r.

Trwałość projektu

Trwałość projektu, jak i jego poszczególnych elementów winny zapewnić:

- a. w związku z funkcjonowaniem platformy internetowej – konieczność podejmowania przez samorządy działań realizowanych w ramach ustawowych zadań JST w dziedzinie ochrony zdrowia;
- b. w ramach koordynacji realizacji zadań w dziedzinie ochrony zdrowia – utrzymanie stałych kontaktów samorządów lokalnych poprzez grupę sterującą projektu lub powołaną w jej miejsce komisję składającą się z przedstawicieli samorządu terytorialnego z terenu powiatu jasielskiego;
- c. w ramach udziału zakładów opieki zdrowotnej, organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów w realizacji zadań publicznych z zakresu ochrony zdrowia – utrzymanie

funkcjonowania instytucji forum uczestników projektu.

Wartość projektu

Wkład finansowy do projektu, obok środków z UE, winni zapewnić jego uczestnicy. Udział w projekcie pozostałych instytucji (uczestników projektu) nie generuje po ich stronie jakichkolwiek dodatkowych kosztów związanych z utrzymaniem i korzystaniem z internetowej platformy zawierającej informacje o usługach medycznych.

Wartość projektu będzie zależna od przyjętej koncepcji realizacji projektu oraz szczegółowej wyceny poszczególnych działań.

Szacunkowy koszt realizacji projektu wyniesie ok. 340 000 tys. zł. Na powyższą kwotę składają się m.in.

- koszty działań przygotowawczych, obejmujące prace analityczno-koncepcyjne oraz wykonanie platformy internetowej – ok. 50 000 zł;
- koszty wdrożenia systemu – ok 50 000 zł;
- koszty utrzymania systemu, tj. obsługi informatycznej oraz koordynacji gromadzenia danych, koszty działań marketingowych – ok 40 000 zł rocznie, tj. ok 240 000 zł w latach 2015-2020.

Źródła finansowania

- Regionalny Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020:
 - Oś priorytetowa 2 Cyfrowe Podkarpacie.

Sposób zarządzania projektem

Zakłada się, iż bezpośrednimi wykonawcami i finansującymi projekt winny być jednostki samorządu terytorialnego z terenu powiatu jasielskiego. Funkcję lidera projektu będzie pełnić Powiat Jasielski.

Sugeruje się aby trzon zarządzania projektem stanowiła grupa sterująca, utworzona przez przedstawiciela powiatu, usługodawców oraz lokalnej organizacji pozarządowej. Wszyscy uczestnicy projektu będą uczestniczyli w monitoringu prowadzonych działań, jak również inicjowali kierunki dalszego rozwoju platformy internetowej.

D.2. Poprawa koordynacji realizacji zadań zdrowotnych

Założenia programowe

W wyniku badań społecznego zapotrzebowania na usługi publiczne prowadzonych w ramach projektu, zidentyfikowano potrzebę wzmocnienia koordynacji realizacji świadczeń zdrowotnych.

W ramach przedsięwzięcia realizowane będą następujące działania:

- tworzenie stałych gremiów składających się z przedstawicieli samorządu terytorialnego o charakterze konsultacyjnym celem koordynacji realizacji zadań publicznych w zakresie ochrony zdrowia;
- tworzenie stałych gremiów o charakterze konsultacyjnym składających się zarówno z przedstawicieli samorządu terytorialnego, jak i organizacji pozarządowych, placówek oświatowych, kościołów, związków wyznaniowych oraz przedstawicieli środowisk medycznych celem konsultowania i koordynacji działań z zakresu organizacji i promocji ochrony zdrowia;
- budowa baz danych niezbędnych do koordynacji działań z zakresu ochrony zdrowia.

Podmioty uczestniczące

Gminy powiatu jasielskiego, powiat jasielski, zakłady opieki zdrowotnej, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, inne instytucje publiczne realizujące zadania z zakresu opieki zdrowotnej.

Zakładane rezultaty i wskaźniki osiągnięć

- stała koordynacja zadań z zakresu ochrony zdrowia pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego powiatu jasielskiego;
- wprowadzenie stałego mechanizmu planowania, koordynacji i promocji działań z zakresu ochrony zdrowia na poziomie powiatu realizowanych przez instytucje publiczne, organizacje pozarządowe, organizacje kościelne, zakłady opieki zdrowotnej i instytucje oświatowe;
- koordynacja programów profilaktyki zdrowotnej realizowanych przez różne instytucje bez względu na źródło ich finansowania (m.in. samorządy lokalne, Powiatową Stację Sanitarno Epidemiologiczną, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe, Zakłady Opieki Zdrowotnej).

Harmonogram wdrażania

- przygotowanie programu: rok 2014;
- wdrażanie działań programu: lata 2015-2016.

Źródła finansowania

- Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020:
 - Oś priorytetowa 2 Cyfrowe Podkarpacie:
Jednym z przykładowych typów projektów dla tego priorytetu jest organizacja spotkań stałych grup konsultacyjnych składających się z przedstawicieli poszczególnych instytucji oraz tworzenie na ich potrzeby baz danych niezbędnych do koordynacji poszczególnych działań.

D.3. Działania na rzecz skrócenia czasu oczekiwania na udzielenie specjalistycznych świadczeń zdrowotnych

Założenia programowe

W wyniku badań społecznego zapotrzebowania na usługi publiczne w zakresie ochrony zdrowia stwierdzono konieczność zwiększenia poziomu koordynacji w zakresie finansowania i realizacji świadczeń medycznych.

Brak pełnej informacji o zapotrzebowaniu na poszczególne świadczenia medyczne zarówno po stronie instytucji odpowiedzialnych za ich finansowanie i świadczenie jak i instytucji publicznych finansujących infrastrukturę ochrony zdrowia stanowi jedną z przyczyn ograniczonej dostępności do świadczeń medycznych.

W ramach przedsięwzięcia realizowane będą następujące działania:

- stały monitoring zapotrzebowania na usługi medyczne;
- koordynacja działań zakładów opieki zdrowotnej, JST oraz NFZ w zakresie finansowania i realizacji świadczeń medycznych oraz inwestycji w infrastrukturę ochrony zdrowia;
- zakup sprzęt medycznego oraz inwestycje w infrastrukturę ochrony zdrowia.

Podmioty uczestniczące

Powiat Jasielski, gminy powiatu jasielskiego, zakłady opieki zdrowotnej, NFZ.

Zakładane rezultaty i wskaźniki osiągnięć

- poprawa systemu informacji o brakach w realizowanych usługach medycznych;
- ułatwienie dostępu mieszkańców powiatu jasielskiego do realizowanych usług medycznych;
- specjalizacja poszczególnych zakładów opieki zdrowotnej w zakresie realizowanych świadczeń medycznych;
- poprawa jakości infrastruktury przeznaczonej na realizację zadań z zakresu ochrony zdrowia.

Harmonogram wdrażania

- przygotowanie programu: rok 2014-2015;
- wdrażanie działań programu: lata 2015-2020.

Źródła finansowania

- Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020:
 - Oś priorytetowa VII. Integracja społeczna, Priorytet Inwestycyjny 9.7: Ułatwianie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym.Jednym z przykładowych typów projektów dla tego priorytetu jest realizacja, zgodnie ze zidentyfikowanym zapotrzebowaniem, projektów infrastrukturalnych (budowa

i remonty budynków, zakup sprzętu i wyposażenia zakładów opieki zdrowotnej).

D.4. Program ochrony zdrowotnej osób z grup zagrożonych

Założenia programowe

W trakcie prowadzonych badań stwierdzono deficyt działań z zakresu ochrony zdrowia kierowanych do grup zagrożonych, w tym w szczególności ubogich, bezrobotnych, bezdomnych, niepełnosprawnych, chorych umysłowo lub przewlekle, osób starszych pobierającym niską emeryturę oraz osób samotnie wychowujących dzieci.

W związku z powyższym proponuje się podjęcie działań zarówno na poziomie planowania jak i realizacji szczegółowych projektów mających na celu poprawę dostępności do usług publicznych grup zagrożonych.

W ramach przedsięwzięcia realizowane będą następujące działania:

- Przyjęcie strategii realizacji opieki zdrowotnej adresowanej do grup zagrożonych;
- Inicjowanie wspólnych działań instytucji ochrony zdrowia, JST i organizacji pozarządowych w zakresie opieki zdrowotnej kierowanej do grup zagrożonych;
- Realizacja programów zdrowotnych mających na celu zmianę nawyków wynikających z czynników społeczno ekonomicznych i kulturowych wpływających na zdrowie.

Podmioty uczestniczące

Gminy powiatu jasielskiego, powiat jasielski, zakłady opieki zdrowotnej, organizacje pozarządowe.

Zakładane rezultaty i wskaźniki osiągnięć

- przyjęcie na poziomie powiatu jasielskiego strategii przeciwdziałania wykluczeniu w zakresie ochrony zdrowia grup zagrożonych z terenu powiatu jasielskiego;
- zwiększenie liczby i dostępności do programów zdrowotnych realizowanych na rzecz grup zagrożonych;
- poprawa stanu zdrowia wśród członków grup zagrożonych.

Harmonogram wdrażania

- przygotowanie programu: rok 2014-2015;
- wdrażanie działań programu: lata 2015-2020.

Źródła finansowania

- Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020:
 - Oś priorytetowa VII. Integracja społeczna, Priorytet Inwestycyjny 9.7: Ułatwianie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym.

Jednym z przykładowych typów projektów dla tego priorytetu jest wsparcie instytucjonalnych form opieki nad osobami pochodzącymi z grup wykluczonych.

D.5. Wsparcie świadczenia usług zdrowotnych dla osób starszych

Założenia programowe

W wyniku badań społecznego zapotrzebowania na usługi publiczne prowadzonych w ramach projektu, zidentyfikowano duże społeczne zapotrzebowanie na zwiększenie dostępności specjalistycznej opieki zdrowotnej oraz programy profilaktyki zdrowotnej – w tym w szczególności dla osób starszych.

W obecnym systemie opieki zdrowotnej samorządy terytorialne są odpowiedzialne w szczególności za częściowe finansowanie części publicznych programów zdrowotnych i wysokospecjalistycznych świadczeń medycznych, a także pokrywanie kosztów funkcjonowania obiektów szpitalnych, konserwacji budynków i zakupów sprzętu medycznego.

W ramach przedsięwzięcia realizowane będą następujące działania:

- Tworzenie systemu świadczenia usług zdrowotnych dla osób starszych we współpracy z samorządami lokalnymi, zakładami opieki zdrowotnej, instytucjami pomocy społecznej, organizacjami pozarządowymi i kościelnymi.
- Wdrożenie systemu informacyjnego dla osób starszych o zakresie i formach wsparcia możliwych do uzyskania w miejscu ich zamieszkania.
- Inicjowanie wspólnych działań instytucji ochrony zdrowia, JST i organizacji pozarządowych w zakresie opieki zdrowotnej nad osobami starszymi, obejmującego m.in. prowadzenie oddziału geriatrycznego.

Podmioty uczestniczące

Gminy powiatu jasielskiego, Powiat Jasielski, zakłady opieki zdrowotnej, organizacje pozarządowe.

Zakładane rezultaty i wskaźniki osiągnięć

- poprawa systemu informacji o realizowanych usługach;
- ułatwienie dostępu osobom starszym do specjalistycznych porad lekarskich;
- poprawa dostępu osobom starszym do usług wykwalifikowanej kadry pielęgniarek środowiskowych, pracowników opieki oraz programów profilaktycznych.

Harmonogram wdrażania

- przygotowanie programu: rok 2014;
- wdrażanie działań programu: lata 2015-2016.

Źródła finansowania

- Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020:
 - Oś priorytetowa VII. Integracja społeczna, Priorytet Inwestycyjny 9.7: Ułatwianie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym. Jednym z przykładowych typów projektów dla tego priorytetu jest wsparcie instytucjonalnych form opieki nad osobami starszymi i niesamodzielnymi, w tym np. świadczeń geriatrycznych, ambulatoryjnych i stacjonarnych placówek geriatrycznych, rozwój opieki długoterminowej.

D.6. Promocja zdrowego trybu życia

Założenia programowe

Według diagnozy wyzwań, potrzeb i potencjałów obszarów objętych Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020:

- zgłaszalność na badania przesiewowe w ramach krajowych programów zdrowotnych kształtuje się wśród mieszkańców województwa na poziomie niższym niż średnia krajowa;
- poza nielicznymi przypadkami nie są realizowane programy zdrowotne i profilaktyczne dotyczące najczęściej występujących schorzeń;
- w województwie notuje się duże braki zwłaszcza w tzw. profilaktyce wtórnej chorób układu naczyniowo-sercowego.

Jednym z wyzwań zawartych w „Diagnozie stanu oraz społecznego zapotrzebowania na usługi publiczne w gminach powiatu jasielskiego” jest likwidacja barier w realizacji profilaktyki zdrowotnej.

W ramach przedsięwzięcia realizowane będą następujące działania:

- opracowanie i wdrożenie programów promujących zdrowy tryb życia, w szczególności programów promujących zdrowe odżywianie, aktywność fizyczną, profilaktykę uzależnień, a także wsparcie dzieci i młodzieży w zakresie radzenia sobie ze stresem;
- zapewnienie ciągłości działań w obszarze profilaktyki zdrowotnej realizowanych obecnie na terenie powiatu przez różne instytucje poprzez koordynację, promocję, współfinansowanie i wsparcie organizacyjne.
- opracowanie i wdrożenie programów promocji, włączenie partnerów zewnętrznych (społecznych) do promocji.

Podmioty uczestniczące

Gminy powiatu jasielskiego, Powiat Jasielski, zakłady opieki zdrowotnej, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe.

Zakładane rezultaty i wskaźniki osiągnięć

- zwiększenie liczby programów promujących zdrowy tryb życia;
- usprawnienie koordynacji programów profilaktyki zdrowotnej w ramach powiatu;
- zwiększenie ilości osób biorących udział w programach profilaktycznych;
- poprawa wskaźników zdrowotności w zakresie interwencji programów.

Harmonogram wdrażania

- przygotowanie programu: rok 2014;
- wdrażanie działań programu: lata 2015-2017.

Źródła finansowania

- Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020:
 - Oś priorytetowa VII. Integracja społeczna, Priorytet Inwestycyjny 9.7: Ułatwianie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym.

7.5. Przedsięwzięcia strategiczne w ramach celu operacyjnego E. Rozwój instytucji społeczeństwa obywatelskiego oraz infrastruktury otoczenia biznesu wspierających modernizację świadczenia usług publicznych

E.1. Aktywizacja społeczna mieszkańców powiatu

Założenia programowe

W „Diagnozie kapitału intelektualnego powiatu jasielskiego” określono m.in. następujące wyzwania:

1. Niski poziom profesjonalizacji organizacji pozarządowych, w tym brak koordynacji ich działań (który wpływa na niepełne wykorzystanie potencjału aktywności społecznej, jak i tkwi w mieszkańcach regionu).
2. Nie w pełni wykorzystany potencjał regionu jakim są ludzie młodzi.
3. Niski poziom zaufania skutkujący nieefektywną współpracą.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, w ramach niniejszego przedsięwzięcia realizowane będą następujące działania:

ETAP 1:

1. E-integracja zasobów – skatalogowanie on line najważniejszych informacji na temat możliwości zaangażowania społecznego (np. informacja o możliwych do podjęcia formach aktywności społecznej, organizacjach pozarządowych funkcjonujących w powiecie itp.).

2. Wsparcie (np. prawne, księgowe, w formie inkubatora itp.) w procesie uruchamiania nowych przedsiębiorstw społecznych oraz NGO.
3. Promocja aktywności wolontaryjnej w grupie dzieci.
4. Wzrost zaangażowania społecznego seniorów.
5. Promocja inicjatyw międzygeneracyjnych (wspólnie realizowanych aktywności przez osoby młode i seniorów).
6. Wdrożenie idei wolontariatu seniorów, w tym wolontariatu kompetencyjnego.

ETAP 2:

7. Rozbudowanie mechanizmów partycypacji społecznej i realnego wpływu społeczności na decyzje podejmowane przez samorząd.
8. Wzmocnienie i upowszechnienie mechanizmów dialogu obywatelskiego i dialogu społecznego (ze szczególnym naciskiem na wykorzystanie mediów lokalnych).
9. Wspieranie rozwoju Partnerstw, m.in. lobbowanie na rzecz wprowadzenia mechanizmów partnerstwa publiczno-społecznego (współpraca jednostek samorządu terytorialnego, jednostek administracji rządowej i organizacji obywatelskich).

Prowadzenie debaty publicznej dotyczącej wizji przyszłości regionu oraz pozyskiwanie jak najszerszej bazy poparcia społecznego dla wspólnie wypracowanych rozwiązań.

Podmioty uczestniczące

Jasielska Federacja Organizacji Pozarządowych (JFOP), Miasto Jasło, Powiat Jasielski, gminy powiatu jasielskiego, wybrane organizacje wspierające organizacje pozarządowe z terenu powiatu, wybrane organizacje pozarządowe z terenu powiatu (w sytuacji, gdyby nie udało się szybko utworzyć JFOP).

Zakładane rezultaty i wskaźniki osiągnięć

- Wzrost liczby nowych organizacji pozarządowych i/lub przedsiębiorstw społecznych utworzonych przez mieszkańców powiatu;
- Wzrost liczby mieszkańców powiatu, którzy w ciągu ostatniego roku wykonali pracę na rzecz organizacji pozarządowej;
- Wzrost liczby mieszkańców powiatu – wolontariuszy;
- Wzrost liczby mieszkańców powiatu aktywnie uczestniczących w debatach na tematy ważne dla regionu.

Harmonogram wdrażania

- przygotowanie programu: rok 2014;
- wdrażanie działań programu: lata 2015-2017.

Źródła finansowania

- Wszystkie priorytety w ramach programu FIO (Fundusz Inicjatyw Obywatelskich);

- Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020:
 - Cel tematyczny 9: Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją; Priorytet inwestycyjny: 9.8. Wspieranie przedsiębiorczości społecznej i integracji zawodowej w przedsiębiorstwach społecznych oraz ekonomii społecznej i solidarnej w celu ułatwienia dostępu do zatrudnienia;
- Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020:
 - Oś priorytetowa I Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji; Priorytet inwestycyjny 9.8. Wspieranie przedsiębiorczości społecznej i integracji zawodowej w przedsiębiorstwach społecznych oraz ekonomii społecznej i solidarnej w celu ułatwiania dostępu do zatrudnienia.

E.2. Aktywizacja zawodowa mieszkańców powiatu

Założenia programowe

Zgodnie z „Diagnozą kapitału intelektualnego powiatu jasielskiego”, wyzwaniami stojącymi przed powiatem są m.in.:

1. Niesprzyjające warunki do rozwoju przedsiębiorczości.
2. Nie w pełni wykorzystany potencjał regionu jakim są ludzie młodzi.
3. Niska aktywność zawodowa oraz silne uzależnienie ludności od pomocy społecznej.

Biorąc pod uwagę powyższe wyzwania, w ramach przedsięwzięcia realizowane będą następujące działania:

1. Wsparcie (np. prawne, księgowe, w formie inkubatora itp.) w procesie uruchamiania nowych przedsiębiorstw.
2. Wdrożenie idei wirtualnego ośrodka wsparcia jasielskiej przedsiębiorczości (strona internetowa, która w sposób jasny i przejrzysty będzie prezentowała informacje na temat możliwego wsparcia o charakterze: finansowym, organizacyjnym czy mentorskim skierowanego do powstających przedsiębiorstw) – strona bazować będzie nie tylko na potencjale powiatu jasielskiego, ale też na zasobach regionalnych.
3. Promowanie przedsiębiorczości młodych związanej z zasobami (naturalnymi, kulturalnymi, turystycznymi) powiatu (np. poprzez wprowadzenie ulg podatkowych, stworzenie infrastruktury dla jasielskich inkubatorów młodej przedsiębiorczości).
4. Wsparcie organizacji przedsiębiorstw w zakresie wdrożenia inicjatyw mentorskich względem młodych przedsiębiorców rozpoczynających swoją działalność.
5. Profesjonalizacja instytucji odpowiedzialnych za wsparcie osób poszukujących pracy.
6. Zaprojektowanie modelu wdrożenia w powiecie idei gwarancji dla młodych.
7. Zbudowanie systemu wspomagania decyzji w obszarze rynku pracy i edukacji.

Podmioty uczestniczące

Jasielska Federacja Organizacji Pozarządowych, Miasto Jasło, Powiat Jasielski, gminy powiatu jasielskiego, instytucje rynku pracy.

Zakładane rezultaty i wskaźniki osiągnięć

- Wzrost liczby nowopowstałych przedsiębiorstw, które utrzymują się na rynku minimum 2 lata;
- Wzrost wskaźnika zatrudnienia w powiecie (ze szczególnym uwzględnieniem grupy młodych do 24 oraz 30 r. życia).

Harmonogram wdrażania

- przygotowanie programu: rok 2014;
- wdrażanie działań programu: lata 2015-2020.

Źródła finansowania

- Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020:
 - Cel tematyczny 3. Wzmacnianie konkurencyjności MŚP; Priorytet inwestycyjny: 3.1. Promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym również poprzez inkubatory przedsiębiorczości;
 - Cel tematyczny 9. Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją; Priorytet inwestycyjny: 9.4 Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie;
 - Cel tematyczny 8. Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników; Priorytet inwestycyjny: 8.8 Równość mężczyzn i kobiet we wszystkich dziedzinach, w tym dostęp do zatrudnienia, rozwój kariery, godzenie życia zawodowego i prywatnego oraz promowanie równości wynagrodzeń za taką samą pracę; Priorytet inwestycyjny 8.7 Praca na własny rachunek, przedsiębiorczość i tworzenie przedsiębiorstw, w tym innowacyjnych mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw; Priorytet inwestycyjny 8.5 Dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników;
- Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020:
 - Oś priorytetowa I Osoby młode na rynku pracy; Priorytet inwestycyjny 8.6 Trwała integracja na rynku pracy ludzi młodych, w szczególności tych, którzy nie pracują, nie kształcą się ani nie szkolą, w tym ludzi młodych zagrożonych wykluczeniem społecznym i ludzi młodych wywodzących się ze środowisk marginalizowanych, także poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży; Cel: Poprawa sytuacji osób młodych do 24 r.ż. bez pracy; Zwiększenie przedsiębiorczości osób młodych do 29 r.ż. bez pracy

- z wykorzystaniem instrumentów zwrotnych;
- Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji; Priorytet inwestycyjny 8.8 równość mężczyzn i kobiet we wszystkich dziedzinach, w tym dostęp do zatrudnienia, rozwój kariery, godzenie życia zawodowego i prywatnego oraz promowanie równości wynagrodzeń za taką samą pracę; Priorytet inwestycyjny 8.11 modernizacja instytucji działających na rynku pracy, takich jak publiczne i prywatne służby zatrudnienia, oraz lepsze dostosowanie do potrzeb rynku pracy, w tym poprzez przedsięwzięcia służące zwiększaniu ponadnarodowej mobilności pracowników, oraz systemy mobilności oraz lepszej współpracy instytucji i właściwych zainteresowanych podmiotów; Cel: Wzrost efektywności instytucji rynku pracy oraz ich dostosowanie do systemowych zmian w polityce rynku pracy; 2. Zwiększenie jakości kształtowania polityki państwa w obszarze rynku pracy;
 - Program Operacyjny Polska Wschodnia:
 - Oś priorytetowa II Przedsiębiorcza Polska Wschodnia; Priorytet inwestycyjny 3.1. Promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwienie gospodarczego wykorzystania nowych pomysłów oraz wspieranie tworzenia nowych firm, z uwzględnieniem inkubatorów przedsiębiorczości.

E.3. Profesjonalizacja organizacji pozarządowych [Projekt kluczowy]

Lider projektu

Jasielska Federacja Organizacji Pozarządowych (w sytuacji, gdy względnie szybko uzyska osobowość prawną), ewentualnie – Miasto Jasło.

Podmioty uczestniczące

Jasielska Federacja Organizacji Pozarządowych, Miasto Jasło, powiat jasielski, gminy powiatu jasielskiego, wybrane instytucje wspierające organizacje pozarządowe z terenu powiatu, wybrane organizacje pozarządowe z terenu powiatu (w sytuacji, gdyby nie udało się szybko utworzyć JFOP).

Cele projektu

- a) promocja sektora pozarządowego oraz działań podejmowanych przez jasielskie NGO;
- b) zwiększenie organizacyjnej i administracyjnej sprawności jasielskich NGO;
- c) zwiększenie kompetencji jasielskich NGO w zakresie pozyskiwania zewnętrznych funduszy niezbędnych dla realizowanych działań/projektów (uniezależnienie organizacji od dotacji samorządowych);
- d) standaryzacja jakości usług publicznych oferowanych przez NGO;
- e) zwiększenie usieciowienia NGO (zarówno w obrębie powiatu, jak i poza nim);

- f) zwiększenie innowacyjności działań podejmowanych przez organizacje pozarządowe oraz zwiększenie aktywności organizacji pozarządowych w obszarach wspierania rozwoju rynku pracy, rozwoju gospodarczego, szeroko rozumianej partycypacji obywatelskiej i współrzędzenia oraz współpracy międzynarodowej.

Charakterystyka projektu

Jak wykazała „Diagnoza kapitału intelektualnego powiatu jasielskiego” z 2013 r., istnieje silny potencjał w mieszkańcach powiatu do zaangażowania społecznego, niestety tkanka społeczna powiatu jasielskiego jest słabo rozwinięta, co nie pozwala w pełni korzystać z tego potencjału.

Organizacje pozarządowe funkcjonujące na terenie powiatu cechuje raczej niska innowacyjność, „enklawowość” (działanie w ograniczonym zasięgu terytorialnym i/lub społecznym), niski poziom informatyzacji oraz brak profesjonalnych instrumentów wspierających zarządzanie organizacjami. Przeważają organizacje zorientowane na sport, hobby, edukację, kulturę i dostarczanie usług opiekuńczych, brakuje natomiast tych, które wzmacniałyby przedsiębiorczość, aktywizowały lokalne zasoby w walce z wykluczeniem społecznym i bezradnością poprzez działania aktywizujące, szkoleniowe i doradcze, wzmacniałyby współpracę międzynarodową oraz wspierałyby samorządność, kształtowały motywację i umiejętności niezbędne w procesie partycypacji obywatelskiej i obywatelskiego współrzędzenia. Organizacje te działają w silnej współpracy z władzami samorządowymi korzystając głównie z ich dotacji lub realizując zlecane kontrakty (raczej nie sięgają po zewnętrzne źródła finansowania). Takie warunki funkcjonowania NGO w powiecie blokują konkurencyjność i rozwój sektora obywatelskiego. Do rzadkości należy sięganie po zewnętrzne finansowanie, aktywne poszukiwanie sponsorów wśród sektora biznesu (niekoniecznie w regionie), a także korzystanie z pozapowiatowej infrastruktury sektora obywatelskiego w postaci organizacji parasolowych, informacyjnych, koordynacyjnych i samorządu trzeciego sektora (w samym powiecie brak jest takich organizacji). Organizacje w niewielkim stopniu korzystają ze szkoleń i nie posiadają wystarczająco rozbudowanej sieci kontaktów, zarówno wewnątrz powiatu, jak i poza nim (niski poziom kapitału relacyjnego i społecznego).

Równocześnie, sektor obywatelki może w przyszłości stanowić istotny kapitał powiatu, możliwy do wykorzystania nie tylko jako element wsparcia systemu pomocy i integracji społecznej, ale też jako ważny podmiot oferujący nowe miejsca pracy na jasielskim rynku zatrudnieniowym – w tym i pracę dla osób młodych, które masowo emigrują z powiatu.

Wsparcie w proponowanym projekcie adresowane jest do:

- Organizacji pozarządowych funkcjonujących na terenie powiatu jasielskiego;
- Osób, które są zainteresowane założeniem organizacji pozarządowej lub przedsiębiorstwa społecznego, które funkcjonować będzie na terenie powiatu jasielskiego;

Zakres rzeczowy projektu

Wsparcie w proponowanym projekcie jest kompleksowe, może być realizowane w ramach jednego dużego projektu lub kilku mniejszych i obejmuje następujące działania:

Zadanie 1. Stworzenie podstawowej infrastruktury internetowej dla organizacji pozarządowych (infrastruktura tworzona w ramach jasielskiego intranetu)

1. Skatalogowanie on line zasobów organizacji pozarządowych w formie prostych podstron (lider organizacji, grupy docelowe, podejmowane aktywności, kontakt itp.).
2. Zaprojektowanie wyszukiwarki internetowej organizacji oraz inicjatyw podejmowanych przez te organizacje.
3. Zorganizowanie wirtualnego forum wymiany doświadczeń NGO (forum podzielone tematycznie – np. fundusze, zarządzanie organizacją, przydatne szkolenia itp.) oraz ogłoszeń NGO (np. o partnerze poszukiwanym do projektu).
4. Przeszkolenie wybranych pracowników NGO oraz osób planujących założyć organizację pozarządową w zakresie obsługi infrastruktury internetowej dla NGO.
5. Promocja portalu wśród potencjalnych wolontariuszy (np. w szkołach, UTW), osób planujących założyć taką organizację oraz wśród przedstawicieli instytucji stykających się z potencjalnymi beneficjentami NGO (PUP, MOPS, przedstawiciele parafii itp.).
6. Opracowanie metodyki przygotowywania corocznej mapy problemów i potrzeb społecznych powiatu (w podziale na gminy czy sołectwa), wykorzystywanej (np.) podczas prac nad rocznym programem współpracy z organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego czy w strategiach rozwiązywania problemów społecznych (z wykorzystaniem w procesie tworzenia takiej mapy infrastruktury informatycznej):
 - a. Opracowanie metodologii badania potrzeb (w tym narzędzi);
 - b. Opracowanie sposobu gromadzenia danych oraz zarządzania badaniem;
 - c. Zbudowanie narzędzia informatycznego dla potrzeb badania;
 - d. Przygotowanie aplikacji tworzących mapę / mapy potrzeb.

Zadanie 2. Sieciowanie organizacji pozarządowych

1. Stworzenie Federacji Jasielskich Organizacji Pozarządowych⁷ w celu wzmocnienia reprezentacji sektora pozarządowego podmiotów posiadających siedziby na terenie powiatu jasielskiego (tzw. rzecznik interesów organizacji członkowskich):
 - a. Ustalenie rodzajów członkostwa oraz typów podmiotów, które mogą przynależeć do forum (np. NGO, przedsiębiorstwa, gminy, szkoły itp.);
 - b. Ustalenie listy podmiotów deklarujących chęć przynależności do forum (wraz ze szczegółową informacją czego oczekują od forum oraz co mogą do niego wnieść – np. zasoby lokalowe, rzeczowe, określone kompetencje, sieć kontaktów itp.);
 - c. Ustalenie celów forum, struktury zarządzania oraz sposobu podejmowania decyzji przez forum;

⁷ Nazwa przykładowa.

- d. Wybór osób zarządzających forum;
 - e. Ustalenie krótkoterminowej (do 2 lat) strategii forum wraz ze szczegółowym podziałem zadań (przypisane do konkretnych osób) oraz terminami ich realizacji;
 - f. Nadanie osobowości prawnej podmiotowi (np. stowarzyszenie) – rejestracja i nadanie numeru KRS.
2. Promowanie inicjatyw podejmowanych przez kilka organizacji (np. w procesie udzielania dotacji publicznych czy zlecania/ zamawiania usług).

Zadanie 3. Wsparcie organizacyjne NGO (nowopowstałych oraz już funkcjonujących na terenie powiatu)

1. Stworzenie lokalnego centrum NGO i przedsiębiorczości społecznej (wsparcie w prowadzeniu działań administracyjnych (np. doradztwo księgowe/outsourcing księgowy, doradztwo prawne), pomoc w pozyskiwaniu środków zewnętrznych na działalność organizacji).
2. Stworzenie inkubatora NGO i przedsiębiorstw społecznych (wsparcie lokalowe, księgowe, dotacja na rozpoczęcie działalności gospodarczej).
3. Wdrożenie mechanizmów sprzyjających rozwojowi NGO / przedsiębiorstw społecznych:
 - a. Opracowanie prostego wzoru planu rozwoju organizacji pozarządowej oraz pomoc w jego przygotowaniu;
 - b. Wprowadzenie mechanizmu bonu pozwalającego na sfinansowanie części szkoleń lub doradztwa określonego w PR jako niezbędne dla dalszego rozwoju organizacji.
4. Inwestycje w kadry NGO/przedsiębiorstw społecznych (w tym organizacja wizyt studyjnych w NGO z innych regionów), inwestowanie w kompetencje liderów lokalnych, którzy skłonni są do założenia organizacji pozarządowej.
5. Utworzenie instytucji mentoringu skierowanego do młodych organizacji pozarządowych i przedsiębiorstw społecznych (młoda organizacja przez pierwszy rok funkcjonuje pod opieką doświadczonego NGO lub przedsiębiorstwa, niekoniecznie z terenu regionu).

Zadanie 4. Wzrost jakości i innowacyjności projektów realizowanych przez jasielskie NGO

1. Opracowanie standardów realizacji powierzonych zadań publicznych.
2. Opracowanie metod monitorowania stopnia spełnienia założonych standardów.
3. Opracowanie mechanizmów podziału środków w procesie zlecania i powierzania zadań NGO na bazie informacji o jakości oferowanych przez nie usług.
4. Wdrożenie mechanizmu „mini grantów” na realizację innowacyjnych projektów społecznych, ukierunkowanych na rozwiązanie problemów o charakterze lokalnym (identyfikowanych za pomocą mapy problemów) oraz jako wkład własny w procesie ubiegania się o zewnętrzne finansowanie (środki publiczne, decyzja o podziale środków delegowana na forum).

Tabela 11. Zakres rzeczowy w podziale na podmioty uczestniczące

Zadanie	Podmioty zaangażowane	Koordynacja
1: 1-5	Powiat jasielski, gminy powiatu jasielskiego; NGO z terenu powiatu jasielskiego	Powiat jasielski
1: 6	Powiat jasielski, gminy powiatu jasielskiego; NGO z terenu powiatu jasielskiego, ROPS, MOPS, PUP	Powiat jasielski
2.1	NGO z terenu powiatu jasielskiego, powiat jasielski, gminy powiatu jasielskiego, wybrane przedsiębiorstwa planujące wesprzeć federację	Wspólnie wybrany lider
2.2	Powiat jasielski, gminy powiatu jasielskiego	Powiat jasielski
3.1-5	Federacja Jasielskich Organizacji Pozarządowych, gminy powiatu jasielskiego, powiat jasielski, ewentualnie: przedsiębiorstwa, w tym wybrane firmy szkoleniowe	Jasielska Federacja NGO
4. 1-4	Federacja Jasielskich Organizacji Pozarządowych, gminy powiatu jasielskiego, powiat jasielski	Miasto Jasło

Produkty projektu

Produktami powstałymi w wyniku projektu będą:

1. Infrastruktura informatyczna dla NGO (podstrony, wyszukiwarki, forum internetowe).
2. Baza danych organizacji pozarządowych wraz z podstawowymi informacjami na temat ich działalności.
3. Metodologia opracowywania mapy potrzeb i problemów społecznych poszczególnych gmin oraz infrastruktura informatyczna dla potrzeb mapy.
4. Strategia Federacji Jasielskich Organizacji Pozarządowych.
5. Infrastruktura inkubatora przedsiębiorstw społecznych.
6. Infrastruktura lokalnego centrum NGO.
7. Opracowany wzór planu rozwoju dla NGO.
8. Opracowany mechanizm finansowania szkoleń/doradztwa za pomocą bonu.
9. Zestaw standardów usług realizowanych przez NGO oraz sposobów monitorowania jakości tych usług.
10. Opracowany mechanizm finansowania inicjatyw lokalnych za pomocą „mini grantu”.

Rezultaty projektu

Działania proponowane w projekcie zmierzają do osiągnięcia następujących rezultatów:

1. Wzmocnienie kompetencji pracowników NGO w zakresie organizacji pracy, zarządzania NGO, a także pozyskiwania grantów.
2. Wzrost widoczności NGO i działań podejmowanych przez te organizacje.
3. Wzrost liczby projektów realizowanych przez NGO ze środków poza powiatowych.
4. Wzrost „usiecznienia” organizacji pozarządowych.

5. Wzrost jakości usług zleconych lub powierzonych przez samorząd a realizowanych przez NGO.

Tabela 12. Wskaźniki rezultatu twarde i miękkie

Rezultat	Wskaźniki
1	<p>Wskaźniki produktu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ liczba/odsetek przeszkolonych pracowników NGO ▪ liczba / odsetek NGO, w których odbyły się szkolenia <p>Wskaźniki rezultatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ liczba/odsetek NGO aplikujących o środki (w dekompozycji na środki powiatowe i pozapowiatowe) ▪ odsetek NGO, które w procesie aplikowania o środki finansowe przeszły pozytywnie etap oceny formalnej (w dekompozycji na środki powiatowe i pozapowiatowe) ▪ liczba grantów pozapowiatowych pozyskanych przez jasielskie NGO ▪ łączna kwota pozapowiatowych grantów pozyskanych przez jasielskie NGO ▪ liczba/odsetek jasielskich NGO, które posiadają dokument określający cele i strategię działania podmiotu przynajmniej na najbliższy rok kalendarzowy
2	<ul style="list-style-type: none"> ▪ liczba NGO, które posiadają swoje podstrony/profile w systemie jasielskiego intranetu ▪ liczba postów umieszczonych na forum internetowym NGO ▪ liczba organizacji (NGO), które uczestniczą w dyskusjach na forum NGO ▪ liczba informacji umieszczonych w mediach jasielskich na temat inicjatyw podejmowanych przez lokalne NGO
3	<ul style="list-style-type: none"> ▪ liczba grantów pozapowiatowych pozyskanych przez jasielskie NGO ▪ łączna kwota pozapowiatowych grantów pozyskanych przez jasielskie NGO
4	<ul style="list-style-type: none"> ▪ liczba członków zrzeszonych w Federacji jasielskich NGO ▪ liczba inicjatyw/projektów realizowanych przez jasielskie NGO w konsorcjach (w tym w konsorcjach, z partnerem spoza powiatu) ▪ liczba grantów, o które jasielskie NGO aplikowały w partnerstwie z innymi podmiotami ▪ łączna kwota grantów, o które aplikowały jasielskie NGO w partnerstwie z innymi podmiotami
5	<ul style="list-style-type: none"> ▪ stopień spełnienia standardów założonych w procesie standaryzacji usług publicznych

Dodatkowe wymagane dokumenty i analizy

Analiza prawna możliwości wprowadzenia proponowanych zmian.

Harmonogram wdrażania

Tabela 13. Harmonogram wdrażania projektu

Zadanie	Proponowany czas wdrażania
1: 1-5	2015-2016 r.
1: 6	2015-2016 r.
2.1	2015 r.
2.2	2015 r.
3.1-5	2015-2020 r.
4. 1-4	2016-2017 r.

Trwałość

Trwałość działań zapewniona dzięki administrowaniu przez nowoutworzony podmiot (federację) oraz jasnemu określeniu działań i obowiązków wchodzących w jej skład podmiotów.

Wartość projektu

- wartość całkowita projektu – 7-8 mln zł (suma wszystkich mniejszych projektów);
- wartość całkowita projektu w podziale na podmioty uczestniczące:
 - Powiat Jasielski – 1 mln zł;
 - Miasto Jasło – 1 mln zł;
 - Federacja jasielskich NGO (po jej powołaniu) – 5-6 mln zł.

Źródła finansowania

- Wszystkie priorytety w ramach programu FIO (Fundusz Inicjatyw Obywatelskich)
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020:
 - Cel tematyczny 2: Zwiększenie dostępności, stopnia wykorzystania i jakości technologii informacyjno-komunikacyjnych;
 - Cel tematyczny 9: Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją; Priorytet inwestycyjny: 9.2. Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich; Priorytet inwestycyjny: 9.4. Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie; Priorytet inwestycyjny: 9.8. Wspieranie przedsiębiorczości społecznej i integracji zawodowej w przedsiębiorstwach społecznych oraz ekonomii społecznej i solidarnej w celu ułatwienia dostępu do zatrudnienia;
- Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020:
 - Oś priorytetowa I Osoby młode na rynku pracy; Priorytet inwestycyjny 8.6 Trwała integracja na rynku pracy ludzi młodych, w szczególności tych, którzy nie pracują, nie kształcą się ani nie szkolą, w tym ludzi młodych zagrożonych wykluczeniem społecznym i ludzi młodych wywodzących się ze środowisk marginalizowanych, także poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży; Cele: Poprawa sytuacji osób młodych do 24 r.ż. bez pracy; Zwiększenie przedsiębiorczości osób młodych do 29 r.ż. bez pracy z wykorzystaniem instrumentów zwrotnych;
 - Oś priorytetowa II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji; Priorytet inwestycyjny 9.8 Wspieranie przedsiębiorczości społecznej i integracji zawodowej w przedsiębiorstwach społecznych oraz ekonomii społecznej i solidarnej w celu ułatwienia dostępu do zatrudnienia; Priorytet inwestycyjny 9.4 Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie; Cele: Poprawa jakości działań realizowanych na rzecz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym;

Poprawa zdolności do zatrudnienia osób w szczególnym stopniu zagrożonych wykluczeniem społecznym; Priorytet inwestycyjny 9.7 Ułatwianie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym; Cele: Poprawa jakości usług społecznych i zdrowotnych na rzecz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym; Priorytet inwestycyjny 8.8 Równość mężczyzn i kobiet we wszystkich dziedzinach, w tym dostęp do zatrudnienia, rozwój kariery, godzenie życia zawodowego i prywatnego oraz promowanie równości wynagrodzeń za taką samą pracę; Priorytet inwestycyjny 8.10 Aktywne i zdrowe starzenie się.

Sposób zarządzania projektem

Działania zaplanowane zostały jako cykl różnej wielkości projektów, które tworzą jedną, integralną całość. Dlatego też proponuje się stworzyć jedną strukturę zarządzania działaniami osadzoną instytucjonalnie w Federacji Jasielskich NGO. Dla poszczególnych działań wskazano propozycję podmiotu koordynującego działanie. Proponowani wnioskodawcy to: miasto Jasło oraz/lub Federacja Jasielskich NGO. Nad planową realizacją całości powinna czuwać Grupa Sterująca. Za realizację zadań wynikających z poszczególnych projektów odpowiadać powinny zespoły ds. realizacji projektu.

E.4. Budowa powiatowego systemu wsparcia przedsiębiorczości [Projekt kluczowy]

Lider projektu

Urząd Miasta w Jasle – jako formalny wnioskodawca oraz odpowiedzialny za przygotowanie wniosku o dofinansowanie projektu. Alternatywnie, powołany zostaje podmiot (spółka prawa handlowego lub stowarzyszenie), który jest wnioskodawcą projektu. Udziałowcami/członkami tego podmiotu mogą być JST powiatu jasielskiego oraz inne zainteresowane podmioty (np. organizacje pozarządowe, szkoły wyższe).

Podmioty uczestniczące

Powiat Jasielski, gminy powiatu jasielskiego, lokalne stowarzyszenia, duże i innowacyjne przedsiębiorstwa lokalne.

Cele projektu

- Wzrost zakresu i form wsparcia przedsiębiorczości w powiecie;
- Wzrost ilości nowozakładanych przedsiębiorstw;
- Promocja postaw przedsiębiorczych i innowacyjnych;
- Wzrost innowacyjności przedsiębiorstw;
- Budowanie świadomości MSP w zakresie zrozumienia znaczenia kapitału ludzkiego oraz odpowiedzialności społecznej biznesu (CSR).

Charakterystyka projektu

Wsparcie przedsiębiorczości dla podniesienia poziomu konkurencyjności MŚP – w ramach zintegrowanego podejścia do rozwoju, jest jednym z celów polityki spójności Unii Europejskiej na okres 2014-2020. Podejście to zostało także zawarte w Umowie Partnerstwa – dokumencie określającym strategię interwencji funduszy europejskich w ramach trzech polityk unijnych oraz instrumentach realizacji Umowy – krajowych programach operacyjnych (KPO) i regionalnych programach operacyjnych (RPO).

Jak wskazały diagnozy przeprowadzone w 2013 r. w ramach projektu „Jasielska Strefa Usług Publicznych” jednym z wyzwań strategicznych powiatu jasielskiego są „niesprzyjające warunki do rozwoju przedsiębiorczości”. Wśród negatywnych czynników wymienia się przede wszystkim takie jak:

1. Nierównowaga na lokalnym rynku pracy – przejawiająca się zdominowaniem rynku pracy przez kilku pracodawców – przedsiębiorstwa w sektorze handlu oraz zauważalny jest duży udział przedsiębiorstw rodzinnych, nie nastawionych na pozyskiwanie pracowników na otwartym rynku pracy. Taka struktura rynku pracy zmniejsza motywację do zdobywania kwalifikacji zawodowych i hamuje mobilność lokalnej siły roboczej na terenie powiatu. Nie są podejmowane systematyczne próby budowania „od zera” własnej przedsiębiorczości, charakterystycznej dla tego regionu.
2. Negatywny stereotyp dotyczący powiatu jasielskiego i działających tutaj przedsiębiorstw – powiat jasielski nie jest rozpoznawalny na gospodarczej mapie Polski, gdyż nie istnieje typowy dla regionu sektor przedsiębiorczości, który mógłby go jednoznacznie identyfikować. Jednocześnie utrwalili się negatywny stereotyp dotyczący firm ulokowanych na terenie powiatu, że nie są one wystarczająco kompetentne, silne i innowacyjne.
3. Tradycyjne i mało innowacyjne obszary działalności biznesowej i brak zainteresowania wysoko wykwalifikowanymi kadrami – daje się zauważyć wzrost przewagi tradycyjnych sektorów gospodarki (głównie handlu i dawnych przedsiębiorstw przemysłowych) kosztem niedorozwoju nowych branż (IT, medycznej, turystycznej i innych usług), bazujących na kapitale ludzkim i przyrodniczym regionu. Równolegle, po stronie potencjalnych pracowników, istotnym problemem jest niedopasowanie kwalifikacji do potrzeb rynku pracy.

Kolejnym wyzwaniem strategicznym zidentyfikowanym w ramach powyższej diagnozy jest „Zachowawczość i niska innowacyjność instytucji kluczowych dla rozwoju kapitału intelektualnego regionu” – w tym instytucji edukacyjnych działających na terenie powiatu, co także ma istotny wpływ na jakość kapitału ludzkiego niezbędnego do rozwoju przedsiębiorczości w regionie.

W ramach tego projektu proponuje się realizację następujących działań:

W Etapie 1:

1. Wdrożenie idei wirtualnego ośrodka wsparcia jasielskiej przedsiębiorczości (rozbudowanego portalu – strony internetowej).
2. Wsparcie przedsiębiorstw w procesie pozyskiwania środków finansowych poza powiatem (np. dotacje PARP, środki RPO).
3. Zwiększenie przygotowania przedsiębiorstw do prowadzenia działalności gospodarczej poza granicami Polski.
4. Pełniejsze wykorzystanie regionalnego otoczenia biznesu sprzyjającego innowacjom.
5. Działania pośredniczące między przedsiębiorstwami, szkołami wyższymi oraz ośrodkami wsparcia z poziomu regionalnego.
6. Promowanie wśród przedsiębiorców standardów zarządzania kapitałem intelektualnym (w tym promowanie społecznej odpowiedzialności biznesu).
7. Promocja i wsparcie inicjatyw podejmowanych w obszarze ekonomii społecznej.

W Etapie 2:

1. Prowadzenie kampanii społecznych (z udziałem lokalnych mediów) przedstawiających pozytywne wzorce przedsiębiorczości i rozwoju zawodowego.
2. Wsparcie nowych przedsiębiorstw działających w obszarze e-gospodarki.
3. Promowanie przedsiębiorczości młodych związanej z zasobami (naturalnymi, kulturalnymi, turystycznymi) powiatu.
4. Wsparcie organizacji przedsiębiorstw w zakresie wdrożenia inicjatyw mentorskich względem młodych przedsiębiorców rozpoczynających swoją działalność.

Zakres rzeczowy projektu

Wsparcie w proponowanym projekcie obejmuje następujące działania:

1. Działanie podstawowe projektu to powołanie, wyposażenie w środki oraz rozpoczęcie działań operacyjnych przez Centrum Wsparcia Przedsiębiorczości (CWP) – jednostki działającej na terenie powiatu jasielskiego, o zakresie odpowiedzialności obejmującym następujące działania (będące jednocześnie dalszymi działaniami projektu):
2. Doradztwo dla przedsiębiorców, osób zaczynających działalność gospodarczą oraz potencjalnych przedsiębiorców – w zakresie wynikającym z przeprowadzonej wcześniej analizy potrzeb lokalnych (doradztwo finansowe, marketingowe, eksportowe, w zakresie zarządzania zasobami ludzkimi itd.).
3. Szkolenia dla wszystkich powyższych grup docelowych (a także młodzieży, studentów i innych zainteresowanych grup) – w zakresie wynikającym z przeprowadzonej wcześniej analizy potrzeb szkoleniowych w skali powiatu.
4. Usługi informacyjne – w zakresie np. dostępnych źródeł finansowania (także ze środków unijnych), dostępności innych usług wsparcia biznesu w skali regionalnej i krajowej, działanie jako lokalne centrum spotkań przedsiębiorców i wszystkich stron zainteresowanych wsparciem przedsiębiorczości, działanie jako forum wymiany

doświadczeń i wymiany dobrych praktyk. Podstawowym narzędziem usług informacyjnych (jak również promocyjnych – pkt. 6 poniżej) będzie internetowy portal przedsiębiorczości z wbudowanymi funkcjonalnościami interaktywnymi (grupy dyskusyjne, dostęp do portali społecznościowych itp.).

5. Inkubator przedsiębiorczości – dostarczający usługi w zakresie wynajmu powierzchni biurowej i infrastruktury telekomunikacyjnej, działający jednocześnie jako centrum *co-workingowe* – wspierające kreatywność i pracę grupową (szczególnie młodych przedsiębiorców w sektorze nowoczesnych technologii).
6. Promocja przedsiębiorczości lokalnej – istniejących przedsiębiorstw jak i postaw przedsiębiorczych we współpracy z partnerami lokalnymi i regionalnymi, w tym budowanie świadomości młodzieży (zajęcia w szkołach, mentoring, praktyki/staże w lokalnych firmach), inicjowanie przedsiębiorstw symulacyjnych, inicjowanie współpracy między przedsiębiorstwami w skali powiatu.
7. Założenie nowego (lub obsługa istniejącego) funduszu poręczeń kredytowych dla lokalnych przedsiębiorstw – w ramach współpracy z lokalnymi bankami i innymi podmiotami (np. Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości).

Wszystkie działania projektu zostaną zrealizowane przez powstały nowy podmiot – Centrum Wsparcia Przedsiębiorczości (CWP). Zgodnie z założeniami projektu, podmioty uczestniczące będą jednocześnie założycielami i członkami/udziałowcami Centrum. Zakres rzeczowy projektu będzie uzgadniany z odpowiednimi organami statutowymi Centrum (Rada Nadzorcza, Walne Zgromadzenie wspólników lub udziałowców). Poszczególne działania będą opracowywane i zarządzane na zasadzie projektowej – z wydzielonymi odpowiednimi strukturami zarządzania, monitorowania i ewaluacji (Kierownik Projektu, Zespół Projektu, Rady Koordynacyjne, Komitety Sterujące itp.).

Produkty projektu

Produktami powstałymi w wyniku projektu będą (w nawiasie podano wstępny wykaz wskaźników produktów):

1. Utworzone Centrum Wsparcia Przedsiębiorczości.
2. Wsparcie udzielone dla przedsiębiorców i innych podmiotów (liczba konsultacji/ porad/ programów wsparcia).
3. Odbyte szkolenia dla przedsiębiorców i innych podmiotów (liczba szkoleń/ osób przeszkolonych).
4. Utworzony portal internetowy oraz liczba odwiedzin na stronie.
5. Przeprowadzone kampanie/projekty informacyjne (liczba projektów).
6. Dostarczone usługi w ramach działania inkubatora przedsiębiorczości (liczba przedsiębiorców, liczba programów wsparcia).
7. Przeprowadzane akcje informacyjne (liczba akcji, liczba wizyt w gminach powiatu typu „dzień przedsiębiorczości”, liczba przeprowadzonych zajęć w szkołach).
8. Zrealizowane produkty poręczeń/gwarancji kredytowych (liczba i wartość poręczeń, liczba obsługiwanych podmiotów gospodarczych).

Rezultaty projektu

Działania proponowane w projekcie zmierzają do osiągnięcia następujących rezultatów:

1. Poprawa systemu wsparcia przedsiębiorczości w skali lokalnej.
2. Wzrost kompetencji, potencjału i umiejętności przedsiębiorców lokalnych.
3. Wzmocnienie postaw innowacyjnych i przedsiębiorczych w grupie docelowej potencjalnych przedsiębiorców w wieku do 30 lat.
4. Wzrost usług wsparcia dla przedsiębiorców lokalnych.
5. Uzyskanie efektu integracji i współpracy lokalnych środowisk przedsiębiorców.

Tabela 14. Wskaźniki produktu i rezultatu

Rezultat	Wskaźniki
1	Liczba firm działających w sektorach wysokich technologii – przyrost wskaźnika w stosunku do wartości bazowej. Liczba nowo założonych firm w poszczególnych gminach powiatu (wskaźnik obrazujący zmiany struktury w przekroju powiatu).
2	Liczba nowych produktów innowacyjnych wdrożonych przez przedsiębiorców lokalnych. Liczba wniosków aplikacyjnych do programów wsparcia przedsiębiorców (operacyjnych i regionalnych UE oraz innych ze źródeł krajowych) – przyrost wskaźnika w stosunku do wartości bazowej.
3	Liczba nowych przedsiębiorstw typu start-up zarejestrowanych w powiecie. Liczba (wskaźnik procentowy) uczniów szkół ponadgimnazjalnych deklarujących zainteresowanie przyszłym podjęciem działalności gospodarczej.
4	Liczba nowych usług oferowanych w wyniku działań Centrum. Wskaźnik satysfakcji klientów Centrum z oferowanych form wsparcia.
5	Wskaźnik satysfakcji przedsiębiorców uzyskany w wyniku badania klimatu przedsiębiorczości w powiecie. Liczba nowych wspólnych inicjatyw przedsiębiorców w zakresie promocji, społecznej odpowiedzialności biznesu, wymiany dobrych praktyk.

Dodatkowe wymagane dokumenty i analizy

1. Analiza stanu przedsiębiorczości w gminach powiatu jasielskiego – uzyskana w wyniku przeglądu publicznie dostępnych materiałów statystyki publicznej (GUS, WUS, dane z gmin).
2. Analiza dostępności i warunków przekazania/nabycia/dzierżawy pomieszczeń dla przyszłego Centrum Wsparcia Przedsiębiorczości.
3. Analiza potrzeb lokalnych przedsiębiorców w zakresie zapotrzebowania na różne formy wsparcia ze strony przyszłego Centrum – uzyskana w wyniku np. badania ankietowego.
4. Analiza prawna w zakresie wyboru określonej formy prawnej dla Centrum.

Harmonogram wdrażania

W zależności od wyników analizy prawnej oraz warunków wynikających ze źródeł finansowania zewnętrznego możliwe są dwie opcje początkowe:

- a. Utworzenie Centrum na etapie inicjacji projektu przed opracowaniem i złożeniem

wniosku aplikacyjnego o dofinansowania projektu (w tym wypadku wniosek byłby składany przez Centrum jako wnioskodawcę – podmiot prawny zarejestrowany przed złożeniem wniosku);

- b. Utworzenie Centrum dopiero po uzyskaniu dofinansowania – w tym wypadku wnioskodawcą projektu byłby Urząd Miasta w Jaśle (w partnerstwie z innymi podmiotami – JST powiatu, Powiat Jasielski etc.).

W zależności od wyboru wariantu oraz harmonogramu dostępności źródeł finansowania, można określić następujący wstępny harmonogram działań projektu:

- I-III 2015 – założenie Centrum i/lub złożenie wniosku aplikacyjnego;
- IV-VI 2015 – przygotowanie działalności operacyjnej Centrum (ew. prace modernizacyjne w budynku, zatrudnienie pracowników, zakup wyposażenia, przygotowanie szczegółowego planu działania);
- VII-IX 2015 – uruchomienie Centrum i rozpoczęcie działań programowych;
- X-XII 2015 – X-XII 2017 (w zależności od horyzontu finansowania) – działalność operacyjna Centrum, wdrażania poszczególnych działań zgodnie z planem projektu;
- I-III 2018 – zamknięcie projektu, ewaluacja końcowa.

Trwałość

Przyjmujemy założenie że Centrum do zakończenia projektu uzyska trwałość finansową (w ograniczonym zakresie – np. 50%) poprzez np. organizowanie szkoleń komercyjnych, przygotowywanie odpłatnie wniosków o dofinansowanie dla przedsiębiorców, dofinansowanie z innych źródeł). Ze względu na działanie Centrum w formule projektowej, będzie istniała możliwość odpowiedniego dostosowania działań do wielkości finansowania dostępnego w okresie po zakończeniu finansowania zewnętrznego.

Trwałość instytucjonalna projektu zostanie zapewniona poprzez działanie Centrum jako samodzielnej organizacji (w formule prawnej fundacji, stowarzyszenia lub spółki).

Wartość projektu

- wartość całkowita projektu – w przedziale 3-5 mln zł (w zależności od założeń co do kosztów uzyskania i modernizacji budynku Centrum);
- wartość całkowita projektu w podziale na podmioty uczestniczące – w zależności od wymagań programu zapewniającego zewnętrzne źródła finansowania projektu.

W wypadku gdy wymagany będzie własny wnioskodawcy, udziałowcy podmiotu prawnego jakim będzie Centrum powinni wnieść odpowiednie wkłady własne proporcjonalnie do udziałów w kapitale zakładowym/funduszu założycielskim podmiotu.

Źródła finansowania

- Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020:
 - Oś priorytetowa I – Konkurencyjna i innowacyjna gospodarka; Priorytet Inwestycyjny 3.1 – Promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie

gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym również poprzez inkubatory przedsiębiorczości; Priorytet Inwestycyjny 3.4 – Wspieranie zdolności MŚP do wzrostu na rynkach regionalnych, krajowych i międzynarodowych oraz do angażowania się w procesy innowacyjne;

- Program Operacyjny Inteligentny Rozwój na lata 2014-2020:
 - Oś Priorytetowa III : Wsparcie otoczenia i potencjału innowacyjnych przedsiębiorstw (w tym np. rozwój i profesjonalizacja proinnowacyjnych usług Instytucji Otoczenia Biznesu);
- Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020:
 - Oś II Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji; Priorytet inwestycyjny: 8.9 – Przystosowanie pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian.

Biorąc pod uwagę powyższe potencjalne źródła finansowania, można ocenić, że finansowanie całego projektu będzie mogło odbywać się na zasadzie montażu finansowego – np. poprzez uzyskanie środków na założenie Centrum z jednego programu operacyjnego, a następnie finansowanie poszczególnych programów działalności Centrum z innych źródeł finansowania.

Sposób zarządzania projektem

Struktura zarządzania projektem powinna być skoordynowana ze strukturą właścicielską stowarzyszenia/spółki – założycieli Centrum.

Komitet Sterujący projektu powinien składać się z przedstawicieli wszystkich gmin oraz powiatu, innych stowarzyszeń oraz podmiotów gospodarczych (np. duże firmy lokalne). Zadaniem Komitetu jest programowanie pracy Centrum oraz wyznaczenie kierunków strategicznych jego działań.

Nadzór operacyjny nad projektem będzie pełnił Urząd Miasta Jasło.

Kierownik Projektu w założeniu będzie jednocześnie dyrektorem Centrum – jako osoba inicjująca działanie organizacji i koordynująca działania w ramach projektu.

Zespół Projektu będzie składał się z pracowników Centrum – jednocześnie odpowiedzialnych za poszczególne bloki działań projektu (doradztwo, szkolenia, promocja, informacja). Zespół powinien składać się z młodych, aktywnych ludzi – działających jako „agenci zmiany”, pochodzących ze społeczności lokalnych i idealnie mających wcześniejsze doświadczenia praktyczne w inicjowaniu i prowadzeniu własnej działalności gospodarczej (szczególnie w sektorze nowych technologii).

E.5. Promocja gospodarcza powiatu jasielskiego

Założenia programowe

Wyzwania zawarte w „Diagnozie stanu oraz społecznego zapotrzebowania na usługi publiczne w gminach powiatu jasielskiego” to m.in.:

- Niesprzyjające warunki do rozwoju przedsiębiorczości (w tym negatywny stereotyp dotyczący powiatu jasielskiego i działających tutaj przedsiębiorstw).
- Nie w pełni wykorzystane potencjały gospodarcze regionu. Brak jasnego wizerunku regionu, w którym wykorzystany byłby ten potencjał.

Biorąc pod uwagę powyższe wyzwania, w ramach przedsięwzięcia realizowane będą następujące działania:

ETAP 1:

1. Promocja turystyczna regionu (skatalogowanie zasobów, wybór zasobów kluczowych) i opracowanie produktu turystycznego.
2. Wzmocnienie pozycji rynkowej produktów lokalnych i wkomponowanie ich promocji w strategię promocji regionu.
3. Rozwój bazy turystyczno-gastronomicznej.
4. Identyfikacja branż kluczowych dla powiatu, promocja tych branż.
5. Uproszczenie dostępu do informacji o warunkach prowadzenia biznesu w powiecie.
6. Ustalenie zasad koordynacji współpracy wójtów i burmistrzów.

ETAP 2:

1. Prowadzenie kampanii społecznych pozwalających społeczności powiatu odzyskać poczucie własnej wartości i godności, mimo często trudnej sytuacji życiowej; korzystanie z zasobów lokalnej tradycji, kultury oraz kapitału ludzkiego (w szczególności Jaślan, którzy odnieśli sukcesy i którzy mogliby stać się inspiracją dla innych).
2. Wdrożenie kampanii wizerunkowej powiatu – jasny przekaz misji oraz strategii rozwoju regionu, bazującej na kluczowych zasobach lokalnych.
3. Większe wykorzystanie nowych mediów (w tym mediów społecznościowych w procesie promocji regionu).

Podmioty uczestniczące

Przedsiębiorstwa zrzeszone, gminy powiatu jasielskiego, powiat jasielski, jednostki badawczo-rozwojowe, szkoły wyższe, jednostki badawcze (spoza powiatu), media jasielskie.

Zakładane rezultaty i wskaźniki osiągnięć

- Wzrost ilości działań promocyjnych;
- Poprawa wizerunku powiatu jako miejsca inwestycji i prowadzenia działalności gospodarczej;
- Poprawa dostępu do informacji turystycznej i gospodarczej;
- Wzrost ilości produktów turystycznych powiatu.

Harmonogram wdrażania

- przygotowanie programu: rok 2014;
- wdrażanie działań programu: lata 2015-2017.

Źródła finansowania

- Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020:
 - Oś Priorytetowa X Pomoc Techniczna.

8. Zarządzanie Strategią i monitorowanie jej wdrażania

Zintegrowana Strategia Świadczenia Usług Publicznych na lata 2014-2020 dla jasielskiego obszaru funkcjonalnego jest unikatowym w skali kraju dokumentem strategicznym, którego formuła, cele, jak i zawartość merytoryczna, wymagają wypracowania oryginalnej koncepcji zarządzania, wdrażania i monitorowania. W polskim porządku prawnoustrojowym nie istnieje organ władzy publicznej, którego kompetencje uprawniałyby do powierzenia pełnej odpowiedzialności za wdrażanie tego rodzaju programu, jak niniejsza *Strategia*. Roli tej nie może spełnić ani samorząd powiatowy, ani związek komunalny, ani też porozumienie międzygminne, których zadania, co najwyżej w pewnym fragmencie są zbieżne z zdaniami zaplanowanymi do realizacji w ramach tej *Strategii*.

Strategia jest realizowana z inicjatywy jasielskich samorządów lokalnych, które podjęły próbę wypracowania i wdrożenia usystematyzowanego, zintegrowanego i partycypacyjnego podejścia do doskonalenia świadczenia usług publicznych. *Strategia* jest narzędziem, które spaja te działania, a w dłuższym horyzoncie czasu, jej realizacja ma doprowadzić do zniwelowania dysproporcji w poziomie świadczenia usług publicznych pomiędzy powiatem jasielskim a powiatami, w których usługi publiczne są dostarczane na co najmniej przeciętnym poziomie w kraju.

O usystematyzowaniu *Strategii* świadczy to, że wszelkie działania programowe dotyczące kierunków rozwoju lokalnych usług publicznych zostały zaprojektowane w oparciu o reguły realizacji polityki opartej na dowodach, czyli na podstawie pogłębionych diagnoz i analiz.

Ważną cechą tej *Strategii* jest jej zintegrowanie. W przyjętej wizji rozwoju usług publiczne nie są bowiem rozumiane jako obszary ekskluzywnej odpowiedzialności poszczególnych gmin i powiatu (taka perspektywa wciąż w Polsce dominuje), ale jako obszar wspólnej troski wszystkich samorządów jasielskiego obszaru funkcjonalnego. Zintegrowane podejście do zarządzania usługami jest w naszym kraju praktykowane niemal wyłącznie przez największe powiaty grodzkie, które, realizując swe metropolitalne aspiracje, podejmują

współpracę z gminami ościennymi, np. w sferze transportu aglomeracyjnego. *Zintegrowana Strategia Świadczenia Usług Publicznych na lata 2014-2020 dla jasielskiego obszaru funkcjonalnego* przełamuje ten zwyczaj.

Strategia została przygotowana oraz będzie wdrażana w sposób partycypacyjny. Obok mechanizmów partnerstwa publiczno-publicznego, *Strategia* będzie realizowana przy aktywnym udziale mieszkańców, lokalnych organizacji społecznych oraz środowisk gospodarczych. Oznacza to, że projektując system zarządzania, wdrażania i monitorowania *Strategii*, bardzo ważne będzie wykorzystanie doświadczeń zdobytych na etapie prac diagnostycznych oraz formułowania *Strategii*, a w szczególności prac Zespołów Gminnych Jasielskiej Agory tworzących obywatelskie forum Jasielska Agora.

Biorąc pod uwagę powyższe przesłanki, konieczne staje ustanowienie takiej formuły zarządzania *Strategią*, która z jednej strony umożliwi w sposób wystarczająco skuteczny realizację zadań w niej określonych, z drugiej zaś nie pozostanie w sprzeczności z istniejącym ładem prawno-ustrojowym kształtującym zasady funkcjonowania samorządu terytorialnego w Polsce. Należy również oczekiwać, że w toku wdrażania niniejszej *Strategii* zostanie wypracowane i ukonstytuowane oryginalne i nowoczesne podejście do zarządzania lokalnymi usługami publicznymi.

Proponuje się aby system zarządzania *Strategią* został oparty o trzy pryncypialne zasady:

- dobrowolność uczestnictwa jednostek samorządu terytorialnego w zarządzaniu i wdrażaniu *Strategii*;
- oparcie zarządzania *Strategią* o miękkie instrumenty koordynacji;
- konsensualny tryb podejmowania decyzji przez najważniejszy organ koordynujący wdrażanie *Strategii*;
- ewolucyjne dochodzenie do optymalnego kształtu systemu zarządzania *Strategią*.

Układ zarządzania *Strategią* tworzyć będą następujące podmioty:

1. Komitet Sterujący. Zostanie utworzony przez wójtów, burmistrzów, starostę oraz przewodniczących rad gmin i rady powiatu jasielskiego oraz przewodniczącego zarządu Związku Gmin Dorzecza Wisłoki; Komitet Sterujący będzie najważniejszym ciałem decydującym w sprawach dotyczących wdrażania *Strategii*; Komitet Sterujący obraduje w cyklu 1 raz na kwartał. Na jego czele zasiada Przewodniczący Komitetu Sterującego.
2. Prezydium Komitetu Sterującego. 5 osobowe ciało kolegialne wyłonione spośród członków Komitetu Sterującego. W jego skład wchodzi Przewodniczący Komitetu Sterującego. Prezydium Komitetu Sterującego obraduje w cyklu 1 raz na miesiąc. Do jego kompetencji należy podejmowanie decyzji w sprawach bieżących nie zarezerwowanych do kompetencji Komitetu Sterującego.
3. Sekretariat Komitetu Sterującego: zapewnia obsługę administracyjną i merytoryczną Komitetu Sterującego i Prezydium Komitetu Sterującego.
4. Koordynatorzy celów operacyjnych. Pracownicy administracji samorządowej z terenu jasielskiego obszaru funkcjonalnego, uznani specjaliści w obszarach merytorycznych

objętych *Strategią*. Liczba Koordynatorów celów operacyjnych jest równa liczbie celów operacyjnych określonych w *Strategii*. Koordynatorzy celów operacyjnych kierują pracami zespołów zadaniowych lub proponują kandydatów na te funkcje. Kandydatów tych akceptuje Komitet Sterujący.

5. Zespoły zadaniowe. Są powoływane w celu merytorycznego przygotowania projektów wynikających z tej *Strategii* (zespoły zdaniowe ds. przygotowania projektów) oraz w celu ich wdrażania (zespoły zdaniowe ds. wdrażania projektów). Na ich czele stoją kierownicy zespołów zadaniowych. Członkami zespołów zadaniowych będą m.in. członkowie Zespołów Gminnych Jasielskiej Agory, jak również przedstawiciele wszystkich środowisk zainteresowanych poszczególnymi projektami (mieszkańcy, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy itd.).
6. Komitet monitorujący. Funkcję tę będzie pełniło Forum Jasielskiej Agory. Posiedzenia forum będą odbywały się w cyklach sześciomiesięcznych. W ich trakcie prezentowane i dyskutowane będą rezultaty wdrażania *Strategii*.

Założeniem podstawowym jest, że układ zarządzania *Strategią* będzie podlegał naturalnej ewolucji. Należy przyjąć, że w toku wdrażania *Zintegrowanej Strategii* wystąpi konieczność modyfikacji, uzupełnienia lub likwidacji zadań i kompetencji podmiotów tworzących ten układ, jak i modyfikacji samego układu. Należy też oczekiwać że układ zarządzania tą *Strategią* utrwali się „w działaniu” i również w ten sposób nastąpi jego instytucjonalizacja. Rozwój ten będzie następował w kooperacji i za zgodą wszystkich jednostek samorządu terytorialnego biorących odpowiedzialność za wdrażanie *Zintegrowanej Strategii Świadczenia Usług Publicznych na lata 2014-2020 dla jasielskiego obszaru funkcjonalnego*.

Zarządzanie wdrażaniem strategią będzie się toczyć w oparciu o dane monitoringowe, na które złożą się:

1. Informacje bieżące na temat postępu prac nad realizacją poszczególnych przedsięwzięć strategicznych (projektów) oraz uzyskiwanych rezultatów. Informacje te będą opracowywane przez koordynatorów celów operacyjnych lub koordynatorów zespołów zadaniowych ds. wdrażania poszczególnych projektów/przedsięwzięć. Informacje bieżące będą przekazywane w trybie roboczym, bezpośrednio członkom Prezydium Komitetu Sterującego. Członkowie Komitetu Sterującego, o ile będzie to konieczne, będą podejmowali działania w celu przeciwdziałania ryzykom w realizacji poszczególnych projektów.
2. Informacje kwartalne temat postępu prac nad realizacją poszczególnych projektów (przedsięwzięć strategicznych) oraz uzyskiwanych rezultatów. Informacje te będą opracowywane przez koordynatorów celów operacyjnych lub koordynatorów zespołów zadaniowych ds. wdrażania poszczególnych projektów/przedsięwzięć. Informacje kwartalne będą przekazywane w formie sprawozdań pisemnych członkom Prezydium Komitetu Sterującego oraz będą dyskutowane na posiedzeniach Komitetu Sterującego obradującego w cyklach kwartalnych.

3. Informacje półroczne na temat postępu prac nad realizacją poszczególnych projektów (przedsięwzięć strategicznych) oraz uzyskiwanych rezultatów. Informacje te będą opracowywane przez członków Prezydium Komitetu Sterującego, przy pomocy Sekretariatu Komitetu Sterującego. Informacje półroczne będą przekazywane w formie pisemnych sprawozdań członkom Komitetu Monitorującego oraz będą dyskutowane na posiedzeniach Komitetu Monitorującego obradującego w cyklach półrocznych.

9. Zasady ewaluacji i aktualizacji Strategii

Zgodnie ze współczesnymi standardami zarządzania publicznego, przewiduje się, że realizacja *Strategii* będzie poddawana okresowej ewaluacji, a na podstawie jej wyników będzie również aktualizowana. Zarówno tryb, jak procedury ewaluacji i aktualizacji *Strategii* winny być zoptymalizowane w taki sposób, aby z jednej strony miały pozytywny wpływ na efekty wdrażania *Strategii* oraz potrzeby lokalnej społeczności w tym zakresie, z drugiej zaś nie powodowały obciążeń uniemożliwiających koncentrację uczestników procesu wdrażania *Strategii* na osiągnięciu celów *Strategii*.

W związku z tym, że podstawowe decyzje w procesie zarządzania *Strategią* będą podejmowane na podstawie danych monitoringowych (informacje bieżące, kwartalne i półroczne), przyjmuje się, że *Strategia* będzie przedmiotem ewaluacji dwukrotnie, tj.:

- ewaluacja śródkresowa – w połowie okresu jej wdrażania, tj. do czerwca 2017 r.
- ewaluacja podsumowująca – po zakończeniu założonego okresu wdrażania *Strategii*, tj. do czerwca 2021 r.

Celem ewaluacji śródkresowej będzie ocena realizacji *Strategii* przez pryzmat następujących kryteriów ewaluacyjnych:

- skuteczność;
- efektywność;
- jakość stosowanych procedur zarządzania i monitorowania *Strategii*.

Z kolei celem ewaluacji podsumowującej będzie ocena realizacji *Strategii* przez pryzmat takich kryteriów ewaluacyjnych, jak:

- skuteczność;
- efektywność;
- trwałość;
- użyteczność;
- jakość stosowanych procedur zarządzania i monitorowania *Strategii*.

Zarówno ewaluacja śródkresowa, jak i ewaluacja podsumowująca, będą zawierać rekomendacje dotyczące proponowanych zmian w części programowej *Strategii* (cele, przedsięwzięcia strategiczne), jak również sposobu zarządzania i monitorowania *Strategii*.

Zakłada się, że w trakcie wdrażania *Strategii* zostanie zaktualizowana jeden raz.

Nastąpi to w okresie lipiec-grudzień 2017 r. *Strategia* zostanie zaktualizowana w oparciu o wyniki ewaluacji śródkresowej, a także będzie uwzględniać inne potrzeby społeczności lokalnej artykułowane w okresie aktualizowania *Strategii*.

10. Załączniki

Załącznik 1. Członkowie społecznego forum Jasielska Agora

Lp.	Nazwisko i imię	Zespół Gminny Jasielskiej Agory	Funkcja	Adres
I				
1	Paweł Gołąb	Gmina Brzyska	Przewodniczący zespołu	<i>Przedstawiciel osiedla</i>
2	Anna Żygłowicz		Zastępca przewodniczącego	<i>Przedstawiciel organizacji pozarządowych, przedsiębiorców</i>
3	Marek Biernacki		Członek	<i>Przedstawiciel organizacji pozarządowych</i>
4	Andrzej Gajda		Członek	<i>Przedstawiciel osiedla</i>
5	Tadeusz Gajda		Członek	<i>Przedstawiciel osiedla</i>
6	Leszek Żyguła		Członek	<i>Przedstawiciel osiedla</i>
II				
1	Kazimierz Dąbrowski	Gmina Dębowiec	Przewodniczący Zespołu	<i>Przedstawiciel organizacji pozarządowych, przedsiębiorców</i>
2	Beata Wolak		Zastępca przewodniczącego	<i>Przedstawiciel organizacji pozarządowych, przedsiębiorców</i>
3	Mieczysław Czechowicz		Członek	<i>Przedstawiciel organizacji pozarządowych, przedsiębiorców</i>
4	Elżbieta Lepak		Członek	<i>Przedstawiciel osiedla</i>
5	Witold Wątroba		Członek	<i>Przedstawiciel osiedla</i>
III				
1	Zbigniew Czarnecki	Gmina Jasło	Przewodniczący Zespołu	<i>Przedstawiciel osiedla</i>
2	Maria Kozłowska		Zastępca przewodniczącego	<i>Przedstawiciel organizacji pozarządowych</i>
3	Józef Feliks		Członek	<i>Przedstawiciel osiedla</i>
4	Augustyn Kulig		Członek	<i>Przedstawiciel organizacji pozarządowych, przedsiębiorców</i>
5	Ewa Łakomic		Członek	<i>Przedstawiciel osiedla</i>
6	Bogdan Majewski		Członek	<i>Przedstawiciel organizacji pozarządowych</i>
7	Andrzej Ostalecki		Członek	<i>Przedstawiciel osiedla</i>
IV				
1	Ewa Kucharczyk	Gmina Kołaczyce	Przewodniczący Zespołu	<i>Przedstawiciel organizacji pozarządowych, przedsiębiorców</i>
2	Elżbieta Matyjasz		Zastępca przewodniczącego	<i>Przedstawiciel osiedla</i>
3	Grażyna Berkowicz		Członek	<i>Przedstawiciel organizacji pozarządowych, przedsiębiorców</i>
4	Franciszek Bernal		Członek	<i>Przedstawiciel osiedla</i>

Lp.	Nazwisko i imię	Zespół Gminny Jasielskiej Agory	Funkcja	Adres
5	Józef Hendzel		Członek	<i>Przedstawiciel osiedla</i>
6	Jan Rączka		Członek	<i>Przedstawiciel organizacji pozarządowych, przedsiębiorców</i>
V				
1	Lucyna Bigus	Gmina Krempna	Przewodniczący Zespołu	<i>Przedstawiciel organizacji pozarządowych, przedsiębiorców</i>
2	Anna Chomik		Zastępca przewodniczącego	<i>Przedstawiciel organizacji pozarządowych, przedsiębiorców</i>
3	Mariusz Bryjak		Członek	<i>Przedstawiciel osiedla</i>
4	Helena Chomik		Członek	<i>Przedstawiciel osiedla</i>
5	Halina Dziadosz		Członek	<i>Przedstawiciel osiedla</i>
6	Marek Musiał		Członek	<i>Przedstawiciel osiedla</i>
VI				
1	Władysław Kmiecik	Gmina Nowy Żmigród	Przewodniczący Zespołu	<i>Przedstawiciel osiedla</i>
2	Teresa Laskowska		Zastępca przewodniczącego	<i>Przedstawiciel osiedla</i>
3	Edward Bakuta		Członek	<i>Przedstawiciel osiedla</i>
4	Helena Kulisz		Członek	
5	Ewelina Paluch		Członek	<i>Przedstawiciel organizacji pozarządowych, przedsiębiorców</i>
6	Stanisław Piwowarczyk		Członek	<i>Przedstawiciel osiedla</i>
7	Halina Samsel		Członek	<i>Przedstawiciel osiedla</i>
8	Justyna Wójcik		Członek	<i>Przedstawiciel osiedla</i>
9	Tadeusz Żrebiec		Członek	<i>Przedstawiciel organizacji pozarządowych, przedsiębiorców</i>
VII				
1	Stefania Cyran	Gmina Osiek Jasielski	Przewodniczący Zespołu	<i>Przedstawiciel organizacji pozarządowych, przedsiębiorców</i>
2	Marta Łaba		Zastępca przewodniczącego	<i>Przedstawiciel organizacji pozarządowych, przedsiębiorców</i>
3	Tadeusz Gumienny		Członek	<i>Przedstawiciel osiedla</i>
4	Krzysztof Kiciliński		Członek	<i>Przedstawiciel osiedla</i>
5	Monika Mroczka		Członek	<i>Przedstawiciel organizacji pozarządowych, przedsiębiorców</i>
6	Grażyna Rak		Członek	<i>Przedstawiciel organizacji pozarządowych, przedsiębiorców</i>
7	Daniel Socha		Członek	<i>Przedstawiciel osiedla</i>
8	Kazimierz Wygonik		Członek	<i>Przedstawiciel osiedla</i>
9	Tadeusz Zawisza		Członek	<i>Przedstawiciel osiedla</i>
10	Anna Żurkiewicz		Członek	<i>Przedstawiciel organizacji pozarządowych, przedsiębiorców</i>
VIII				
1	Józef Kielar	Gmina Skotyszyn	Przewodniczący Zespołu	<i>Przedstawiciel organizacji pozarządowych, przedsiębiorców</i>
2	Edyta Hasiak		Zastępca przewodniczącego	<i>Przedstawiciel organizacji pozarządowych, przedsiębiorców</i>

Lp.	Nazwisko i imię	Zespół Gminny Jasielskiej Agory	Funkcja	Adres
3	Emilia Dziedzic		Członek	<i>Przedstawiciel osiedla</i>
4	Jan Dyląg		Członek	<i>Przedstawiciel organizacji pozarządowych, przedsiębiorców</i>
5	Danuta Gorczyca		Członek	<i>Przedstawiciel organizacji pozarządowych, przedsiębiorców</i>
6	Sławomir Lechowski		Członek	<i>Przedstawiciel organizacji pozarządowych, przedsiębiorców</i>
7	Ryszard Maczuga		Członek	<i>Przedstawiciel osiedla</i>
8	Jan Rak		Członek	<i>Przedstawiciel osiedla</i>
9	Wiesław Wilk		Członek	<i>Przedstawiciel osiedla</i>
IX				
1	Henryk Koerner	Gmina Tarnowiec	Przewodniczący Zespołu	
2	Zdzisław Łopatkiewicz		Zastępca przewodniczącego	
3	Barbara Dobrowolska		Członek	
4	Ryszard Klekot		Członek	
5	Krystyna Lawera		Członek	
6	Zofia Lawera		Członek	
7	Teresa Pawłowska		Członek	
8	Andrzej Pętlak		Członek	
9	Stanisław Słupek		Członek	
10	Tadeusz Śmietana		Członek	
X				
1	Anna Bialik	Miasto Jasło	Przewodnicząca Forum Jasielskiej Agory	<i>Przedstawiciel organizacji pozarządowych, przedsiębiorców</i>
2	Tadeusz Gorgosz		Zastępca przewodniczącego	<i>Przedstawiciel organizacji pozarządowych, przedsiębiorców</i>
3	Stanisław Lechwar		Zastępca przewodniczącego	<i>Przedstawiciel osiedla</i>
4	PiotrChojecki		Członek	<i>Przedstawiciel osiedla</i>
5	Krystyna Długosz		Członek	<i>Przedstawiciel organizacji pozarządowych, przedsiębiorców</i>
6	Józef Filip		Członek	<i>Przedstawiciel osiedla</i>
7	Ryszard Kłęk		Członek	<i>Przedstawiciel osiedla</i>
8	Edward Kozioł		Członek	<i>Przedstawiciel organizacji pozarządowych, przedsiębiorców</i>
9	Zofia Kras		Członek	<i>Przedstawiciel osiedla</i>
10	Jacek Siemiączko		Członek	<i>Przedstawiciel organizacji pozarządowych, przedsiębiorców</i>

Załącznik 2. Zakres rzeczowy projektu przygotowanie i realizacja programu gospodarki wodno-ściekowej (A.1) w podziale na podmioty uczestniczące

Nazwa zadania		Faza projektu: Inicjacja (I), planowanie (P), Realizacja (R)	Wykaz przygotowanych dokumentów i uzyskanych decyzji administracyjnych	Planowany termin realizacji zadania	Szacunkowy koszt (zł)	Zakres zadania	Proponowany Wnioskodawca zadania o dofinansowanie
0	Przygotowanie planu zaopatrzenia w wodę na obszarze gmin powiatu jasielskiego	I		2014-2015	Ok. 20-50 tys.		Związek Gmin Dorzecza Wiśłoki
1	Rozbudowa sieci wodociągowej	I	brak	2015	0,6 mln	Rozbudowa sieci wodociągowej dla miejscowości położonych na terenie Gminy Tarnowiec.	Gmina Tarnowiec
2	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowościach: Gliniczek, Roztoki	P	Koncepcja kanalizacji sanitarnej. Obecnie prowadzone jest postępowanie dot. wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację ww. przedsięwzięcia.	2017	7,1 mln	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej o dł. ok. 16,32 km wraz z przepompowniami – 5 szt.	Gmina Tarnowiec
3	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowościach: Wrocanka, Umieszcz	P	Koncepcja kanalizacji sanitarnej.	2017	11,4 mln	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej o dł. ok. 26,42 km wraz z przepompowniami – 11 szt.	Gmina Tarnowiec
4	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowościach: Brzezówka, Potakówka, Czeluśnica i Gąsówka	I	brak	2019	BD		Gmina Tarnowiec

Nazwa zadania		Faza projektu: Inicjacja (I), planowanie (P), Realizacja (R)	Wykaz przygotowanych dokumentów i uzyskanych decyzji administracyjnych	Planowany termin realizacji zadania	Szacunkowy koszt (zł)	Zakres zadania	Proponowany Wnioskodawca zadania o dofinansowanie
5	Budowa oczyszczalni ścieków w miejscowościach Łajsce, Glinik Polski, Łubienko, Łubno Szlacheckie, Nowy Glinik	I	brak	2020	BD		Gmina Tarnowiec
6	Budowa oczyszczalni ścieków w Sieklówce oraz kanalizacji w Sieklówce, Lublicy, Sowinie i Bieździadce.		brak	Do roku 2020	35 tys.	Zlewnia rzeki Wisłok.	Gmina Kołaczyce
7	Inwestycje w infrastrukturę wodno - kanalizacyjną w Gminie Kołaczyce	Planowane – zadanie ujęte w Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Kołaczyce	brak	Do roku 2020	12 mln	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozbudowa i modernizacja Oczyszczalni ścieków w Kołaczycach; ▪ Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w zlewni Oczyszczalni ścieków w Kołaczycach – budowa kanalizacji w miejscowościach: Kołaczyce, Krajowice, Bieździadza i Bieździadka (dziewięć rejonów, przysiółków o łącznym obszarze około 610 ha); ▪ Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na obszarach nieskanalizowanych na terenie gminy Kołaczyce; ▪ Rozbudowa Sieci wodociągowej w gminie Kołaczyce – budowa sieci wodociągowej w miejscowościach: Kołaczyce, Bieździadza, Bieździadka i Krajowice. 	Gmina Kołaczyce
8	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Folusz i Łazy Dębowieckie	P	Pozwolenie na budowę	2015-2020	19 801 191	Wykonanie głównej sieci kanalizacji sanitarnej wraz ze studzienkami kanalizacyjnymi.	Gmina Dębowiec

Nazwa zadania		Faza projektu: Inicjacja (I), planowanie (P), Realizacja (R)	Wykaz przygotowanych dokumentów i uzyskanych decyzji administracyjnych	Planowany termin realizacji zadania	Szacunkowy koszt (zł)	Zakres zadania	Proponowany Wnioskodawca zadania o dofinansowanie
9	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Majscowej	P	Decyzje o lokalizacji inwestycji celu publicznego	2015-2020	4 446 000	Wykonanie głównej sieci kanalizacji sanitarnej wraz ze studzienkami kanalizacyjnymi.	Gmina Dębowiec
10	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Cieklin	P	Decyzje o lokalizacji inwestycji celu publicznego	2015-2020	10 612 808	Wykonanie głównej sieci kanalizacji sanitarnej wraz ze studzienkami kanalizacyjnymi.	Gmina Dębowiec
11	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Radość i Dzielec	P	Decyzje o lokalizacji inwestycji celu publicznego	2015-2020	7 397 187	Wykonanie głównej sieci kanalizacji sanitarnej wraz ze studzienkami kanalizacyjnymi.	Gmina Dębowiec
12	Budowa sieci wodociągowej w miejscowościach Zarzecze i Majscowa	I	Brak	2015-2020	5 mln	Wykonanie sieci wodociągowej w miejscowościach Majscowa i Zarzecze.	Gmina Dębowiec
13	Budowa kanalizacji sanitarnej w m. Opacie i Trzcina – Granice	P	Pozwolenie na budowę (część inwestycji)	2015-2017	7,5 mln	Kanalizacja sanitarna – 21 km.	Gmina Jasło
14	Utworzenie centrum zarządzania Kryzysowego w gminie Jasło	P	Dokumentacja techniczna, pozwolenie na budowę	2015-2020	2 mln	Nadbudowa budynku UG Jasło, utworzenie centrum zarządzania, utworzenie sieci monitorowania rzek i potoków i systemu ostrzegania w poszczególnych miejscowościach.	Gmina Jasło
15	Budowa kanalizacji sanitarnej na terenie Gminy Skołyszyn w miejscowościach Sławęcín, Siedliska Sławęcińskie, Skołyszyn, Harkłowa, Lisów, Siepietnica, Świącany	I	brak	2015-2020	20 mln	Zakres rzeczowy projektu: budowa kanalizacji grawitacyjno-ciśnieniowej ~50 km w zakresie średnic 160-315 mm) na terenie miejscowości Sławęcín, Siedliska Sław., Skołyszyn, Harkłowa, Lisów, Siepietnica, Świącany.	Gmina Skołyszyn

Nazwa zadania		Faza projektu: Inicjacja (I), planowanie (P), Realizacja (R)	Wykaz przygotowanych dokumentów i uzyskanych decyzji administracyjnych	Planowany termin realizacji zadania	Szacunkowy koszt (zł)	Zakres zadania	Proponowany Wnioskodawca zadania o dofinansowanie
16	Budowa sieci wodociągowej na terenie Gminy Skołyszyn w miejscowościach Skołyszyn, Kunowa, Harkłowa, Pusta Wola, Sławęcin, Siedliska Sław. I Przysieki	I	brak	2015-2020	15 mln	Zakres rzeczowy projektu: budowa 2 zbiorników wody (w miejscowościach Skołyszyn i Harkłowa), budowa wodociągów głównych (rozdzielczych) na terenie miejscowości: Przysieki, Pusta Wola, Kunowa i Harkłowa (szacunkowa dł. ~50 km), rozbudowa stacji uzdatniania wody lub wykonanie dodatkowych odwiertów na terenie miejscowości Kunowa wraz z budową nowej stacji uzdatniania wody.	Gmina Skołyszyn
17	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków	I	brak	2015-2020	2 mln	Zakres rzeczowy projektu: budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na obszarach niemających możliwości przyłączenia do sieci kanalizacyjnej (we wszystkich miejscowościach gminy).	Gmina Skołyszyn
18	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach: Samokłęski i Mrukowa	I	brak	Do roku 2020	7 156 tys.		Gmina Osiek Jasielski
19	Budowa ujęcia wody i sieci wodociągowej w miejscowościach: Pielgrzymka i Zawadka Osiecka	I	brak	Do roku 2020	3 828 tys.		Gmina Osiek Jasielski
20	Uporządkowanie gospodarki ściekowej w miejscowości Wyszowatka	I	brak	2016-2020	250 tys.	budowa 9 oczyszczalni przydomowych, 2 oczyszczalnie – 7,5 m ³ , 7 oczyszczalni – 5,0 m ³ .	Gmina Krempna
21	Uporządkowanie gospodarki ściekowej w miejscowości Ożenna	I	brak	2016-2020	210 tys.	budowa 7 oczyszczalni przydomowych, 7 oczyszczalni – 5,0 m ³ .	Gmina Krempna

Załącznik 3. Zakres rzeczowy projektu poprawa dostępności komunikacji zbiorowej (A.3) w podziale na podmioty uczestniczące

Lp.	Nazwa zadania	Wykaz przygotowywanych dokumentów i uzyskanych decyzji administracyjnych	Planowany termin realizacji	Szacunkowy koszt	Zakres zadania	Uwagi dodatkowe
1.	Budowa trzech centrów multimodalnych: Jasło – Dworzec Główny; Jasło – Rafineria; Jasło – Towarowa	Brak dokumentacji.	III kwartał 2016 – II kwartał 2018	41 000 000 zł	<p>W ramach projektu Miasto Jasło planuje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Budowę trzech centrów multimodalnych 25 mln zł: Jasło – Dworzec Główny, w tym: <ol style="list-style-type: none"> a) budowa nowego dworca kolejowego wraz z zapleczem handlowo-gastronomicznym bezpośrednio sprzężonym z dworcem autobusowym; b) przebudowa istniejącego dworca autobusów dalekobieżnych w zintegrowany dworzec autobusowy (linie autobusowe miejskie, podmiejskie i dalekobieżne); c) budowa parkingów dla samochodów osobowych i rowerów; d) przebudowa i budowa nowych dróg dojazdowych i ciągów pieszych do centrum multimodalnego „Jasło-Dworzec Główny”. Centrum multimodalne Jasło – Rafineria, w tym: <ol style="list-style-type: none"> a) budowa przystanku kolejowego; b) budowa zespołu przystanków autobusowych; c) budowa parkingów dla samochodów osobowych i rowerów. Centrum multimodalne Jasło – Towarowa, w tym: <ol style="list-style-type: none"> a) budowa przystanku kolejowego; b) budowa zespołu przystanków autobusowych; c) budowa parkingów dla samochodów osobowych i rowerów. <p><i>Konieczność wykupu terenów od PKP, PKS, Rolniczo-Handlowej Spółdzielni w Jasle.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Zakup autobusów do transportu miejskiego – 6 mln zł. 3. Budowa przemysłowych ścieżek rowerowych – 10 mln zł. 	Możliwość etapowania inwestycji

Załącznik 4. Zakres rzeczowy projektu poprawa jakości dróg (A.4) w podziale na podmioty uczestniczące

	Nazwa zadania	Faza projektu: Inicjacja (I), planowanie (P), Realizacja (R)	Wykaz przygotowanych dokumentów i uzyskanych decyzji administracyjnych	Planowany termin realizacji zadania	Szacunkowy koszt	Zakres zadania	Proponowany Wnioskodawca zadania o dofinansowanie
1	Poprawa jakości dróg gminnych w Gminie Tarnowiec	P		2014-2020			Gmina Tarnowiec
2	Budowa, rozbudowa i modernizacja dróg gminnych i powiatowych oraz ich połączenie z drogami wojewódzkimi i krajowymi w subregionie krośnieńskim jako uzupełnienie transeuropejskiej sieci transportowej (TEN-T) i szansa na zwiększenie mobilności regionalnej	P	brak	2014-2020	120 000 000	Ciąg drogowy nr I: połączenie DW 992 z DW 990 poprzez drogi: DP nr 1884R, DP nr 1850R, DP nr 1888R, DP nr 1892R, DP nr 1847R, DP nr 1845R, DP nr 1844R; Ciąg drogowy nr II: połączenie DW 993 z DK 28 poprzez DP nr 1854R; Ciąg drogowy nr III: połączenie DW 992 z DW 993 poprzez DP nr 1908R i DP nr 1911R; Ciąg drogowy nr IV: połączenie DK 28 z DK 73 poprzez drogi: DP Nr 1830R, DP Nr 1829R, DP Nr 1833R, DP Nr 1313R, DP Nr 1835R; Ciąg drogowy nr V: połączenie Powiatu Gorlickiego poprzez DW 992 z Jastem i DK 28 z DK 73 i DW 988 i DP: DP nr 1867R, DP nr 1870R, DP nr 1868R, DP nr 1873R, DP nr 1883R, DP nr 1850R, DP nr 1840R, DP nr 1837R. Łączna długość przebudowanych- ok. 150 km, wybudowanych 4,8km.	Powiat jasielski
3	Sieć dróg na terenie Polski i Słowacji (projekt partnerski w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska-Republika Słowacka 2014-	P	brak	2014-2020	46 333 829	Spójny ciąg drogowy, który tworzą 3 drogi powiatowe (Iwla, Polany, Huta Polańska, 2. Krempna-Żydowskie-Grab, 3. Krempna-Polany) oraz planowane ścieżki rowerowe biegnące przez teren powiatu jasielskiego tzw. „Trasa transgraniczna”.	Powiat jasielski

	Nazwa zadania	Faza projektu: Inicjacja (I), planowanie (P), Realizacja (R)	Wykaz przygotowanych dokumentów i uzyskanych decyzji administracyjnych	Planowany termin realizacji zadania	Szacunkowy koszt	Zakres zadania	Proponowany Wnioskodawca zadania o dofinansowanie
4	Budowa drogi łączącej drogę krajową nr 28 z drogą krajową nr 73	Koncepcja budowy ulicy głównej KG2 w Jaśle Program funkcjonalno-użytkowy elementu 3 jest w trakcie opracowywania a przez firmę PROMOST	Brak informacji		145 300 000	<p>Element 1. Budowa drogi powiatowej klasy „Z”, łączącej drogę krajową nr 28 z drogą wojewódzką nr 992, na odcinku: Topoliny – Karpacza Troja – osiedle Gądky – ul. Szopena – ul. 3-go Maja – ul. Wojska Polskiego wraz z dwoma mostami na rzece Ropie i Wiśloce. Łączna długość 4,8 km.</p> <p>Element 2. Budowa drogi wojewódzkiej w zakresie budowy łącznika drogi wojewódzkiej nr 992 Jasło – Zarzecze – Nowy Żmigród – Krempna – Świątkowa – Grab – Ożenna – granica Państwa z drogą krajową nr 28 w miejscowości Jasło. Podstawowe parametry projektowanej ulicy wynoszą:</p> <ul style="list-style-type: none"> droga klasy G długość 2 081,60 m szerokość jezdni 2 x 3,5 m = 7,0 m <p>Element 3. Budowa drogi KG2 w zakresie budowy ulicy głównej KG2 w Jaśle na odcinku od skrzyżowania z ul. Piłsudskiego (droga krajowa nr 28) do ronda Solidarności (droga krajowa nr 73). Podstawowe parametry projektowanej ulicy wynoszą:</p> <ul style="list-style-type: none"> długość 1527,17 m szerokość jezdni 2 x 4,5 m = 9,0 m. 	Miasto Jasło
5	Połączenie drogi krajowej nr DK 28 (ul. 3 –go Maja) z drogą wojewódzką DW 992 (ul. Św. Jana z Dukli)	-	Brak informacji		Brak informacji	Przebudowa i rozbudowa drogi powiatowej (ul. Niegłowickiej) do szerokości 20 m jako drogi zbiorczej „Z” (na odcinku 1000 m) oraz budowa nowego odcinka drogi o kategorii Z wraz z budową mostu na rzece Wiśloce (odcinek 1200 m).	Miasto Jasło
6	Kontynuacja drogi Kielce – Barwinek, remont DK 73 i 28	-	Brak informacji		Brak informacji	Budowa drogi klasy S Kielce – Tarnów – S19.	Miasto Jasło

	Nazwa zadania	Faza projektu: Inicjacja (I), planowanie (P), Realizacja (R)	Wykaz przygotowanych dokumentów i uzyskanych decyzji administracyjnych	Planowany termin realizacji zadania	Szacunkowy koszt	Zakres zadania	Proponowany Wnioskodawca zadania o dofinansowanie
7	Przebudowa drogi gminnej Nr 113401R Kołaczyce-Granice-Sowina-Rzym-Folwark – połączenie z wyciągiem narciarskim Gogołów oraz jako odrębne zadanie Przebudowa i modernizacja dróg gminnych oraz dróg wewnętrznych na terenie Gminy Kołaczyce	planowane – zadanie ujęte w Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Kołaczyce		do roku 2015	900 000	Przebudowa drogi obejmuje odcinek ok. 1150 m (status drogi gminnej na tym odcinku nadano w 2012 r.). Koszt przebudowy szacuje się na kwotę 900 000 zł. Obecnie ww. odcinek drogi ma nawierzchnię żwirowo-gruntową, która jest często niszczona w wyniku intensywnych opadów deszczu.	Gmina Kołaczyce
8	Budowa i przebudowa dróg gminnych w Gminie Skołyszyn	I	-	2014-2020	5 000 000	Zakres robót: przebudowa dróg gminnych zniszczonych w wyniku klęsk żywiołowych oraz dróg wymagających remontu na obszarze całej gminy (~100 km dróg o statusie drogi publicznej).	Gmina Skołyszyn
9	Budowa parkingu samochodowego w Foluszu oraz zabudowa rowu z wykonaniem chodnika i budowa parkingu samochodowego w Cieklinie	P	Decyzje o lokalizacji inwestycji celu publicznego	2014-2016	787 000	Budowa parkingu samochodowego w Foluszu oraz zabudowa rowu z wykonaniem chodnika i budowa parkingu samochodowego w Cieklinie.	Gmina Dębowiec
10	Remont ciągu dróg powiatowych Nr 1854R Jasło – ul. Niegłowska, Jasło – Dębowiec, Nr 1881R Dębowiec – Załęże – Osiek Jasielski, Nr 1893R Osiek Jasielski – Nowy Żmigród łączących drogę krajową Nr 28 z drogą wojewódzką Nr 992 Jasło – Ożenna – granica państwa w partnerstwie z: Gminą Jasło, Gminą Dębowiec, Gminą Nowy Żmigród	I	BD	BD	30 000 000	ODCINKI W KM: Nr 1854R Jasło – ul. Niegłowska – 1,920 km, Jasło – Dębowiec – 5,000 km, Nr 1881R Dębowiec – Załęże – Osiek Jasielski – 6,377 km, Nr 1893R Osiek Jasielski – Nowy Żmigród – 4,265 km.	Gmina Osiek Jasielski
11	Poprawa jakości dróg gminnych w gminie Jasło	Planowanie	brak	2014-2020	2 000 000		Gmina Jasło